

De Nederlandsche Dialectnamen van de Spin, den Ragebol en het Spinneweb

door

Dr. E. BLANQUAERT,
Professor a. d. Universiteit te Gent

Dr. W. PÉE,
Assistent

en hun Studenten van het Seminarie voor Dialectologie.

HOOFDSTUK I.

PRAELIMINARIA.

Met de studie van de Nederlandsche dialectnamen van de spin, den ragebol en het spinneweb werd reeds aangevangen in de *Handelingen van de koninklijke Commissie voor Toponymie en Dialectologie*, III, 1929. De duur van de tusschenruimte moet verklaard worden door onzen wensch om over voldoende Noordnederlandsch materiaal te beschikken.

In 1929 werden inderdaad alleen de Zuidnederlandsche en Fransch-Vlaandersche vormen bewerkt. Wij kwamen toen tot de conclusie dat de k o b b e-vormen, die nu nog Fransch-Vlaanderen, West-Vlaanderen en de westelijke helft van Oost-Vlaanderen bestrijken, oorspronkelijk tot aan de zone Brussel-Antwerpen reikten (cf. kaart I « De

Spin » en kaart II « De Ragebol »); dat de spin-vormen, welke nu nog Belgisch Limburg en het aangrenzende gedeelte van Vlaamsch Brabant en de provincie Antwerpen omvatten, vroeger de geheele oostelijke helft van ons Zuidnederlandsch taalgebied tot aan de zone Brussel-Antwerpen hebben omvat (cf. kaart I en kaart III « Het Spinneweb »). Uit de vergelijking van de drie kaarten meenden wij verder te mogen afleiden dat het tegenwoordige middegebied met spinnekop- (soms koppespin-) vormen zijn oorsprong te danken heeft aan de ontmoeting, in de zone Brussel-Antwerpen, van de westelijke kobbe met de oostelijke spin.

Er viel ons nu nog na te gaan hoe de verhouding tusschen kobbe, spin en spinnekop (koppespin) in het overige Nederlandsche taalgebied verloopt, en in hoever de Noordnederlandsche dialectfeiten de interpretatie die wij aan de Zuidnederlandsche hadden gegeven, zouden bevestigen of tegenspreken. Verder zou gepoogd worden enkele detailproblemen op te lossen, die bij de behandeling van het Zuidnederlandsch gebied waren opgerezen, en eenig inzicht te verkrijgen in het historisch verloop van de opeenvolging der spin-benamingen.

Wat betreft een vergelijking van de spin-isoglossen met andere isoglossen, die eveneens voor het tweede deel van deze studie in het vooruitzicht werd gesteld, zijn de Nederlandsche dialectkaarten waarover wij onder tusschen reeds beschikken langzamerhand talrijk genoeg geworden om er niet terloops, maar wel in een afzonderlijke studie een synthetische proef aan te wagen.

Daar eenerzijds onze verklaring van de spin-, spinneweb- en ragebol-kaarten dank zij onze nieuwe gegevens gedeeltelijk werd gewijzigd, en anderzijds reeds enkele jaren verlieden sedert de publicatie van het eerste deel, werd deze studie niet alleen als een vervolg maar

ook zooveel mogelijk als een op zichzelf verstaanbaar geheel opgevat.

In de eerste plaats moesten dus de Noordnederlandsche benamingen voor de spin, den ragebol en het spinneweb worden ingezameld. Bij de gegevens waarover wij reeds in 1929 beschikten, en die ons voornamelijk door W. PÉE werden bezorgd, voegde deze nog een paar dozijn plaatsen die hij in het begin van vorig jaar in oostelijk Noord-Brabant en Noord-Limburg, ter aanvulling van zijn verkleinvorm-materiaal is gaan bezoeken. Ondertusschen waren oproepen voor schriftelijke inzending geplaatst geworden in *De Nieuwe Taalgids* (XXIV, p. 97) en in *Neerlandia* (Febr. 1930). Hierop kwamen een twaalftal antwoorden binnen, waaronder gelukkig dat van den Heer P. A. PIJNENBURG (leeraar a. d. Rijks-Kweekschool voor Onderwijzers en Onderwijzeressen te 's Hertogenbosch) met 25 plaatsen uit een gebied (westelijk Noord-Brabant) waarover wij voordien zeer onvolledig waren ingelicht. Dank zij de welwillendheid van Mejuffr. Dr. M. C. H. GHIJSEN, werd eveneens een oproep geplaatst in het *Vereenigingsnieuws* (n^r 13, Nov. 1931) van de *Zeeuwsche Vereeniging voor Dialect-Onderzoek*, en kwamen uit de meest afgelegen plaatsen van Zeeland niet minder dan 42 antwoorden binnen.

De Zeeuwsch-Vlaamsche vormen die hier worden verwerkt, werden op dertig plaatsen door E. BLANCQUAERT opgeteekend voor zijn *Dialect-atlas van Noord-Oost-Vlaanderen en Zeeuwsch-Vlaanderen*; de vroeger schriftelijk ingewonnen gegevens dienden hier dus enkel nog als contrôle op dit mondeling onderzoek.

Toen dit alles echter bij het practisch seminariewerk, waaraan de HH. studenten SPANOGHE, WIJNDALE, VANDERROEST, GEVAERT, JASPERS, VAN HULZEN, NIENABER en Mejuffr. E. VAN DEN BERGHE deelnamen, op kaarten

was gebracht en op synthetische kaartjes was samengevat, bleek dat onze gegevens over zeer uitgebreide gebieden nog al te schaarsch waren; deze leemten werden aangevuld, gedeeltelijk door het raadplegen van dialectauteurs (o. m. VAN SCHOTHORST voor de Noord-West-Veluwe, BOEKENOOGEN voor Noord-Holland, TER LAAN voor Groningen en DIJKSTRA voor Friesland) maar vooral door het uitsturen van een schriftelijke rondvraag, gericht tot de hoofden der scholen of tot de burgemeesters van 1377 Noordnederlandsche gemeenten. Hierop kwamen 431, d. w. z. ruim 31 %, antwoorden binnen tot op het oogenblik dat wij deze studie afsluiten.

De talrijke correspondenten die ons met hun inlichtingen bijstonden, en inzonderheid Mej. C. M. H. GELJSEN met haar Zeeuwsche medewerkers, en den Heer P. A. PIJNENBURG met zijn studenten sturen wij hier gaarne een hartelijk woord van dank toe.

Nadat alles in extenso op de nieuwe kaarten (schaal 1/160.000, geteekend op initiatief van onze Commissie) (1) was aangebracht, werden voor de tweede maal gekleurde synthetische kaartjes (schaal 1/500.000, hier gereduceerd op 1/800.000) voor *s p i n , r a g e b o l e n s p i n n e w e b* vervaardigd. De vergelijking met onze eerste synthetische kaartjes, waarop voor Noord-Nederland enkele honderden plaatsen minder vertegenwoordigd waren, zou uit een algemeen methodologisch oogpunt belangwekkend zijn, maar wordt hier, om bij het onderwerp te blijven, niet uitgewerkt.

Absoluut juiste grenzen waren ook met onze nieuwe

(1) Deze kaart waarvan onze gekleurde kaarten de nummering, zonder aanwijzing van punten, reproduceeren, bevat ten opzichte van de kaart van Kloeke-Grootaers, talrijke aanvullingen en wijzigingen, die, wat de hier besproken plaatsen betreft, zullen blijken uit een vergelijking van ons aanhangsel met KLOEKE-GROOTAERS' *Handleiding*.

gegevens nog niet te trekken. Afgezien van het feit dat aan de randen van elk woordgebied meng- en overgangsvormen voorkomen, blijft toch ook het aantal plaatsen waarover wij niet ingelicht zijn vrij aanzienlijk. Maar het menscheijk-mogelijke werd gedaan, en men kan onze synthese niet meer gewaagd noemen. Het totale aantal « belegte » plaatsen voor de spin-kaart, en dus bij benadering ook voor de kaarten van den r a g e b o l en het s p i n n e w e b is : 42 voor Fransch-Vlaanderen + 660 voor Vlaamsch België + 653 voor Noord-Nederland, samen dus 1.355. Om den lezer toe te laten onze grenzen te controleeren, en eventueel nog onze gegevens aan te vullen geven wij, als aanhangsel bij deze studie, de volledige lijst der Noord- en Zuidnederlandsche plaatsen waarover wij werden ingelicht, met de opgegeven vormen erbij. De schrijfwijze hier en in dit aanhangsel is die van het internationaal fonetisch stelsel waar ter plaatse werd opgenomen ; zij wordt voor de andere plaatsen bewaard in den vorm waarin onze correspondenten ze hebben opgegeven of beschreven. In de bespreking van de vormen worden type-vormen waarvoor wij tegelijk over fonetische en andere gegevens beschikten, gemakshalve met de gewone letter gedrukt.

Wij zullen nu achtereenvolgens den inhoud van de drie kaarten analytisch bespreken (Capp. II, III, IV) en gaandeweg telkens herinneren aan de Zuidnederlandsche gegevens. Daarbij zullen de bestaande vormen in type-vormen worden gerangschikt. De varianten van deze type-vormen worden bij de analytische beschrijvingen naar vermogen verklaard. De onderlinge verhouding van de type-vormen s p i n, k o p p e, en s a m e n s t e l l i n g e n (kaart I) wordt in Cap. V geïnterpreteerd, ook met behulp van de gegevens der beide andere woordkaarten. In Cap. VI wordt deze interpretatie getoetst aan de historische gegevens waarover wij beschikken.

HOOFDSTUK II.

DE « SPIN »-KAART.

Op onze spin-kaart vinden wij in Noord-Nederland volgende vormen :

- A. **spin(ne)**, en varianten.
- B. **kobbe, koppe**.
- C. Samenstellingen van het type : **koppespin(ne)**.
- D. Samenstellingen van het type : **spin(ne)kop**.

A. — **Spin(ne), spūne, spmdər(1), spider**.

Deze vormen komen voor in de grootste helft van Noord-Nederland, d. w. z. Noord-Holland, Utrecht (sterk vermengd met *spinnekop*-vormen, cf. D), Friesland, Groningen, Drente (behalve een strook langs het Zuid-Oosten), Zuid-Gelderland (d. i. de Betuwe, Tieler- en Bommelerwaard, Rijk van Nijmegen, de Veluwe-zoom, de Lijmers en de grensstreek tot aan Dingsperloo), de oostelijke helft van Noord-Brabant en geheel Limburg, aansluitend bij het *spin*-gebied van Belgisch Limburg. Sporadisch vinden wij verder *spin(ne)* in de gebieden C en D verspreid zooals bij de beschrijving van deze gebieden zal worden aangegeven.

Er dient te worden opgemerkt dat de volle mnl. vorm *spinne* nog vooral voorkomt in de meest afgelegen gedeelten van het *spin*-gebied; sporadisch in Zeeland, verder in Groningen, Drente, Overijsel, Gelderland; echter niet in Noord-Brabant en Limburg; ook niet in Friesland, tenzij in den zuid-oostelijken hoek, ongeveer het niet-Friesch sprekend gebied volgens HOF (*Friesche*

(1) In deze letter staan de fonetisch zelf opgenomen vormen.

Dialectgeografie). In Noord-Holland is de vorm *spin*. Het komt ons voor dat de variante *spinne-spin* hier niet op zichzelf hoeft verklaard te worden, maar met behulp van ons materiaal (zie aanhangsel) wel verdient op kaarten te worden gebracht, wanneer men het verschijnsel der *e*-apocope eens op een aantal woorden voor geheel ons taalgebied zal bestudeeren.

Het vocalisme van de *spin*-vormen vertoont weinig verscheidenheid. In Noord-Oostelijk Brabant en in Limburg (Hollandsch en Belgisch) is de vocaal meer open: *spri-n-spe-n*, in Noord-Brabant meer gesloten; ook in Vlaamsch Brabant: *spinnekop*; in Fransch Vlaanderen komen langs de kust — weliswaar in den samengestelden vorm — een drietal namen met mediale vocaal voor, namelijk *kopespane*, maar voor één plaats in Zuid-Holland, Hellevoetsluis, I 21, hebben wij ook het enkelvoudige *spūne* evenals voor G 90 in Overijsel.

Wat het consonantisme nu betreft, valt hier enkel te wijzen op den *sp*-anlaut in zuidelijk Nederlandsch Limburg, noordwaarts langs de Maas tot en met Tegelen, L 270, ten zuiden van Venloo, en nog een enkele maal ook benoorden den Rijn, te Gendringen, M 43.

Zoowel het onderscheid *i-i* als de juiste verspreiding van den *sp*-anlaut blijven bij een grootendeels schriftelijk onderzoek fataal in het vage omdat dergelijke nuances door sommige correspondenten wél, door andere niet worden aangegeven.

Naast het type *spin(ne)* werden onder *A* ook de vormen *spinder* en *spidder* vermeld. *Spinder* komt op één enkele plaats (Schiermonnikoog, B 4) voor, maar zal wel vroeger in andere gebieden hebben bestaan, daar wij nu nog een aantal plaatsen met *koppespinder* (zie *C*) hebben gevonden. *Spidder* komt ook slechts op één plaats voor: Hellevoetsluis (I 21)

waar het door den correspondent als zeer verouderd wordt bestempeld. Deze vorm, waarin -d- te verklaren is als assimilatie van -nd-, versterkt, samen met *spinder* ten noorden en *koppespinder* op Walcheren, het vermoeden dat *spinder* als nevenvorm van *spinne* langs de Nederlandsche kust heeft bestaan, en is trouwens de tegenhanger van de *spider* aan de overzijde van de Noordzee.

B. — Kobbe-koppe.

Er werden ons slechts drie Noord-Nederlandsche *koppe-kobbe*-vormen opgegeven, en alle drie in westelijk Zeeuwsch-Vlaanderen, namelijk *koppe* (naast *spinnekop*) te Hoofdplaat (I 110), *koppe* (naast *koppige spinne* te Westdorpe, I 166) en *kobbe* (vanwege een bejaard R.-K. zegsman) te Aardenburg (I 125) naast *koppespin* (vanwege de Protestantsche zegslieden). Deze vormen sluiten direct aan bij het aangrenzende West- en Oostvlaamsch *kobbe-koppe*.

De verspreiding van de *kobbe*-tegenover *koppe*-vormen doet zich als volgt voor: Fransch-Vlaanderen heeft uitsluitend *kopə* of samenstellingen met *kopə*. West-Vlaanderen heeft bijna overal *købə*, behalve in een achttal plaatsen aan de grens van Fransch-Vlaanderen en te O 1, O 87 (ten westen van Oudenaarde). Ook de westelijke helft van Oost-Vlaanderen heeft overwegend *kobbe*; Gent en onmiddellijke omgeving *koppe* (*ko.pə* en dgl.), terwijl de zone Gent-Sas van Gent-Oudenaarde-Ronse gemengd is. In de samenstellingen overal -pp-vormen, behalve te I 203 (*kubə(spimə)*), en I 251 (*ko.bəgəspimə*) ten oosten van Gent. De Aardenburgsche (I. 125) Zeeuwsch-Vlaamsche R.-K. vorm *kubə* werd reeds

vermeld; in hetzelfde verband valt hier nog enkel de Zuid-Bevelandsche samenstelling *k o b b e s p i n* (I 117a) te noemen.

De kaarten van het *s p i n n e w e b* en den *r a g e b o l* bevestigen grosso modo deze afbakening. Aardenburg heeft bv. wel *k o p e j o . g e r - k o p e s p m d e r*, maar het naastbijgelegen Sluis (I 122) treedt hier op met *k u b e j o . g e r*. Een geïsoleerde Noord-Brabantsche vorm *s p i n n e k o b b e w e b* naast *s p i n n e w e b* werd ons gegeven voor Breda (K 160).

Uit de teksten van E. BLANCQUAERT'S *Dialectatlas van Noord-Oost-Vlaanderen en Zeeuwsch-Vlaanderen* (ter perse) zal blijken dat ten N.-W. van dit gebied — dat dus ook *k o b b e* zegt — de overgang van intervocalische stemlooze explosief naar stemhebbende vrijwel algemeen is. De verdere atlassen van deze reeks zullen uitwijzen of dit ook waar is voor West-Vlaanderen. Dan zou de verhouding van *k o p p e* tot Vla. *k o b b e*, die volgens FRANCK-VAN WIJK (voc. *k o p*) niet geheel duidelijk is, door locale fonetische toestanden worden opgeklaard; dezelfde verklaring geldt ook voor Westfaalsch *k o b b e*, waarnaast wij bij WOESTE (*Wörterbuch der Westfälischen Mundarten*) ook vinden *k r ü b b e* (= krippe), *r i b b e* (= rippe) enz.

C. — a) *Koppespinne*, b) *koppespin*, c) *kobbespinn*, d) *k o p e j o s p i a n e*, e) *koppespinde*, f) *koppespinder*.

Deze groep beslaat de Zeeuwsche eilanden + Goeree en Overflakkee; verder de grootste westelijke helft van Zeeuwsch-Vlaanderen tot en met Zaamslag (I 138), Axel (I 140) en Koewacht (I 168). De wig *k o p e s p i m e - k o b e s p m e - k o b e g e s p i n (e) - k o p e g e s p i m (e)* in Noord-Oost-Vlaanderen

hangt rechtstreeks met dit Zeeuwsch-Vlaamsch gebied samen.

a) **Koppespinne**. — Binnen het gebied der *C*-vormen is de vorm **koppespinne** het meest verspreid, namelijk op Goeree en Overflakkee (behalve éénmaal **koppespin** te I 45), Schouwen, Duiveland, Sint-Philipsland en Tolen, behalve éénmaal **kopəspən** te I 33, éénmaal **spmə** I 52 (Duiveland), éénmaal **spene** naast **koppespinne** (I 56, St. Philipsland); Noord-Beveland (behalve éénmaal **spinne** als nevenvorm te I 48; aldaar ook **koppespin** naast **koppespinne** te I 47; Zuid-Beveland, behalve éénmaal **spmə** (I 69), éénmaal **kopəspm** (I 113), éénmaal **kəbəspm** (I 117a); westelijk Zeeuwsch-Vlaanderen, behalve éénmaal **spmə** (I 122); tweemaal **kupə** en éénmaal **kubə** (zie *B*); éénmaal **spməkup** naast **kupə** (I 110); viermaal **kupəspm** (I 125, 162, 168, 140); tweemaal **kəpəspmdə** (I 108, 123); éénmaal **kəpəgesprəne** naast **kupə** (I 166).

b) **Koppespin**. — In het **koppespinne**-gebied komen dus sporadisch 8 **koppespin**-varianten voor; bovendien kregen wij er ook vijf voor Walcheren, hetzij als nevenvormen, hetzij als alleenstaande vormen (I 60, I 66, I 80b, I 84, I 85).

c) **Kobbespin** komt éénmaal voor, namelijk op Zuid-Beveland (I 117a). Wat de *-bb-* betreft sluit deze vorm aan bij de reeds genoemde N.-O.-Vlaamsche **kobbegespinn**-vormen en bij de West- en Oost-Vlaamsche **kobb**-vormen.

d) **kəpəgesprəne** komt éénmaal voor naast **kupə** te I 166.

e) **kəpəspmdə** tweemaal, nl. in westelijk Zeeuwsch-Vlaanderen (I 108, I 123).

f) **Koppespinder** komt alleen op Walcheren voor, en is daar de overwegende vorm; hij wordt vermeld voor zeven op de tien plaatsen; voor twee plaatsen werd

alleen *koppespin* opgegeven; voor drie plaatsen *koppespin* naast *koppespinder* of *spinne*; voor één plaats *spinnekop* naast *koppespin* (*der*); voor één plaats *spinne* naast *koppespin*. De verklaring van het type *koppespin*(ne) naast *spin*, *kop*(pe) en *spinnekop* wordt besproken in hoofdstuk V.

De variante *kopæge spinne* naast *kupe* (I 166) is te verklaren als volksetymologie: *koppige spin* ontstaan uit vroeger *kopægespm = 1° web (= het *gespin* van *koppe* = «zakje, weefsel», cf. Cap. V), 2° «insect», gecontamineerd met *spinne* = insect.

Westelijk Zeeuwsch-Vlaamsch *kopæ'spmdæ* kan een contaminatievorm zijn van Walchersch *kopæspmdæ* met *spinne*, dat in Cap. V als oudste vorm wordt voorgesteld, en trouwens in de onmiddellijke nabijheid (I 122) nog geïsoleerd voorkomt.

Het element *spinder* van Walchersch *koppespinder* werd hierboven in verband met *spinder* en *spidder*, geïnterpreteerd als een oude Nederlandsche kustvariante, tegenhanger van Engelsch *spider*. De samenstelling *koppespinder* versterkt anderzijds de in Cap. V geformuleerde hypothese als zou *koppe* in dit verband oorspronkelijk *zakje*, *web*, hebben beteekend.

D. — *Spin(ne)kop* (+ Zeldzame varianten *spinnekoppel*, *spinneköppel*, *spinnekopper*, *spinnekeuper* in onderstaand *b*-gebied).

Vormen van deze groep vinden wij in twee haast homogene gebieden :

a) Een zuid-westelijk gebied *spin*(ne)*kop* onmiddelijk aansluitend bij de Zeeuwsche *koppespin*-streek

en omvattende ongeveer gansch Zuid-Holland behalve Goeree en Overflakkee, benevens de westelijke helft van Noord-Brabant en een deel van oostelijk Zeeuwsch-Vlaanderen. Dit laatste gedeelte sluit aan bij het Oostvlaamsch spinnekop-gebied zooals het Noordbrabantsche aansluit bij dat van de provincie Antwerpen.

b) Een breede zone tusschen den zuid-west kant der Zuiderzee en de Duitsche grens. Deze omvat dus in hoofdzaak Overijssel met een grensstrook van Drente, en Gelderland behalve de zuidelijke gedeelten genoemd onder A (spin).

c) Sporadisch in geheel Noord-Nederland behalve Limburg en Friesland, namelijk :

1° In drie plaatsen van Terschelling als nevenvormen naast spin.

2° In drie plaatsen van Groningen en Drente, nl. als nevenvormen naast spin : spin kop C 32, spinnekop C 113, spin kop alleen C 176.

3° In vier plaatsen van Noord-Holland : spinnekop nl. als alleenstaande vorm te E 127, de andere drie te E 9, E 109, E 125 als nevenvormen naast spin.

4° In Utrecht komen de spinnekop-vormen aan de westelijke en noord-oostelijke randen van de provincie, hetzij als nevenvormen naast spin (E 155, E 164, E 194, E 220, E 229, K 21), hetzij als alleenstaande vormen (F 139, F 141, E 149, E 150, E 151, E 189) voor.

5° In de Betuwe treffen wij twee alleenstaande spinnekop-vormen aan, nl. te L 25 en te L 26 en tweemaal als nevenvormen nl. te L 19 en te L 52.

6° Tusschen Maas en Waal, tweemaal spinnekop als nevenvorm naast spin, L 54 en L 56.

7° In de Bommelerwaard spinnekop als nevenvorm te K 117.

8° In de Lijmers ook tweemaal als nevenvorm naast spin nl. te L 33 en te M 43.

9° Verder nog in oostelijk Noord-Brabant : in het Noorden als nevenvormen naast spin te L 96, L 154 en K 150 ; in het Zuiden te K 214 als nevenvorm naast spin en te L 262 als alleenstaande vorm.

De overige vormen (spinnekoppel, -köppel; spinnekopper, -keuper) vinden wij ook slechts sporadisch, namelijk in en om het spinnekopgebied, beschreven onder b :

1° Viermaal spinnekoppel in Gelderland (F 99, F 102, F 146a, F 111), te vergelijken met twee spinnekoppelplaatsen (O 124, O 205) in Zuid-Oost-Vlaanderen, vroeger aldaar zelfs méér verspreid dan spinnekoppe (zie TEIRLINCK, *Z.-O.-Vla. Idioticon*), en met koppel te Brugge.

2° Eenmaal spinneköppel in Overijssel (F 97).

3° Eenmaal spinnekopper in Overijssel (F 83).

4° Driemaal spinnekeuper in Drente (G 2, G 48 en G 74).

Nopens den vorm spinnekoppel kunnen wij, op grond van VERDAM, *Mnl. Wdb.*, voc. coppel, volgende verklaring voorstellen : cop (coppe) bet. 3 (maat voor droge waren) is samengevallen met coppel (bet. 3 - benaming van een maat, eerst voor droge waren, vervolgens ook voor vloeistoffen) ; nadat men in deze beteekenis even goed koppel als kop(koppe) kon zeggen, kreeg men het gevoel, ook voor de spin even goed koppel als kop(pe) te kunnen zeggen, en even goed spinnekoppel als spinnekop(pe). Tot dezen overgang droeg wellicht bet. 2 van coppel (troep, hoop van dieren, kudde) bij : gaat men uit van onze hypothese (Cap. V) spin(ne)kop(pe) = 1° zak

van de spin met eitjes en jongen, 2° net, 3° spin, dan ligt inderdaad de aantrekkingskracht van c o p p e l, zowel naar de beteekenis als naar den vorm, voor de hand.

Dit vermoeden wordt trouwens nog versterkt door TER LAAN (*Nieuw Groninger Wdb.*) voc. KÖPPEL, kōbbel 1° een troep, etc. Dat hier en daar verwarring zou ontstaan zijn met c o p p e l = « kapel » (cf. Verdam voc. coppel) zou ons ook niet verwonderen; kapel kon immers in West-Vlaanderen ook den klemtoon op het eerste lid hebben. Maar uitkomst hierover krijgen wij pas wanneer wij over de volledige v l i n d e r - k a a r t zullen beschikken. Intuschen kunnen wij toch reeds wijzen op Wvl. k o b b e s p i n d e r, k o b b e s p i n n e = « kapelevogel » (De Bo) en s p i n n e k o p v e u (g) e l e = « vliegenvangertje » (Teirlinck).

De Overijselsche umlautsvariante s p i n n e k ö p p e l valt binnen het umlautsgebied door KLOEKE beschreven in *Jahrbuch des Vereins für niederdeutsche Sprachforschung*, 1929, H. IV (*Ostniederländische Diminutiva*) en in « *Overijssel* » (Deventer, z. d.).

De geïsoleerde vorm s p i n n e k o p p e r is ons niet zonder meer duidelijk, en zal even als de tweemaal voorkomende umlautsvorm s p i n n e k ö p p e r door locale dialectkenners van Overijssel en Zuid-Drente best verklaard worden. Men kan denken aan een meervoudsvorm of aan een nomen agentis; men kan deze vormen ook beschouwen als locale varianten van -k o p p e l, parallel met c o p p e l d a c h - c o p p e r d a c h (cf. VERDAM Mnl. Wdb.; TER LAAN, voc. KÖPPELZUNDAG en KOPPERMAANDAG).

Wij raadpleegden over deze vormen en een paar andere Prof. Dr. G. G. KLOEKE, leider van de « Niederländische Dialektzentrale » te Hamburg en citeeren onder dankzegging, volgenden passus uit den interessanten brief

dien hij ons als antwoord liet geworden : « De vormen » *spinnekopper* (Zwartsluis) en *spinneköpper* » (-*keuper*) (Ruinen en Kerkenbosch) maken den » indruk van meervoudsvormen op -*e r*. Die zijn er in » Overijsel en Drente wel meer : *eiər*, *kindər*, *blōdər* (bla- » deren) (dit vrij zeldzaam, alleen in Noord-Drente en » een enkele keer in Groningen) enz.

» De umlaut is wel bevreemdend al zou ik aan het feit, » dat de diminutief-umlaut hier niet voorkomt geen » waarde willen toekennen. Maar wel is er het bezwaar, » dat mij eigenlijk in het geheel geen meervouds-umlaut » (ook niet bij de woorden op -*e*, in onze oostelijke pro- » vincie geldt daarvan : hoe westelijker hoe zeldzamer) » uit noordelijk Overijsel en Drente bekend is. Het gebied » waar deze umlaut, verbonden met uitgang -*e*, zéér ge- » bruikelijk is, is eigenlijk het binnenland van Overijsel » en de Achterhoek dat men eenige kilometers ten Oosten » van de IJssel kan laten beginnen. »

Met meer zekerheid meenen wij aan het einde van deze verklaringen van varianten, den Zuidnederlandschen vorm *spin(h)oe r* te kunnen toelichten, die reeds bij KILIAAN voorkomt, en dien wij nu nog gevonden hebben in een eilandje van 12 Zuidnederlandsche plaatsen, nl. K 331, K 294, K 292, K 295, K 301, K 333, K 339, K 338, K 342, K 341, P. 22 en P. 33 Dit gebied ligt dus nu nog vlak bij Duffel (K 293) waar Kiliaan geboren werd. Het zal vroeger wel grooter geweest zijn dan nu, wanneer men bedenkt dat de zegslieden het woord als minder fatsoenlijk voelen, en daarnaast ook *spinnekop* gaan gebruiken. Zoo zegden bv. te Putte (K 333) de volwassenen *spinnekop*, maar een klein kind herkende op een plaatje dadelijk een *spinoer*. Hier is voorzeker contaminatie ontstaan tusschen *hor* (nevenvorm van *horde*, zie VERDAM), gerekt onder invloed van de volgende *r*, en

ter plaatse als hoer uitgesproken, en het oorspronkelijke hoer; dat hor(de) is vlechtwerk, dus hier = web, en bestaat o. m. nog in 't modern Ndl. r a a h o r, horretje, en in onze Zuidnederlandsche dialecten als hurde = vlechtwerk van takken waarop de boer gaat staan en zich door zijn paard over den akker laat slepen om de aardkluiten te verbrokkelen. Ook te Tongeren hartse = teenen matje om taarten op te leggen. Spinhoer is dus: 1° spinneweb, 2° door overgang op het insect (cf. de tallooze spinnekoppen met beide beteekenissen — Fr. araigne, araignée, etc.) = spin; waar spinhoer = spin, wordt nu het web met diverse andere namen (spin.st of spinenet te K 295, K 292, K 294, K 331, K 338, K 342, P 22; spinewep te K 333 en spinewip te P 33; spinekop te K 301 en te K 341; spinekopenet te K 339) genoemd. Ook deze afwisseling van benamingen voor het « web » wijst er op dat hier een vroegere vorm inderhaast vervangen werd door den eersten den besten anderen vorm. Nadat deze beredeneering geschreven was, viel het ons ten slotte op, dat KILIAAN voor spinhoere geeft: spinne, araneus, maar ook aranea; en dat hij met aranea het web of althans rag, draden bedoelt, blijkt uit zijn vertaling van spinne-webbe, spinne-weve: aranea, vestis aranei, tela araneorum, etc., en van spinne-net i. spinne-webbe: aranea.

HOOFDSTUK III.

DE « RAGEBOL »-KAART.

Voor het begrip r a g e b o l kregen wij volgende typen:
 A. — Samenstellingen met spin(ne) + een tweede element rager, jager, vager, en varr.

- B.* — Samenstellingen met **kop(pe)**, **kob(be)** + een tweede element **stubber**, **jager**, **vager**, **kramer** en dgl. + Fransch-Vlaandersche afleiding **kopper**.
- C.* — Drieledige samenstellingen bestaande uit **kop(pe)** + **spin(ne)** + **vager**. (+ de afleidingen **koppespinder** en **koppespinner**).
- D*¹. — Samenstellingen met **s(ch)pin(ne)** + **kop**.
- D*². — Drieledige samenstellingen bestaande uit **spin(ne)** + **kop(pe)** + **jager** of **borstel** (+ de afleiding **spinnekopper**).
- E.* — Samenstellingen met **ra(a)g** (en var.) + **bol**, **hoofd** en **kop**.
- F.* — Diverse andere benamingen als **ragger**, **raag**, **glazenwasscher**, **glazenboender**, **vensterborstel**, **stofjager**, **kryſju.gər**, **halve maan**.
- A.* — **Spinnejager**, **spinnejäger**, **schpinnejäger**, **spinneveger**, **spinrager**.

Beschouwen wij hiermee samen de **spinneborstel**-vormen van Belgisch Limburg, dan valt ons op dat type *A* een breede strook van ons taalgebied omvat, namelijk het grootste deel van Belgisch-Hollandsch Limburg, een deel van oostelijk Noord-Brabant, en het grootste deel van de zuidelijke helft van Gelderland. In dit samenhangend gebied heeft Belgisch Limburg overwegend **spinneborstel**, het overige gebied vooral **spinnejager** (**spinnejäger**); de grens ligt in noordelijk Belgisch Limburg en valt niet met de staatsgrens samen.

Voor afwisselingen **sp-schp**, en **spin-spun**, verwijzen wij naar Cap. II. De vorm **spinneveger** komt slechts sporadisch binnen het **spinnejäger**-gebied voor, nl. als nevenvorm naast **-jager** te L 264

en L 250, alleenstaande te L 271, L 322, L 381; L-106 heeft spinnevager. Spinrager ligt geheel afgezonderd in Noord-Friesland (B 30).

Buiten het homogene gebied liggen nog vijf spin(ne)-jager, -jâger vormen in Overijsel en Zuid-Drente verspreid, nl. te G 102, G 139, G 197, G 201, G 178.

Al de samenstellingen van type A wijzen ons op een grondvorm spin(ne). Vergeleken met de spin-kaart is dit gebied in 't algemeen kleiner, d. w. z. op de spin-kaart bekleedt het simplex spin een grotere ruimte dan hier het element spin van de samenstelling. Alleen benoorden den Neder-Rijn is het gebied met grondvorm spin op kaart II grooter dan op kaart I.

De vormen spin(ne)jager, spinneveger, spinrager en hun varianten behoeven geen nadere verklaring. Men lette er enkel op dat in deze samenstellingen het woord spin(ne) evengoed het begrip web dekt als het begrip spin, of, zoo men wil, beide tegelijk: een ragebol dient namelijk voor beide samen; spinrager is te beschouwen als een afleiding van spin(nen)ragen (1).

B. — Kopstubber, kop(pe)jager, kobbejager, kopvager, koppekraemer.

Van deze samenstellingen is de vorm kopstubber de meest verspreide; men vindt hem namelijk in gansch Groningen en in het Noord-Oosten van Drente; de variante kopstaber komt eenmaal voor te C 159.

Den vorm kopejager vinden wij in de westelijke helft van Zeeuwsch-Vlaanderen. De variante met b, kubejager

(1) Cf. KILIAAN: spinne = araneus, aranea, en slot Cap. II, evenals nota p. 17.

treffen wij een enkele maal aan te I 122, aansluitend bij het Westvlaamsch gebied met *kobju.gar*.

In oostelijk Zeeuwsch-Vlaanderen treffen wij nog een paar *kop(pe)jager*-vormen aan in aansluiting met het Noord-Oostvlaamsch, nl. te I 166, I 167, I 168, I 171a, I 143, I 144 en ook te I 144a waar hij als neven-vorm naast *kupfu.gar* voorkomt.

Den vorm *koppekraemer* ontmoeten wij een enkele maal, nl. in Zuid-Beveland te I 71.

Het element *stubber* van den Groningschen vorm *kopstubber* is zonder meer duidelijk (cf. TER LAAN, *Nieuw Groninger Woordenboek*, voc. STUB 1° stof; STUBBER = veger). Het element *kop* is naar TER LAAN niet de *spin*, maar wel het naamwoord *kop* = hoofd, wat den vorm heeft van een hoofd: (*KOPSTUBBER* = 1° ragebol, *stubber* (zie dat woord) met een *kop* er aan). Wij treden het negatieve gedeelte van deze opvatting (*kop* niet = « spin ») bij, vooral omdat geen enkele *kob(be)* (= *spin*) in het *kopstubber*-gebied meer gevonden wordt. Dr. W. DE VRIES was zoo vriendelijk een onzer in een schrijven op Groningsch *spinnekop* = een soort molen = Zaansch *spin(ne)bol* te wijzen, maar durfde daaruit niet met zekerheid het bestaan van een vroeger *koppe* (*kobbe*) = *spin* afleiden; wij nemen aan dat voor het huidige Groningsche taalgevoel een *kopstubber* is wat TER LAAN zegt. Maar de vorm van de samenstelling laat ons niettemin toe te veronderstellen dat *kop* hier oorspronkelijk *zakje*, en vervolgens *web* van de *spin* kan hebben beteekend. *Kopstubber* zou dus oorspronkelijk ragstoffer geweest zijn, d. i. een stoffer (borstel) speciaal gebruikt om te ragen, dus een perfecte tegenhanger van den Westvl. en gedeeltelijk Oostvl. *kop(pe)-kobbejager* en van de Fransch-Vlaandersche afleiding *kopper*.

De alleenstaande Zuidbevelandsche vorm *koppeskraemer* (I 71), waarnaast Mej. Dr. GHIJSEN ons ook wijst op ww. *koppeskraeme* = ragen, wegvegen van spinrag, wijst dus op een speciale beteekenis van kramen (cf. VERDAM, v. CRAMEN : 1 met een kraam staan... 2) met zijn waren vertrekken, cf. Ndl. opkramen = ophoepelen; hier dus : trans. opruimen, wegnemen.

Vergelijken wij ten slotte de verbreiding van het element *kop* (*pe*)-*kob* (*be*) in de hier besproken samenstellingen bij de verbreiding van het simplex *kop* (*pe*) *kob* (*be*) = *spin* op kaart I, dan constateeren wij :

1° Dat in Zeeuwsch-Vlaanderen de samenstellingen van het *koppesjager*-type heel wat talrijker zijn dan het simplex *koppes* (*kobbe*) op kaart I.

2° Dat de Zuidbevelandsche *koppeskraemer* van kaart II geen tegenhanger simplex *koppes* heeft op kaart I.

Ook in Zuid-Nederland strekte het *kopjager*-gebied veel verder dan het simplex *koppes* (*kobbe*) = *spin*. In *Handelingen* 1929 meenden wij uit deze vergelijking te mogen afleiden dat *koppes* (*kobbe*) = *spin* vroeger een grooter ruimte bezette dan nu. Reeds bij de bespreking van *kopstubber* in deze studie werd echter de hypothese geopperd dat het element *kop* (*pe*)-(*kobbe*) niet noodzakelijk of althans niet uitsluitelijk de beteekenis *spin*, maar eerder die van «web» kan hebben gehad, en *koppes* (*kobbe*) = «*spin*» dus ook niet buiten zijn huidige grenzen behoeft geweest te zijn.

C. — Koppespin(ne)veger, koppespinvager, koppespinder, koppespinner.

Zoals de *spin*-kaart reeds doet vermoeden, zijn deze vormen uitsluitend Zeeuwsch. Hun gebied is echter veel

kleiner dan het koppespin-gebied van kaart I. Men vindt koppespin(ne)veger op Schouwen, Duiveland, Noord-Beveland en in een deel van oostelijk Zeeuwsch-Vlaanderen. Meer geïsoleerd komen deze vormen ook voor op Tolen (I 76, I 77), Walcheren (I 80b-c, I 81) en Zuid-Beveland (I 70).

Zij wijzen op een grondwoord koppespin, dat echter weer niet noodzakelijk = spin, maar in de samenstellingen met -veger even goed, zooniet beter, primair of secundair — cf. Cap. V — spinneweb of «spinetweb» kan beteekenen. Hetzelfde kan gezegd worden voor de afleidingen koppespinder en koppespinner. Wij vinden koppespinder in geheel Walcheren, behalve de hierboven genoemde plaatsen; verder ook als nevenvormen naast koppejager in westelijk Zeeuwsch-Vlaanderen, nl. te I 103, I 107, I 108, I 129, I 125; hier komt ook de variante koppespinner voor, te I 109. Wij beschouwen de verhouding van koppespinder tot koppespin geheel gelijk aan die van stubber tot stub(be) of van rager tot rag.

*D*¹. — S(ch)pennekop, s(ch)pinnekop, spömmekop.

Deze vormen bekleeden een ongeveer homogeen gebied in het Zuiden van Nederlandsch Limburg. Sporadisch komen zij ook in Belgisch Limburg voor, en verder in Noord-Brabant: L 177, L 179, L 200, L 201, L 207, L 208.

De anlaut is in Nederlandsch Limburg, op twee gevallen na (Q 17, Q 30), schp. De vorm met mediale vocaal en -mm-, spömmekop, komt in dit gebied slechts eenmaal voor, nl. te Q 30 aan de Duitse grens; deze -mm- is ons niet duidelijk.

Het is mogelijk dat de Duitsche dialecten de definitieve verklaring van *spinnekop* = « ragebol » brengen. De ligging van ons homogeen *spinnekop*-gebied, dat aan het Duitsch grenst, en van zijn geïsoleerde voorposten in Belgisch Limburg en Noord-Brabant, maakt inderdaad Duitschen invloed zeer waarschijnlijk. Bij gebrek aan Duitsche gegevens, stellen wij voorloopig volgende verklaring voor : *spinnekop* heeft in het *D*¹-gebied oorspronkelijk beteekend : 1° spinneweb, 2° spin ; men heeft het gevoel van de oudste beteekenis van *kop* (*pe*) (= zakje, web) totaal verloren, en heeft dan den vorm *spinnekop* ten slotte overgebracht op den borstel die op een *kop* (hoofd) geleek. Deze verklaring van *spinnekop* komt dan overeen met die van *kopstubber* ; tweemaal vinden wij dus samenstellingen waarin *kop* = « hoofd » aan de Duitsche grens. Ook in Duitschland heeft de vorm *Kop* (*f*) het gewonnen op *Haupt*.

Sporadisch in Zuid-Brabant en Vlaanderen, en volop in Zeeland en Zuid-Holland, vinden wij daarentegen samenstellingen met *-hoofd*. De aanwezigheid van *hoofd* en *kop* in ons taalgebied, tusschen het Duitsche met *Kopf* en het Engelsche met *head* (hoofd) wijst er eens te meer op dat wij taalkundig gesproken een overgangsgebied vormen tusschen continentaal en insulair Westgermaansch.

*D*². — *a*) *Spinnekopjager*, *spinnekopsjager*, *spinnekopsjäger*, *spinnekoppenjager*, *b*) *spinnekopborstel* en *c*) *spinnekopper*.

De samenstelling *a*) treffen wij aan in het oosten van Twente en in het grootste oostelijk deel van de Graafschap. De vorm *spinnekopjager* komt voor te

G 221, F138, G 251, F 206 en M 6; spinnekopsjager te G 203, G 222, G 223, G 225, G 227, G 252, G 257, G 279, G 280 en M 7; spinnekopsjäger te G 279a; spinnekoppenjager te G 177, G 182 en te G 234; spmekopejager te M 3 en spinnekopnjager te M 9.

b) De samenstelling *spmekubu-stel* treffen wij alleen aan in den noord-oostelijken hoek van Zeeuwsch-Vlaanderen, nl. te I 115, I 116b, I 116c, I 139, I 141, I 141a en I 142.

c) Spinnekopper werd opgegeven voor L 255b waar deze vorm wel eens wordt gehoord naast het gebruikelijke spinnejager.

De vormen van *D*² behoeven geen nadere verklaring. Wij zullen ze enkel vergelijken met de Zuidnederlandsche, en onderzoeken wat hun verspreiding ons leert over de geschiedenis van de benamingen voor de spin.

Als tegenhanger van de Noordnederlandsche *D*²-vormen vinden wij een enkelen *spmekopøva.gør* in Fransch-Vlaanderen (N 55), een paar geïsoleerde spinnekopborstels in Midden-Oost-Vlaanderen (I 259, I 251a) en in Z.-W.-Oost-Vlaanderen (O 124, O 208) terwijl in den z.-o. hoek van deze provincie en in het Z.-W. van Vlaamsch Brabant deze vorm overwegend is, hoewel nog met kopborstels vermengd. Midden in het Zuidnederlandsch taalgebied, over de provincie Antwerpen, den n.-w. rand van Limburg, en het grootste deel van Brabant ligt dan een groot homogeen halfmaan-gebied (zie F g).

Aan de oostelijke en zuid-oostelijke grens van het halfmaan-gebied treden nevenvormen op als borstel, vagershoofd (P 34a, P 4, K 356), spinneborstel. Tusschen het halfmaan-gebied en het Limburgsche spinneborstel-gebied, ligt echter merkwaardig genoeg nog een dunne ketting van spinnekopborstels, nl. van aan de taalgrens (P 14) over

P 47 tot aan K 354, K 353 en K 358. Behalve in deze laatste plaats, is de spinnekopborstel nevenvorm naast halfmaan. Vergelijken wij hiermee de Belgisch - Limburgsche spinnekopvormen en het zuidelijke Nederlandsch-Limburgsche s(c h)pinnekopgebied, dan wordt de hypothese die wij voor dezen laatsten vorm opperden, versterkt : aan de grens tusschen halfmaan en spinneborstel heeft men nog het gevoel bewaard van spinnekop = spinrag ; men kan er inderdaad nog spreken van een spinnekopborstel. In Limburg zelf is het element kop van spinnekop niet meer als rag gevoeld geworden, en is dus spinnekop gelijk geworden aan kopvormige borstel om spinnen weg te nemen.

Overzien wij nu de verspreiding van type D^2 over de gansche ragebolkaart, dan merken wij op dat de drieledige samenstellingen spinnekop + -jager, -borstel en dgl. een zeer verbrokkeld gebied bekleeden, aanzienlijk ingekrompen tegenover spinnekop (= spin) van kaart I, bijna overal (Gelderland, Zeeland, Zuid-Vlaanderen, Fransch-Vlaanderen) eilandjes vormend binnen de grootere spinnekop = spin-gebieden. Wij merkten reeds hetzelfde verschil op voor D^1 (koppe-spinborstel tegenover koppespin).

Dit verschil is te verklaren door twee oorzaken : 1° Zooals Dr. VAN HAERINGEN ons ook na verschijning van onze eerste spin-studie schreef, heeft een drieledige samenstelling (spinnekopjager bv.) minder kans om te ontstaan en om voort te bestaan dan een tweeledige (spinnekop). 2° Indien, zooals wij in Cap. V zullen veronderstellen, kop(pe) in deze streken eerst beteekend heeft zakje, web, dan was spinnekop eerst gelijk aan spinneweb, om pas later spin te gaan beteekenen. Spinnekopborstel, -jager enz. kan hier dus ouder

zijn dan «*spinnekop* = *spin*», en kan dus ook meer tijd gehad hebben om door andere vormen (*rage* *shoofd*, *rage* *bol*) te worden verdrongen.

De geïsoleerde *spinnekopper*-vorm (L 255b), afleiding van *spinnekoppe* = *rag*, dus identisch met *rager*, *stubber*, komt alweer deze hypothese versterken.

E. — *a*) *Ragebol* (en *varr.*: *raggebol*, *raagbol*, *rageballe*, *raegebol*, *re.gəbol*, *raogebol*, *ragersbol*, *ra.əgəzəl*, *raversbol*, *ravelsbol*, *ra.əbəzəl*, *ra.vəzəl*); *b*) *raagskop*, *rabeskop*, *raverskop*, *rafelskop*, *ruvəskop*; *c*) *raag(s)hoofd*, *raegshôod*, *règshoat*, *rûgšôôt*, *ruughoat*, *rugesoort*, *raafhout*.

Deze samenstellingen van groep *E* beslaan het grootste gedeelte van Noord-Nederland, nl. Noord- en Zuid-Holland, Friesland, het westelijk deel van Drente, het grootste gedeelte van Overijssel, de Over- en Neder-Veluwe, Utrecht, westelijk Noord-Brabant, Zuid-Beveland, Tolen, Sint-Philipsland, Goeree en Overflakkee.

De vormen onder *a*) vinden wij in het hierboven beschreven gebied, behalve in de Zeeuwsche eilanden, Goeree, Overflakkee, Voorne, Putten en het grootste westelijk deel van Beierland. Wij voegen er aan toe dat vooral in Noord-Brabant, de Bommelerwaard, Tielerwaard, en Tusschen Maas en Waal de varianten: *ra.əbəzəl*, *ra.əgəzəl*, *ra.vəzəl*, *ravelsbol*, *raversbol* e. dgl. voorkomen.

Het is in ditzelfde gebied dat wij ook sporadisch de vormen onder *b*) vermeld ontmoeten; meestal als nevenvormen, namelijk: *rabeskop* naast *rabesbol* te K 106 en K 100; *raverskop* naast *rafelsbol* en *raversbol* te K 156; *rafelskop* naast *rafels-*

bol te K 173; raverskop naast raversbol, spinnekop en spinnejager te L 177; ru.veskop naast ru.ves.bol te K 195a; ro.v.elskop naast ro.vels.bul te I 118; ro ageskop naast ro abelsbol te K 133b; raveskop alleen te K 110a en raverskop alleen te K 157a.

Wij vinden ook nog een vorm roukop als nevenvorm naast ragebol aan de zuidelijke grens van Drente nl. te F 75. Tenslotte werd ons buiten dit gebied raagskop naast raagshoofd opgegeven voor I 14.

c) Den vorm met -hoofd treffen wij vooral aan in een aaneensluitend gebied gevormd door Zuid-Beveland, Tolen, Sint-Philipsland, Goeree, Overflakkee, Voorne, Putten, Beierland en dan nog in enkele alleenstaande plaatsen: te K 14, waar hij naast raagbol voorkomt, te K 35 en K 152 waar hij als alleenstaande vorm bekend is, te K 184 waar wij den vorm raovershöt naast raovers- en raovelsbol aantreffen, en te K 48: raaghout (volksetymologische vervorming van het naburige -hoot = hoofd-gebied) naast ragebol.

In de eilanden vertoont deze samenstelling diverse vormen als raag(s)hoofd, raegshôôd, rêgshoat, rûûgsôôt, ruughoat, rugesoort, deze laatste blijkbaar ook weer een volksetymologische vervorming.

De samenstellingen van het type *E* zijn uitsluitend Noordnederlandsch; rag, ragen en zijn varianten zijn in Zuid-Nederland totaal onbekend. Ook aan de verste uiteinden van Noord-Nederland zijn zij onbekend: westelijke helft van de Zeeuwsche eilanden, Groningen, N.-Drente, en een breede strook langs de Deutsche grens, van het Z. van Bentheim tot aan Zuid-Limburg. Dit lijkt ons wel een interessant voorbeeld van « Hollandsche

Expansie », of althans waardig om een plaats in te nemen in een verzameling van dialectkaarten waarop men het expansie-probleem zou willen bestudeeren.

Dat *rag* (*raghe-ragh*) bij *KILIAAN* en ook in Noord-Holland enz. *spin* zou beteekend hebben (*FRANCK-VAN WIJK* voc. *rag*) is een vergissing. *KILIAAN*'s *aranea* moet als *web* worden verstaan (de metafoor werd reeds in de Latijnsche wdbb. geboekt), zooniet vergist *KILIAAN* zich. Bij *BOEKENOOGEN* is *raag* = «*rag, spinrag*»; maar *B.* citeert ook *KILIAAN*, evenals *OUDEMANS*, en dan worden *BOEKENOOGEN* en *OUDEMANS* als getuigen *naast KILIAAN* opgegeven. Het is niet denkbaar dat *rag* = «*spin*» ten tijde van *Kiliaan* zou bestaan hebben, en dat er nu uit onze 1355 plaatsn geen enkel geval *rag* = «*spin*» meer zou opduiken (1).

De afwisseling *g - v - b -* (*rages-raves-rabesbol*) die wij enkel in Noord-Brabant vinden is wellicht uit locale fonetische toestanden te verklaren.

Op de verscheidenheid van de vormen met *bolhooft-kop* die in Noord-Brabant door mekaar liggen, werd reeds onder *D*¹ gewezen.

F. — Sporadische benamingen : *a) ragger-raag, b) glazenwasscher, c) glazenboender, d) vinsterbörstel, e) stofjager, f) kwispel of busjtel vuur het'spinneweb, g) halve maan.*

a) ragger (E 127) is afleiding van het nw. *rag* of van een ww. *raggen; *raag* (I 2 en E 109) van het ww. *ragen*.

(1) Bevestiging van onze interpretatie contra *Fr.-v. W.*, uitsluitend op dialectgeografische gegevens gesteund, vonden wij nadien bij *Kiliaan* zelf, voc. *spinne-webbe* = *aranea, vestis aranei*, etc. (cf. slot v. *Cap. II*).

b) glazenwasscher : dezen vorm treffen wij aan als alleenstaanden vorm te : F 70, F 98, F 146a, E 40, G 210, L 188, B 37 ; als nevenvorm te F 57, G 90, F 111, F 121, G 182, G 223, G 224, L 265, B 73.

c) glazenboender komt eenmaal voor te I 21.

d) vinsterbörstel eenmaal in Ndl. Zuid-Limburg te Q 196, herhaaldelijk echter in Belg. Limburg.

e) stofjager komt eenmaal voor als nevenvorm naast ragebol te F 181, en kryχja.ger eenmaal te F 204, waar wij ook spmekry.s voor het web hebben.

f) kwispel of busjtel vuur het spinne web werd opgegeven voor Q 113.

g) halve maan komt voor te L 15 als nevenvorm naast spinnejager en ragebol, en te M 7 in den winkel en bij den borstelfabrikant naast den gewonen dialectvorm spinnekopsjager. Merkwaardig is het dat het groote homogene halfmaan-gebied in Zuid-Nederland tusschen de Schelde en N. Limburg precies door de straatsgrens wordt afgebakend. De Waalsche dialectgeografie zal ons moeten leeren of wij hier met de vertaling van een Waalsch demilune of omgekeerd met invloed van Nederlandsche dialecten op Waalsche te doen hebben. Voor de laatste opvatting schijnen wel de twee Noordnederlandsche halve-maan-vormen te willen pleiten. Wat hier ook van zij, het contrast tusschen Noord en Zuid wordt op kaart II nog treffender, wanneer men constateert dat in Zuid-Nederland geen enkele van de Noordnederlandsche vormen met rage voorkomt.

Behalve ragger en raag wijzen deze vormen op de afwezigheid van een specialen borstel voor het ragen ; zij komen vooral voor in het oostelijk gedeelte van ons taalgebied ; in kryχja.ger zien wij een assimilatievorm uit krysjja.ger.

Beschouwen wij nu nog even de ragebol-kaart in haar geheel : voor inlichtingen omtrent de vroegere verspreiding van de spin-benamingen laat zij ons in den steek over het grootste gedeelte van Noord-Nederland (ragebol-type) en over het midden-gebied van Zuid-Nederland (half maan). Voor een reconstructie van oudere toestanden is echter de peripherie van ons taalgebied het belangrijkste. Welnu, van al de samenstellingen en afleidingen die wij daar vinden, verzet geen enkele zich tegen de hypothese dat kop (pe)-kob (be) eerst eierzakje, web zou hebben beteekend : voor Fransch-Vlaandersch kopper, West- en Oostvlaamsch kobbe-(koppe) jager, Groningsch-Drentsch kobstuber spreekt deze mogelijkheid vanzelf en wordt zelfs een waarschijnlijkheid ; spinnekopborstel, spinnekop(pe)-jager en dgl. kan men verklaren als borstel voor spinnekoppen = « spinnewebben », koppespinvager en koppespinder kunnen geïnterpreteerd worden als vager voor koppespin of koppegespin, welke laatste vorm in hetzelfde gebied ettelijke malen voorkomt, en evengoed kan beteekend hebben : gespin van koppe = van web, als gespin van de koppe = de spin ; koppespin zou dan een samentrekking zijn van ouder koppegespin, ontstaan nadat de oorspronkelijke beteekenis van koppe = web vergeten was geraakt, of eenvoudig een spin die koppe maakt, en die dan haar naam koppespin aan het web heeft gegeven (cf. Cap. V).

De - Zuid-Limburgsche - spinnekop-vormen voor « ragebol » hebben wij onder *D*¹ ook verklaard als oudere vormen voor het web, en het sporadisch voorkomen van deze vormen in Zuid- en Midden- Belgisch Limburg, in Z.-O. Noord-Brabant en zelfs in Zuid-Gelderland wijst op een vroegere ruimere verspreiding van spinnekop (1° web, 2° later ragebol).

Een schijnbaar bezwaar tegen de interpretatie « spinnekop van D^1 = vroeger web » zou kunnen zijn : het s(c h)-pinjäger-(-borstel)-gebied beschreven onder A. Dit gebied strekt zich echter over zijn gansche lengte langs het Duitsche taalgebied uit, en kan dus van daar uit beïnvloed zijn geweest. Bovendien zou het ons niet verwonderen moest in het gansche A-gebied spinne de stam van een ww. spinnen = ragen geweest zijn. Daarop wijst ons de opneming aan de archaische taalgrens, te Q 243. Daar werd inderdaad voor ragebol gegeven : nē spinnekop, maar met de bemerking dat aldaar spinhoofd beteekent : een gewone borstel. Deze heeft dus met de spin geen uitstaans ; wat zou de stam spin in spinhoofd daar dan anders geweest zijn dan de stam van een ww. spinnen = ragen, vagen, schoonmaken?

Dat in het tegenwoordige Zuidlimburgsche gebied waar spinnekop = «ragebol» dit zelfde woord ook nog zou voorkomen voor het web mogen wij niet verwachten. Maar dat in de omstreken spinnekop = web geheel onbekend zou zijn, zou onze hypothese verzwakken. De spinneweb-kaart toont echter aan dat in midden-Nederlandsch-Limburg en overal in de buurt van onze sporadische « spinnekop = borstel »-plaatsen ook nog « spinnekop = web » voorkomt (zie Cap. IV).

HOOFDSTUK IV.

DE « SPINNEWEB »-KAART.

Voor spinneweb kregen wij volgende typen :

- A. Tweeledige samenstellingen met spin + een tweede element web, weefsel, draad, net, nest rag, wiel, kruis, en twee gevallen van drieledige samenstelling : spinneweb(s)nest.

- B.* Tweeledige samenstellingen met **spin(ne) + kop(pe)**.
C. Tweeledige samenstellingen met **kop(pe)** of **kobbe** + een tweede element **net, nest, rag**.
D. Drieledige samenstellingen bestaande uit **koppespin** of **koppespinder + net(te), nest, rag**.
E. Drieledige samenstellingen met **spin(ne)kop(pe)** of **spinnekoppel(-köppel) + net** of **nest**.
F. De enkelvoudige benamingen **kobbe, rag(ge), net(te), vrijer**.

A. — De samenstellingen van type *A*, in hun diverse vormen opgesomd onder *a, b, c, d, e, f, g, h*, vinden wij in gansch Noord-Nederland behalve : 1° Zeeland en Goeree, 2° het grootste oostelijke deel van Overijssel en van de Graafschap, 3° een Noordbrabantsch *B*-gebied, in deze provincie zelf wel sterk ingevreten, maar daarbuiten ook omvattend de Bommelerwaard, een deel van de Tielerwaard, en een hoekje van Maas en Waal.

Deze gansche *A*-groep sluit aan bij het Zuidnederlandsch gebied dat hoofzakelijk de provincies Limburg en Antwerpen en ook gedeeltelijk Brabant beslaat.

De samenstelling van het type *A* komt onder volgende vormen voor :

- a)* **Spinnewebbe, spin(ne)web, schpinneweb, spinnewubbe, spinnewöb, -wub, schpinnewöb, spunnewup, spiderswup, spinnewebse, spinnewöbse, schpinnegeweb, schpinnegewup, schpinnegewebs, schpinnejewebs.**

De *a*-samenstellingen komen voornamelijk voor onder den vorm **spin(ne)web(b)e** in Noord- en Zuid-Holland (behalve Goeree), in Utrecht, Friesland, Groningen, Drente en de noordelijke strook van Overijssel.

In Zeeland treffen wij twee spinneweb-vormen aan, nl. *spnēwebe* te I 69 in Zuid-Beveland en *spnēwæp* te I 134.

De vormen met *sp*-anlaut komen overeen met die van de spin-kaart (cf. Cap. II).

Spinnewubbe treft men aan in het Z.-O. van Groningen te C 192 en in de naaste nabijheid te C 193 hebben wij den vorm *spinnewöb*. De vorm *schpinnewöb* komt in de Graafschap te M 43 voor.

De variante *spunnewup* treffen wij een enkele maal aan te Hellevoetsluis (I 21), waar zij bekend is naast den zeer ouden vorm *spidderswup*. Spinnewebse vinden wij als alleenstaanden vorm te Oldebroek (F 102); *spinnewöbse* komt voor te C 193 als nevenvorm naast *spinnewöb*.

Wij meenen met Prof. KLOEKE (brief) dat de vorm *webse* ontstaan is onder invloed van *wesp*.

De vorm *schpinnegeweb* werd ons medegedeeld voor Beringen in het Noord-Westen van Nederlandsch Limburg (L 291a) als « oude vorm » naast den « ouden vorm » *schpinnegeweef* en den « zeer ouden vorm » *kobbe*; de moderne vorm is *schpinneweb*. Wij vinden verder nog *schpinnegeweb* als nevenvorm naast *schpinnewep* en *schpinnegewäf* te Q 115, ook nog *spinnegeweb* te Heerlen (Q 113) en *schpinnegewéb* te M(h)eer (Q 196); de vorm *schpinnewup* komt voor te Wijlre (Q 201).

Schpinnegewebs treffen wij aan te Chèvremont (Q 121a) en te Kerkrade (Q 121); *schpinnejewebs* te Haanrade (Q 121d).

b) Spinneweifsel, spinnegeweef, schpènégeweef, spömmegewééf e. dgl.

Den vorm *spinneweifsel* treffen wij slechts een enkele maal aan, en wel in het zuiden van Limburg te

Q 192 naast den vorm *spinnewub*. Den vorm *spinneweef* e. dgl. vinden wij vooral in Limburg; als alleenstaanden vorm te L 149, L 151, L 201, L 246, L 246b, L 249, L 295, L 323, L 381, L 428, Q 17, Q 18, Q 19, als *spömmegewééf* te Q 30, verder nog te Q 36, Q 221b, Q 106. *Spinneweef* komt nog voor naast *spinneweb* te L 187, L 268, L 289; naast *vrijeren spinnekop* te L 177, en als « oude vorm » naast den « ouden vorm. » *schpinneweb*, het « zeer oude » *kobbe* en het nieuwe *schpinneweb* te L 291a.

c) *Spindroad*, *spmetrië*, *spinne(n)scheersel*.

Den eersten vorm ontmoeten wij een enkele maal te F 181 en onder zijn Frieschen vorm en *spmetrië* ook een enkele maal te F 13.

Spinne(n)scheersel vinden wij tweemaal, nl. te Nieuw-Schoonebeek (G 102) en te Oud-Schoonebeek (G 81).

spmetrië moeten wij ondanks het lidw., beschouwen als mv. van Friesch *tried* = draad (DIJKSTRA). In *spinne(n)scheersel* herkennen wij mnl. *scheersel* = schering; deze drie vormen wekken dus het beeld op van *draden*, wat zonder meer begrijpelijk is.

d) *Spin(ne)net*, *spindersnat*, *spin:ætn*.

Den eersten vorm vinden wij slechts in een dozijn plaatsen in de uiterste hoeken van het Noordnederlandsch taalgebied. In het noorden te B 5 en, naast *spinneweb*. te A 1 en A 2; verder in Limburg naast *spnēwæp* te Q 95, in Zeeland te I 105, I 108, I 118, I 141a. Verder ontmoeten wij hem nog te L 26 en als nevenvorm naast *spinrag* te K 162.

Spindersnat komt alleen voor te B 4 (Schiermonnikoog), en zal wel een schrijfwijze zijn voor de zeer open æ van net.

De meervoudsvorm **spin:ætn** werd opgeteekend te I 139 als nevenvorm naast **spinøkupenætn**.

e) **Spinnenest, spinnenust, spinnenes, spennens, spin-neni-s.**

Deze vormen komen sporadisch voor, nl. :

Spinnenest als alleenstaande vorm te K 100; als nevenvorm naast **spinrag** te F 193; **schpinneest** als nevenvorm naast **schpinnewöb** te M 43 **spinneneest** als nevenvorm naast **spinneweb** en **vrijer** te L 154.

Spinnenust : als alleenstaande vorm te G 78; als nevenvorm naast **spinkoppenust** te G 234.

Spinnenes: naast **spinnekoppenes** te F 152.

spennens als nevenvorm naast **spennewebe** te E 95.

spin-neni-s en varr. alleenstaande te L 250 en L 271; als nevenvorm naast **spnøwep** te L 329. In de vormen zonder *t* is deze blijkbaar geassimileerd met voorafgaande *s*.

f) **Spin(ne)rag, spinragge, spinraag, spmææx, spinæigær, spinrêch, spinrège, spinneraggel, spirak**
e. dgl.

Deze vormen treffen wij zeer dikwijls aan in het gebied beschreven onder *a* als nevenvormen naast **spinneweb**, en dan vaak met een verschil van beteekenis bv. **spinrag** : « stoffig, oud » tegenover **spinneweb** = « regelmatig en mooi » te Assendelft (E 82); voor Enkhuizen (E 40) deelt onze correspondent ons mee dat **spinneweb**

de naam is voor het « geheel van draden » maar dat men voor de « draden » *spinrag* gebruikt. Hetzelfde geldt voor Wijdenes (E 60). Te Oterleek (E 48) wordt *spinneweb* gebruikt door de beschaafde burgers, terwijl minder beschaafden *spinrag* bezigen zonder verschil van beteekenis; en ten slotte nog dit citaat uit den brief van Prof. KLOEKE: « Mijn vader maakt er mij op attent, dat men in Zwolle eigenlijk nog een onderscheid maakt. *Spinneweb* is het gave spinneweb, zooals men dat in de tuinen kan zien, *spinnerag* is meer het onregelmatige en vervuilde spinsel, dat men in hoeken en gaten van de huizen vindt. »

De vormen met *i*-vocalisme van *raag* (spelling: *rêch*, *reach* en *dgl.*) komen voor in het Friesch sprekend deel van Friesland.

Spinneraggel treffen wij een enkele maal aan als nevenvorm naast *spinnewebbe* te F 89.

Spirak ook eenmaal te Giethoorn (F 70).

spmerisgar werd ons opgegeven voor Franeker (B 48).

g) *Spmewil*, *spmekry.s*.

spmewil te I 135 (Oost-Vlaanderen); *spmekry.s* te F 204.

Spinnewiel laat zich verklaren door den cirkelvorm van het web; bij *spmekry.s* was blijkbaar de aandacht speciaal gevestigd op de hoofdrribben van het web, of van een bepaald soort web (1).

(1) Wij vinden dit vermoeden bevestigd in het pas verschenen boek van L. SENDEN, *Pr. Onze Huis-insekten*, p. 145: « In den ouden tijd, en niet ten onrechte wellicht, deelde men de spinnen in volgens den vorm van hun web; zoo sprak men van kruisnet-, wiertrechter- en zakspinnen. »

h) Spinneweb(s)nest.

De drieledige samenstelling *spinneweb(s)nest* treffen wij aan te F 142 en te F 165.

Het gebied van type *A* wordt op de kaart weergegeven op dezelfde wijze als het *spin(ne)*-gebied van kaart I om er op te wijzen dat voor dit gebied een grondvorm *spin(ne)* = het insect moet worden aangenomen. Vergelijken wij dit gebied met dat van de *spin(ne)* op kaart I, dan constateeren wij dat het veel uitgebreider is en dat o. m. waar nu op kaart I samengestelde vormen voorkomen, vroeger het simplex *spin(ne)* heeft bestaan in bepaalde gedeelten van de Belgische provincies Brabant en Antwerpen, van Noord-Brabant, Zuid-Holland Gelderland en Overijssel. De voorkeur voor tweeledige samenstellingen als *spinneweb* liever dan drieledige als *spinnekopweb* bv. kan hierbij wel een rol hebben gespeeld, maar is o. i. niet voldoende om al deze verschillen te verklaren. Waarom zou dan inderdaad deze voorkeur hier wel en elders niet de drieledige samenstellingen hebben weggewerkt?

B. — Spin(ne)kop(pe)(n).

Deze samenstelling vinden wij vooral in het Noord-Brabantsch gebied, zeer dikwijls als nevenvorm naast *spinneweb*. Wij vinden ze eenmaal in Oost-Zeeuwsch-Vlaanderen te I 144a en vijfmaal in Limburg; driemaal als alleenstaanden vorm te L 293, L 433, L 288a, nog als nevenvorm naast *spinneweb* en *vriier* te L 385, en als nevenvorm naast *spinneweb* te L 377.

Verder treffen wij nog *spinnekop* aan te G 172 en *spinkop* te G 178 midden in het *spinnekopsnest*-gebied; ook nog *spinkoppen* te G 53 en

spin kop als nevenvorm naast spin wub te G 57.

De spinne kop-vormen van type B interpreteren wij als = spinneweb, namelijk kop = web; dan mogen wij dus ook voor dit gebied spinne als oudsten vorm voor het diertje aanvaarden. Voor de stelling dat in spinne kop = « spinneweb » het element kop = « web » is, pleiten de gebieden of geïsoleerde plaatsen waar spinne kop van kaart III; hoewel anders veel kleiner, buiten spinne kop (= spin) van kaart I valt. Dit is het geval voor 1° de grootste oostelijke helft van het Zuidbrabantsch spinne kop-gebied van kaart III; 2° de oostelijke helft van het Noordbrabantsch spinne kop-gebied van kaart III met inbegrip van de Bommelerwaard, Tielerwaard en een gedeelte van Maas en Waal; 3° de geïsoleerde plaatsen L 288a, L 293, L 385, L 377 en L 437 in noordelijk Limburg en G 53 en G 57 in Drente. Daaronder zijn er die een nevenvorm spinneweb (L 377, L 385, G 57) vertoonen of spinragen naast spin koppen (G 53) hebben. Deze nevenvormen versterken de waarschijnlijkheid van kop = « web, rag ».

C. — Koppenette, kobbenette, koppenest, kopragge.

Koppenette vinden wij in Zeeuwsch-Vlaanderen, nl., in de westelijke helft er van en in I 136, I 162, I 166, I 167. De vorm kobbenette komt éénmaal voor te I 122.

Koppenest vinden wij een enkele maal als nevenvorm naast koppenette te I 129.

Kopragge wordt ook slechts eenmaal aangetroffen en wel als oude vorm naast den nieuwen vorm spinragge te I 44.

De samenstellingen van het C-type zijn dus weinig talrijk, en op één na (I 44, Overflakkee) alle in Zeeuwsch-

Vlaanderen gelegen. Om onze systematische interpretatie van alle *k o p (p e)*-elementen «= web» vol te houden zouden wij hier van tautologie kunnen spreken. Dit is echter nog geen verklaring, en ook niet noodzakelijk. Voor deze geïsoleerde Zeeuwsche vormen, en ook voor de uitgebreide *k o b b e n e t (t e)*- en *k o p p e n e s t*-zone van Fransch-Vlaanderen, West-Vlaanderen en een deel van Oost-Vlaanderen kunnen wij best aannemen dat het grondwoord *k o b b e (k o p p e)* hier secundair « spin » zou hebben beteekend. Immers, ook voor de *s p i n* zelve (kaart I) hebben deze streken *k o p p e* en *k o b b e*, bijna homogeen in Fransch- en West-Vlaanderen, en sporadisch in een drietal plaatsen van Zeeuwsch-Vlaanderen: Ten aanzien van dezen toestand zou het gewaagd zijn vol te houden dat in deze gewesten *k o b b e n e t* en dgl. niet het net van de *k o b b e* = « spin » is, al behoort de tautologie op zichzelf niet tot de onmogelijkheden. Dit beteekent echter niet dat *k o p p e r* (Fra.-Vla.) en *k o b b e j a g e r* (W.- en O.-Vla.) daarom niet zouden berusten op een primair *k o p p e (k o b b e)* = « web ». In Cap. V zullen wij trachten aannemelijk te maken dat *k o b b e* over ons taalgebied in 't algemeen oorspronkelijk « web » heeft beteekend, maar in Fransch-, West- en Zeeuwsch-Vlaanderen ook reeds vroeg de betekenis *spin* heeft gekregen; op deze laatste kunnen dan de samenstellingen van het hier besproken type *C* verder zijn gebouwd.

Een ernstige moeilijkheid ligt in den geheel geïsoleerden vorm *k o p r a g g e*, « oud », naast *s p i n r a g g e*, « nieuw » op Overflakkee. Waren er niet zulke talrijke bezwaren tegen de hypothese van een vroegere veel grootere verbreiding van *k o p* = « spin », dan zou deze vorm hiervoor sterk pleiten. Zooals wij echter het probleem nu zien, kunnen wij het voorkomen van dezen vorm aldaar niet nader verklaren; wij kunnen enkel wijzen op

de mogelijkheid dat deze vorm hier dan toch een tautologie zou zijn, ofwel beteekenen « ragge in den vorm van een kop » (= zakje ; cf. p. 22, n. 1).

In haar geheel beschouwd komt de verbreiding van type *C* op kaart III nagenoeg overeen met die van de *k o b b e* (*k o p p e*)-vormen van kaart I. Er zijn op kaart III enkele vormen van dit type méér in westelijk Zeeuwsch-Vlaanderen en in een deel van Oost-Vlaanderen, maar wij zijn hier voor de eene kaart zoowel als voor de andere in overgangs- en mengzones waarvan het uitzicht geen invloed heeft op onze algemeene interpretatie in Cap. V.

D. — Koppespinnette, koppespindernette, koppespinnest, koppespinragge.

K o p p e s p i n n e t t e vinden wij op de Zeeuwsche eilanden, op Goeree en in vier plaatsen van Zeeuwsch-Vlaanderen nl. te I 112, I 137, I 138, en I 140.

K o p p e s p i n d e r n e t t e treffen wij eenmaal aan te I 64a.

K o p p e s p i n n e s t ook eenmaal te I 113.

K o p p e s p i n r a g g e tweemaal, nl. te I 19 en te I 20 op Goeree.

Behalve voor Overflakkee, en een deel van Oostelijk-Zeeuwsch-Vlaanderen en Noord-Oost-Vlaanderen komt de verspreiding van type *D* op kaart III overeen met die van het *k o p p e s p i n*-gebied op kaart I. In bovengenoemde gedeelten treden in de plaats daarvan op kaart III te voorschijn : *s p i n n e w e b* en *s p i n (n e) r a g g e* (+ *n e v e n v o r m k o p r a g g e*) op Overflakkee, *s p i n n e (k o p) n e t* in Zeeuwsch-Vlaanderen, *k o p p e*-(*k o b b e*)-*n e t*-(*t e n*) en *s p i n n e k o p n e t t e n* in Oost-Vlaanderen. In deze laatste zone echter ook nog éénmaal sporadisch

kopgespimenaet te I 252 en **ko.begenæte** te I 251. Deze verschillen zijn zoals reeds hierboven onder *C* werd gezegd niets anders dan schommelingen aan de grenzen van de grootere gebieden. Wat den grondvorm **koppe** (**ge**)-**spin**- van type *D* betreft verwijzen wij naar onze interpretatie van denzelfden grondvorm in de slotbeschouwingen van cap. III.

E. — Spinnekop(pe)net, spin(ne)kop(pe)nus(t), spinnekop(s)nus(t), spinnekop(s)nes(t), spinnekoppelnest, spinneköppelnest.

Type *E* bekleedt twee $\pm$ homogene gebieden : 1° een hoekje van oostelijk Zeeuwsch-Vlaanderen, aansluitend bij een groot gebied in de oostelijke helft van Oost-Vlaanderen, en westelijke gedeelten van Antwerpen en Belgisch Brabant.

2° Het grootste deel van Overijsel, nl. aan de Oostzijde van de IJssel en het Oosten van de Graafschap dat vormen heeft met **-nest**, voornamelijk **spinnekoppenus(t)** of **spinnekopsnus(t)**; daarnaast **spinnekoppelnest** te F 99 en F 164a en **spinneköppelnest** te F 97.

Naast deze twee homogene gebieden komt type *E* voor in een menggebied, de Over-Veluwe, waar wij, naast **spinneweb**-vormen, **spinnekopsnest** vinden te F 112 en F 124b, **spinnekoppelnest** te F 99 en F 146a, **spinnekoppennest** te F 113, **spinnekoppenes** te F 151, **spinnekoppenus** te F 94 en **spinnekoppenus** te F 158.

Tenslotte moeten nog voor een enkele plaats in Noord-Brabant de varianten **spinnekopsnest** en **spinnekoppennest** naast **spinnenest** worden vermeld te K 100.

Vergeleken bij de verspreiding van het spinnekop-type op kaart I, is die van het type *E* (spinnekopnest en dgl.), samengevoegd met type *B* (spin(ne)kop (pen)) op kaart III veel geringer.

Bij de drieledige samenstelling (type *E*) kan alweer de voorkeur voor een tweeledige (cf. Cap. III, slotbeschouwing bij *D*²) een rol hebben gespeeld. Minder goed verklaarbaar zou ons verschil zijn bij de tweeledige samenstelling (type *B*) indien wij niet aannamen dat de oudste betekenis van spinnekop « spinneweb » is; nemen wij dit echter wel aan, en daarmee ook dat op die oudste betekenis de nieuwere betekenis « spin » is gevolgd, dan wordt alles duidelijk: de oudere betekenis werd door de nieuwere verdrongen; en de natuurlijke tendens tot differentiëring — al werkt die tusschen de begrippen van de spin en haar web nu niet zoo heel sterk — heeft bij voorkeur den ouderen vorm aangetast, hierin wellicht geholpen door het nawerken van den vorm spin dien wij in Cap. V als de oudste benaming voor den achtpooter over gansch ons taalgebied zullen beschouwen.

F. — Kobbe, rag(ge), raggen, net(te), vrijer, vrieër.

Deze enkelvoudige vormen komen slechts zeer sporadisch voor, nl.

a) k o b b e werd ons opgegeven voor L 291a, Beringen, gemeente Helden, Ndl. Limburg, in de volgende bewoordingen:

« Spinneweb. Hedendaagsche benaming is s j p i n n e -
 » w e b. Oudere menschen spreken van s j p i n n e g e w e b
 » en s j p i n n e g e w é é f. Oudste menschen noemen de
 » spinnewebben k o b b e. Het enkelvoud van k o b b e
 » is niet bekend. »

Uit den laatsten zin blijkt dus dat « k o b b e » hier als een meervoud wordt gevoeld.

Was het niet dat andere overwegingen ons reeds op het idee « k o p p e (k o b b e) = a) eierzakje b) web » hadden gebracht dan zou deze mededeeling de sleutel geworden zijn van onze heele verklaring; zij wordt nu toch nog een van de stevige hoeksteen van het systeem dat in Cap. V zal worden opgebouwd.

b) r a g (g e) (n) vijfmaal in Holland en eenmaal in Zeeland: r a g naast s p i n n e w e b en s p i n r a g te E 107; r a g g e naast s p i n n e w e b te E 129; r a g te K 45; r a g g e n te I 23; r a g g e te I 42 en r a i g e te I 34.

c) n e t aan de beide uiteinden van Noord-Brabant (naast w e b te L 264-naast s p i n n e t te I 57) en n e t t e in Zeeland (I 48, I 72).

d) v r i j e r in Limburg: te L 179 en L 161 (naast s p i n n e w e b), L 154 (naast s p i n n e w e b en s p i n n e n e s t), L 177 (naast s p i n n e g e w e e f en s p i n n e k o p), L 385 (v r i e ë r naast s p i n n e w e b en s p i n n e k o p).

R a g g e en n e t zijn zonder meer duidelijk. Dat zij als simplex zoo zeldzaam zijn is verklaarbaar door het feit dat hun beteekenis gewoonlijk ruimer is.

Wat den Limburgschen vrijer betreft, die over nogal groote afstanden verspreid ligt, en dus vroeger wel méér zal gebruikt geweest zijn dan nu, wij kunnen voor de verklaring van dezen vorm bij gebrek aan beter, onze verbeelding vrij spel laten: staat hij in verband met v r i e ë n (cf. Verdam, of v r i d e n) (Limb. Serm.) = « omheinen, afsluiten »; met v r i e ë n = « vrijmaken » (cf. TEIRLINCK en DE COCK: *De spin geluk- of ongeluk aanbrenghend*), *Volkskunde*, IX, waarop ons door Prof. DE KEYSER werd gewezen)? Of schuilt er eenvoudig een grappig beeld achter

voor den doodgewonen *vrijer* (minnaar)? Het woord is aan den belangstellenden lezer die met de Limburgsche dialecttoestanden zou bekend zijn, en iets degelijkers in de plaats weet te stellen.

HOOFDSTUK V.

ONTSTAAN VAN DE NEDERLANDSCHE BENAMINGEN VAN DE SPIN, BLIJKENS DE DRIE KAARTEN.

Op den grondslag van onze drie kaarten en van de beschouwingen die wij daaraan vastknoopten in Capp. II, III en IV meenen wij het volgende systeem te mogen opbouwen.

1° De oudste benaming voor de spin was in geheel ons taalgebied *spin* (*ne*) met varr. *spinder* en *spider*.

2° Tegelijk met *spin* bestond over geheel ons taalgebied een woord *kop* (*pe*) met varr. *kobbe* en algemeene beteekenis: « het bolvormige, vandaar ook o. m. a. « de eierzakjes (of het zaknet?) van de spin », en ten slotte « het web ».

3° Zooals in het Grieksch, in het Latijn, in het Fransch, en wie weet in hoeveel andere talen, ging ook bij ons de benaming *koppe-kobbe* van het web over op de spin in het zuid-westelijk *koppe-kobbe*-gebied van kaart I.

4° Tegelijkertijd ontstond in Fransch-Vlaanderen, in het groote middengebied van kaart II, in het groote Geldersch-Overijselsche gebied van dezelfde kaart, en misschien wel over gansch ons taalgebied, behalve Zeeland en een deel van Noord-Oost-Vlaanderen, een samenstelling

spinnekop = « spinneweb » = « web », die weldra ook in belangrijke zones (zie kaart I) op het diertje overging. De zones « spinnekop = spin » zijn nu nog groter dan « spinnekop = web » omdat, wegens behoefte aan differentiëring, en als reactie tegen de gelijkmaking der twee benamingen, voor het web nieuwe benamingen ontstonden, vooral met het oude element spinne, dat niet vergeten was. Vandaar het groot aantal benamingen voor het web. Het zijn inderhaast, en dus plaatselijk verschillend, gekozen benamingen. Vandaar ook het succes van ragebol in Noord- en half maan in Zuid-Nederland: spinnekopborstel was te lang; en spinnekop dat reeds spin en web beteekende, dreigde ook nog ragebol te worden wegens de gelijkenis van den borstel met een kop (hoofd); deze drieledige beteekenis was ondraaglijk; spin(ne)kop kon ook nog het begrip « ragebol » uitdrukken enkel daar waar het nog niet het diertje beteekende, en waar men voor het web ook nog – of weer – andere benamingen in voorraad had: aldus spreken de kaarten in het zuid-oosten van ons taalgebied!

5° Wat met spinnekop in het groot gebeurde, geschiedde met spinhoer in het klein: het beteekende oorspronkelijk spinneweb (zie cap. II), ging over op het diertje, en bleef alleen voor het diertje bestaan; als naam voor het web zelf, sprongen weer, in dit kleine gebied, vier verschillende andere benamingen (zie cap. II, slot) in de plaats. Deze volledig gelijklopende gang van zaken zet onze interpretatie onder 4° niet weinig kracht bij.

6° In Zeeland, een stukje van Zuid-Holland, een hoekje van Noord-Oost-Vlaanderen en sporadisch in Fransch- en West-Vlaanderen ontstond met koppe (kobbē) = « zakje(s), web » een samenstelling koppe-(kobbē)-spinne voor spin, namelijk « de spinster van koppe(n),

kobbe(n) », die onder denzelfden vorm overging op het web (nu nog zoo geheeten op talrijke plaatsen in deze gebieden) of verder drieledige samenstellingen k o p p e s p i n n e n e s t (-n e t) deed ontstaan. In Noord-Oost-Vlaanderen streden met deze vormingen twee concurrenten.

a) een k o p p e - g e s p i n, dat wel eerst « gespin van koppe » = d. i. « van zakjes, van web » zal beteekend hebben, en nu nog sporadisch voor « web » wordt gebruikt, maar dan ook overging op de spin zelve (nu nog volks-etymologisch k o p p i g e s p i n (n e), zie Cap. II).

b) s p i n n e k o p (p e), hierboven sub 4° besproken en aansluitend bij het groote middegebied van dat type (zie kaart I).

In Fransch-Vlaanderen komen ook de s p i n n e k o p -vormen naast de k o p p e s p i n n e n voor, waarvan het ontstaan op dezelfde wijze moet verklaard worden als in de gebieden sub 4° genoemd.

Voor de oorspronkelijke verspreiding van s p i n (n e) over geheel ons taalgebied pleiten :

1° Het huidige spin-gebied (kaart I).

2° Het voorkomen van het element s p i n in al de anderen benamingen voor de spin, behalve in het k o p p e -gebied.

3° Het sporadisch voorkomen, in dat k o p p e -gebied zelf, van samenstellingen met s p i n, niet alleen op de s p i n -kaart, maar ook, en meermalen op andere plaatsen dan van kaart I, op een aantal plaatsen van kaart II. Ook Wvla. k o b b e s p i n d e r, k o b b e s p i n n e = kapellevogel (DE BO) wijst ons op bekendheid met s p i n n e in dit gebied.

4° Het feit dat deze spin-elementen juist het meest voorkomen in de meest archaische gedeelten van het k o b b e -gebied, namelijk Fransch-Vlaanderen en westelijk West-Vlaanderen ; ook het feit dat het k o b b e -gebied

ten N. en ten O. omgeven is door andere archaïseerende gebieden, namelijk Zeeland en het midden van N.-O.-Vlaanderen, met *koppespin*-vormen.

Dat *koppe-kobbe* in de beteekenis « spin » niet over een grooter gedeelte van ons taalgebied verspreid geraakte, verklaren wij door den weerstand van *spin* eenerzijds, en door het voorkomen van andere *kobben* anderzijds, o. m. in Holland, Friesland, Groningen en Oost-Friesland : *kob* = een soort meeuw, zilvermeeuw, Lat. *Larus argentatus* (BOEKENOOGEN, *De Zaausche Volkstaal*). Dat *kobbe* in een gebied waarvan West-Vlaanderen de kern is, stand houdt, is misschien juist te danken aan den lokalen vorm met *-bb-*; aan de peripherie van dit kerngebied vinden wij inderdaad vooral vormen met *-pp-* maar die door allerlei andere vormen worden aangetaast.

Voor de grondbeteekenis « zakje(s) » van ons *kobbe* (zoowel simplex als element van samenstellingen) kunnen wij volgende argumenten aanvoeren :

1° Uit de bespreking der kaarten in Capp. II, III, IV, blijkt dat geen enkele vorm zich tegen deze interpretatie verzet.

2° Indien *kobbe* eerst « spin » had beteekend, dan kon *kobbespin* wel als tautologie uit de ontmoeting van een Westelijk *koppe-* met een Oostelijk *spin* n e gebied worden verklaard in Zuid-Nederland (zie onze eerste studie, *Handelingen* 1929). Maar voor Noord-Brabant en vooral voor Zuid-Holland werd deze verklaring moeilijker, omdat wij niet goed zien waar hier het *koppe* (= *spin*)-element zou vandaan gekomen zijn. Dan zouden wij aan expansie van het Zuiden uit moeten denken, die sporadisch ook Amsterdam, en zelfs een hooger gelegen punt in Noord-Holland (Schagen, E 9) zou hebben bereikt. Dan was echter moeilijk verklaarbaar waarom rond

Amsterdam zelf een spin-gebied zou blijven bestaan. Men zou zich veeleer aan spronggewijze spinnekop-expansie van het Zuiden naar Amsterdam verwachten, en dan weer aan homogene spinnekop-verspreiding van Amsterdam uit. Kaart I spreekt dit beslist tegen.

Trouwens ook het Geldersch-Overijselsch spinnekop-gebied zou dan weer heelemaal niet meer te verklaren geweest zijn, tenzij door oostelijken invloed, nadat wij in Westfalen ook weer een ontmoeting van de aldaar door WOESTE gesignaleerde kobbete met een naburige spin zouden gepostuleerd hebben.

Tenslotte bleven bij dit alles toch nog de sporadische spinnekop-vormen van oostelijk Noord-Brabant, Zuid-Gelderland, Utrecht, en vooral Groningen en Drente onverklaarbaar. Wij kunnen voor koppe (kobbete) = « zakje(s), web », aanvoeren wat wij zooëven voor spin(ne) sub 2° aanvoerden : men vindt het woord over gansch ons taalgebied, hetzij als simplex, hetzij in de meeste samenstellingen van onze drie kaarten, maar overal past de beteekenis « web » beter dan de beteekenis « spin ». In Cap. III werd o. m. betoogd dat, zoo een vroegere kobbete = « spin » in Groningen en Noord-Drente zeer onwaarschijnlijk is, integendeel kopstuber vroeger zeer goed « webben-stoffer » kan hebben beteekend. Ook bij den kopper uit Fransch-Vlaanderen (alweer het archaische gebied !) past deze beteekenis uitstekend, evenals in 't eerste gewiniskoppegespin (DE COUSSEMAKER, *Quelques recherches* enz., bl. 67), waarop mij door Prof. KLOEKE werd gewezen.

3° Kobbenet(te), kobbenest en dgl. kunnen verklaard worden als jongere vormingen gesteund op het « spin » geworden kobbete; desnoods kunnen zij ook van meet af aan beteekend hebben : « zak-net, nest met eierzakjes », zooals ook voor het kobbetejager-gebied

reeds werd gezegd dat wij hier met « zakje(s)(= webben)-stoffen » te doen hadden.

4° *Spin(ne)kop* (= ragebol) in Zuid-Limburg en sporadisch in de omgevende gebieden duldt o. i. geen andere verklaring dan die welke wij in Cap. III hebben gegeven.

5° Positief kan tenslotte worden beweerd dat *kop(pe)*, *kob(bee)* de beteekenis « eierzakje, zaknet, web » heeft gehad : a) L 291a heeft inderdaad *kobbe* als oudste woord in de beteekenis « web » bewaard ; b) de meest verspreide spinsoorten in onze gewesten spinnen eierzakjes die ze aan hun webben of daar omtrent laten hangen (zie G. SENDEN, *Onze Huis-Insecten*, Cap. VI. De Spin met o. m. fig. p. 146, en, aldaar geciteerd : LEON BECKER, *Les Arachnides de Belgique*). Door eigen waarneming kennen wij andere spinnen die een grooteren zak met jonge spinnetjes meesleepen ; en tenslotte zouden er ook spinnen zijn waarvan het web zelf den vorm van een zak heeft (zakspinnen, cf. nota p. 363). Al deze omstandigheden samen verklaren o. i. voldoende den overgang van de algemeene beteekenis *kobbe* = *kop*, *knop*, *bolvormige verhevenheid* (zie o. m. VERDAM, *Mnl. Wdb.*, FRANCK-VAN WIJK, enz.) naar de eierzakjes en het web van de spin, overgang die uit de interpretatie onzer drie kaarten op zichzelf reeds waarschijnlijk was geworden.

Tot slot mag hier nog worden bijgevoegd dat VERDAM voor de samenstelling *spinnecoobe* reeds een interpretatie geeft die dicht bij de onze staat, maar daarvoor zoo weinig bewijzen aanvoert, dat wij er bij het opstellen onzer eerste bijdrage over dit onderwerp nog niet aan geloofden. Wij citeeren : « SPINNECOBBE, znw. vt. *Spinrag*, » eigenlijk waarschijnlijk « vuil van de spin » (cf. COBBE). » *Coobe* kan in deze samenstelling kwalijk een wissel- » vorm zijn van *coppe* (waarvan in het W.-Vlaamsch

» k o b b e een bijvorm is) : de bet. zou dan niet « spinrag »
 » zijn, maar « spin ». Hem en sal ghien spinnecobbe voor
 » de mont wassen (zijn mond staat niet stil),
 » Spreuken 41 (de vertaling « spinnewebbe »
 » in de aant. is de juiste niet); zoo ook fri.;
 » vgl. MOLEMA 396). Ook KILIAAN geeft spinnekobbe,
 » spinnekoppe, araneus. De tautologische samen-
 » stelling spinnecoppe is in de bet. « spinnekop, spin »
 » (op Walcheren koppe spin) uit het Mnl. niet opgetee-
 » kend, maar het zal er, althans in enkele tongvallen, wel
 » bestaan hebben; Kil. kent het woord, behalve in deze
 » opvatting (zie boven) als naam van planten. Plant. een
 » spinne, spinnekop, spinnekopken. » Dat het element
 c o b b e van dit spinnecobbe identisch zou zijn met c o p p e
 en W.-Vla. wisselvorm c o b b e kon VERDAM dus niet
 aannemen. Dat c o p p e g e s p i n (zie VERDAM ald.) een-
 zelfde element c o p p e bevat, of althans een c o p p e
 dat 1° web, 2° spin zou beteekend hebben is hem ook niet
 duidelijk geworden. Dit alles blijkbaar omdat de vormen
 met -b b- volgens hem moesten gescheiden blijven van
 die met -p p-. Wij zijn van meening dat het dialectgeogra-
 fische beeld onzer drie kaarten in dezen bevrijdend
 werkt, en dat wij hebben aangetoond dat al deze coppe-
 en cobbe-vormen eenzelfden oorsprong hebben. In het
 volgende Cap. zullen wij nu onderzoeken of de historische
 gegevens waarover wij beschikken deze stelling versterken
 dan wel verzwakken.

HOOFDSTUK VI.

ONZE INTERPRETATIES GETOETST AAN DE HISTORISCHE GEGEVENS.

De ideale werkmethode zou zijn, over een reeks kaarten
 te beschikken waarop van eeuw tot eeuw de benamingen

van de spin, den ragebol en het spinneweb zijn afgebeeld. Iedereen weet dat dit een practische onmogelijkheid is ; maar ook het mogelijke werd in dit opzicht nog op verre na niet gedaan : onze voornaamste toevlucht, VERDAM'S *Mnl. Wdb.*, hoe bovenmenschelijk ook de werkkraft en belesenheid van den auteur moet geweest zijn, was geen taak voor één mensch. Het vertoont, voor wie een bepaald woord of een bepaalde woordgroep wil gaan uitdiepen, talrijke zwakke zijden ; de oorspronkelijke grafieën zijn niet geëerbiedigd ; de bronnen-opgave is vaak foutief, bezorgt ons geen dateering der teksten, en nog minder localiseering ; bovendien is de gewone taal hierin niet vertegenwoordigd als de litteraire taal.

Toch hebben wij er uit gehaald wat we konden. Wij zullen er over afzienbaren tijd reeds heel wat beter aan toe zijn wanneer wij over DE VREESE'S volledige *Bouwstoffen van het Middelnederlandsch Woordenboek* zullen beschikken. Gedeeltelijk konden wij die reeds gebruiken, en zij bewezen ons groote diensten. Uitgaande van de Bronnenlijsten hebben wij de citaten van VERDAM in de oorspronkelijke teksten of woordenboeken opgespoord voor zoover die in ons bereik lagen ; wij hebben onderzocht wat eventueele tekstbezorgers ons wisten mee te deelen over oorsprong en datum van de hss., soms iets gevonden, vaak echter ook geconstateerd hoeveel nog in het vage blijft, bv. omtrent de hss. van Maerlant's Werken.

Hierin zijn juist de moderne dialectgeographie en de studie van het Middelnederlandsch geroepen om elkaar de grootste diensten te bewijzen : volledige en nauwkeurige moderne dialectgegevens kunnen vaak belangrijke aanwijzingen verschaffen voor het localiseeren van teksten, o. m. door de studie hunner varianten. Omgekeerd zal menig modern dialectprobleem dadelijk opgeklaard zijn wanneer men de chronologie en de vroegere verdeling van

de verschillende vormen uit historische gegevens zal leeren kennen.

Uit hetgeen wij voor onze spin-studie hebben gevonden meenen wij, onder verwijzing naar de artikels SPINNE, COPPE, COP(PEN)SPINNE, COPPE(N)GESPIN, SPINNECOBBE, COPPE, COP(PEN)SPINNE, COPPE(N)GESPIN, SPINNECOBBE, SPINNEWEBBE bij VERDAM, en naar de daar aangehaalde bronnen, het volgende te mogen afleiden :

1. *Spinne is algemeen middelnederlandsch geweest.* Wanner Verdam voc. COPPE beweert dat *c o p p e* in het mnl. de gewone vorm is geweest, blijven daarvoor de bewijzen wel eenigszins achterwege. Op twee na, haalt VERDAM al zijn vbb. uit Maerlant. Het eene stamt uit de vertaling van Boëthius, echter zonder dat wij kunnen oordeelen of de vertaler te Brugge (bewerking van 1462-1466) dan wel te Gent of in Zuid-Oost-Vlaanderen (Gentsche druk v. 1485 door Arend De Keyser van Oudenaarde) te situeeren is (cf. DE VREESE, *Bouwstoffen*, Boëthius). Nu vallen Brugge én Gent én Oudenaarde toch in ons moderne koppe-gebied. VERDAM's citaat uit de Boëthius-vertaling bewijst dus geenszins dat deze vorm vroeger ook buiten het huidige gebied zou verspreid geweest zijn. Het andere citaat is uit *Pelgrimage* 112b : « Du en sageste noyt spinne noch coppe, die so menige netten maecte om de vliengen te vane. » In de 9^e aanvullende bronnenlijst vinden wij voor *Pelgrimage* : « Die Pelgrimage van der » menschelijker Creaturen. Hs. op perkament uit de » 14^e eeuw, in de Koninklijke Bibliotheek te 's Gravenhage. » Achteraan allerlei andere gedichten, o. a. eene disputatie ; zie argum. in deze bronnenlijst. » Wij konden geen nadere uitkomst vinden betreffende den schrijver van het hs. Maar de tekst bewijst dat deze het bestaan van *s p i n n e* naast *c o p p e* kende in de 14^e eeuw, misschien met een verschil in beteekenis. Wellicht vernemen wij

bij het verschijnen van DE VREESE's *Bouwstoffen* of de veronderstelling gewettigd is dat de schrijver een Zeeuw of een Vlaming zou geweest zijn voor wie *coppe* de heimatsvorm was, en *spinne* de algemeen Dietsche. Ook in de teksten van Maerlant vinden wij herhaaldelijk *spinne*-varianten voor *coppe*. Bv. in het Leidsche hs. van *Der Natueren Bloeme*, uitgegeven door VERWIJS, vinden wij geregeld *spinne*, waar de andere hss., bv. het Haagsche (V), 14^e eeuw, het Amsterdamsche (A), volgens VERWIJS een copie van het Haagsche, en het 16^e eeuwse Brusselsche (B) meestal — echter niet altijd — *coppe* hebben. In de veronderstelling dat Maerlant *coppe* zou geschreven hebben, en dat het Leidsche hs. meer Hollandsch was (het werd begin 14^e eeuw gemaakt op last van Jan van IJsselstein, domheer te Utrecht) dan pleiten deze varianten toch voor de opvatting dat *spinne* de algemeene vorm, en *koppe* gewestelijke vorm was in de 14^e eeuw. Is *spinne* hier of daar door Maerlant zelf gebruikt geworden, dan wordt dit vermoeden nog sterker.

2. Dat *coppe* (= spin) echter algemeen mnl. zou geweest zijn, wordt nu door Verdam's verdere voorbeelden zelf, ten gunste van *spinne*, tegengesproken: VOC. SPINNE citeert hij uit den *Rinclus* (strophisch gedicht door Gielis van Molhem en Heinric): « U blasen (*van den nijt*) loont (*heeft dezelfde uitwerking*) also die getene (*doorgeslikte*) spinne, *Rincl.* 1930. Volgens VERWIJS zou Heinric de Brusselselaar Hein van Aken kunnen zijn; de naam Gielis van Molhem wijst ons op een klein dorpje ten Westen van Brussel. Wij hebben hier waarschijnlijk te doen met een Belgisch-Brabantschen vorm van het begin der 14^e eeuw. Voor de 14^e eeuw vinden wij verder *spenne* in het *Berner Glossarium*, door DE VREESE als Limburgsch bestempeld; ons woord vertoont er inderdaad de *e*-vocaal van die streek.

Voor de 15^e eeuw vinden wij *spinne*, door VERDAM geciteerd uit Brugm. 1, 170 (Stemmen 2), wat volgens de Bronnenlijst beteekent : W. MOLL, *Joh. Brüggmann en het godsdienstige Leven onzer Vaders in de vijftiende eeuw*, 2 dln. Bijlage, 1854. Alle moeite om het citaat terug te vinden bleef echter vruchteloos, tot wanneer Dr. Apers het voor ons ontdekte op p. 270 i. p. v. 170. Volgens DE VREESE (*Bouwstoffen*) werden bij MOLL pp. 263-292, dus ook hier, citaten aangehaald uit HENDRIK MANDE, *Hier beghint een boeskijn van drieen staten eens bekierde mensche*, enz., naar twee hss. waarvan het een Zuidhollandsch (ca. 1400) en het andere Zuidhollandsch-Utrechtsch (ca. 1420) wordt genoemd. Voor ons doel in dezen is deze inlichting toereikend. Een ander 15^e eeuwsch *spinne*-citaat komt uit BREIDENBACH (zie DE VREESE : druk van 1488 : Zuid-Hollandsch-Utrechtsch, met vele « spreektaalvormen »). Ook in *Con. Som.*² vinden wij, in het Gentsche ex., gedrukt te Delft in 1478 « Hi slacht der *spinne*... » waarvan VERDAM naar de uitgave van TINBERGEN een andere lezing geeft, maar ook met *spinnen*.

VAN DER SCHUEREN geeft in zijn *Teuthonista* (1477) ook *spinne*, en voor het web *spinneweffe*.

Voor de 16^e eeuw krijgen wij dan PLANTIÏN'S *Tetraglotton* (1562) en *Thesaurus* (1573) met *spinne*, en ten slotte KILIAAN : *spinne*, *spinnecop*, *spinnewebbe*, *spinhoere* en *koppe*, dit laatste met de vermelding : Fland.

Voor de 17^e eeuw vinden wij naast de latere Kiliaan-uitgaven « die netten der *spinne* » in *hs. Cyrill.*, volgens VERDAM'S Bronnenlijst : « Vertaling in handschrift der Apologi morales van St. Cyrillus enz. ». Dit bracht ons op het spoor van een Antwerpschen druk van 1666 « *De sedighe Apologien*, etc... » vertaald door P. OLIVERIUS A S. ANASTASIO, waarin wij naast *spin*, ook (talrijke

s p i n n e c o p -vormen vonden. De carmeliet P. OLIVERIUS was, volgens CAMPBELL, *Annales*, p. 144 « in saeculo dictus De Crock, natione Belgica, patriā Iprensis » en stierf te Brussel op 3 Februari 1674. Wij hebben niet nagegaan of zijn vertaling meer Westvlaamsch dan wel Brabantsch getint is.

3. Voor s p i n n e c o b b e = *spinrag* geeft VERDAM buiten de woordenboeken slechts een citaat : « Hem en sal » ghien spinnecobbe voor de mont wassen » (zijn mond staat niet stil) *Spreuken*, 41 (zie onze volledige aanhaling van het art. SPINNECOBBE hierboven).

Waarom volgens VERDAM de vertaling « spinnewebbe » de juiste niet is, dan wanneer hij zelf zegt s p i n n e c o b b e = *spinrag* blijft voor ons duister. Of bedoelt VERDAM het onderscheid tusschen r a g (losse draden) en w e b (weefsel)? Het heele artikel van VERDAM is onduidelijk, des te meer wanneer wij bij MOLEMA, 396, niet s p i n n e c o b b e, maar s p i n w e p, met dez. spreuk vinden. Omtrent den ouderdom van de spreuk — die niet p. 41 maar p. 61 staat — valt uit MEYER's werk alleen op te sporen dat ons citaat berust op een Campenschen druk van 1550, die een verzameling van spreuken was uit de meest verschillende Noordnederlandsche tongvallen.

Wij beschouwen dus de spreuk als 16^e eeuwsch Noordnederlandsch.

Vermelden wij ten slotte nog VERDAM's citaat uit KILIAAN : s p i n n e k o b b e, s p i n n e k o p p e = spin.

C ó p s p i n n e (= *spin*) vinden wij weer geciteerd uit Maerlant, *Nat. Bl.*, VII, 328 *var.* (*t spinne*; *and. varr. coppe*). Daarnaast vermelden wij de variante der c o p p e n s p i n n e uit hs. B, die, indien zij letterlijk mag verstaan worden, zou bewijzen dat c o p p e en s p i n n e voor den 16^e eeuwschen copiïst (of voor den schrijver van zijn model?) twee verschillende dingen beteekenden.

Coppespinne (= *spin*) wordt verder aangehaald uit Boëth. 252 d. (cf. hierboven : Brugge, Gent of Oude-naarde) en

Coppenspinne = *spinrag* uit *Lanfr.* 120 v. // een (*vlies*) is dunne liic coppenspinne // ook 113 v. (coppespinne). VERDAM citeert uit een hs. van LANFRANC'S *Chirurgie*. In CAMPBELL Annales wordt een druk vermeld : « *Lanfranc Chirurgia parvo ou Chirurgijn* », gedrukt te Leuven in 1481. Gaat het over een werk van Yperman's leermeester, dan kan het origineele stuk twee eeuwen ouder zijn dan deze druk. Wij vonden daarover echter geen nadere uitkomst.

Coppe(n)gespin = *spinrag* wordt door VERDAM geciteerd uit *Boëth.* 79a (cf. supra), uit *Hs. Yperman* 110a en 123c coppinghespin = netvlies van de oogen, *Hs. Serr.* 14, bl. 65 en *Han.* H. 107.

Over YPERMAN vernemen wij o. m. in VAN LEERSUM : *De Cyrurgie van Meester Jan Yperman* dat hij, indien al niet met zekerheid vast staat of hij te Ieper geboren werd, dan toch te Ieper het beste van zijn leven heeft gesleten, en geleefd heeft op het einde van de 13^e en in het begin van de 14^e eeuw. Volgens de gegevens verstrekt door J. F. WILLEMS (*Bibliotheca Hulthemiana*, p. 50) komt ons citaat wel degelijk uit de *Cyrurgie*.

Han. H. 107 (*Een tafelspeelken van twee personagiën, etc.*) zou volgens J. FR. WILLEMS te Eekloo geschreven zijn ± 1500.

Uit bovenstaande citaten en varr. van **spinnecobbe**, **cop(pe(n))spinne**, **der copen spinne**, en **coppespin** meenen wij te mogen afleiden dat de getuigenissen der teksten voor deze vormen even oud zijn als de getuigenissen voor **coppe** en **spinne**, en dat wij dus van in Maerlant's tijd naast *Wvla.* **koppe** en algemeen Dietsch **spinne** ook reeds mogen aannemen :

coppespinne (= *a.* spinneweb, *b.* spin) is in de 14^e en 15^e eeuw, bekend uit de teksten van MAERLANT, *Nat. Bl.*, hs. B., en van BOËTHIUS. In de vertaling van BOËTHIUS komt zoowel coppe als coppespinne voor. Zijn deze vormen echter van dezelfde hand? Is de coppe niet Brugsch en de coppespinne Oost-Vlaamsch?

spinnecobbe (-coppe) = *a.* spinrag, 16^e eeuwsch Noordnedl. (Meyer); *b.* spin, 16^e eeuwsch Z.-Brabantsch (Kil.). Waren onze gegevens niet al te schaarsch, dan zouden wij moeten vermoeden dat dit type jonger is dan het omgekeerde koppespin. De huidige sporadische verspreiding van spinnekop, ook bv. in Fransch Vlaanderen, weerhoudt ons daarvan.

Spinnewebbe (cf. VERDAM) vinden wij, ook sedert de 14^e eeuw, en verder in de 15^e en 16^e, in *Pelgrimage* (112c, cf. supra), *Rose* 12265 (cf. supra; *Rinclus*), *Coll.* 195 v. (*Uit de Colaciën van Claus van Euskerken*, etc. Hs. 15^e e.-Bibl. Leeuwarden) *Haagsche- en Delftsche Bijbel* (deze laatste van 1477), *Con. Somm*² (cf. supra), PLANTIJN (*Tetraglotton* en *Thesaurus*) en KILIAAN. Deze vormen versterken de positie van spinne als oorspronkelijke algemeene benaming.

Zoowel in het weinige dat wij zien van het historisch verloop der vormen spinne, coppe (cobbe) en hun samenstellingen als in de omstandiger dialectgeographische gegevens blijft nog steeds onze verklaring van Cap. V mogelijk: coppe, cobbe: 1° zakje, web; 2° spin, maar als zoodanig jonger dan spinne, met dien verstande dat de overgang van coppe 1° naar coppe, 2° reeds in Maerlant's tijd zou voltooid geweest zijn.

Maerlant's copspinne (of die van zijn copiïst) kan even goed zakspin hebben beteekend als de coppe-

spinne van BOËTHIUS' vertalers, en in dezer copen-
gespin kunnen wij even goed « gespin van coppen
(= zakjes, web) » als «-van spinnen » zien.

Vinden wij in ons historisch onderzoek geen stevige
bevestiging van onze theorie in Cap. V, wij vinden er ook
geen enkel ernstig bezwaar tegen. Wel wordt er door be-
vestigd dat c o p p e = « spin » steeds een locale vorm is
geweest, beperkt tot het Z.-W. van ons taalgebied.

SLOTBESCHOUWINGEN.

Wij beschouwen trouwens niet onze verklaringen van
Cap. V als onomstootbaar, noch als het voornaamste van
deze studie. Wij koesteren alleen de hoop wat licht te heb-
ben gebracht in de kaartbeelden die uiteraard een « ver-
warde zaak » moesten zijn. *De geschiedenis van de bena-
mingen van de spin en van haar web, toegelicht door
die van den ragebol, is namelijk een opeenvolging van
verwarringen en ontwarringen tusschen deze beide bena-
mingen, omdat beide begrippen steeds zoo letterlijk met
elkander verbonden zijn ! En dit is de synthetische kern
van ons betoog : wij leggen den vinger op twee tendensen
die in het taalleven van capitaal belang zijn : gemakzucht
die een onderscheid niet maakt of niet bewaart in de ontel-
bare gevallen waarin zich dat niet opdringt ; behoefte aan
duidelijkheid die de gemakzucht, in de gevallen waarin
deze verwarring dreigt te stichten, weer te keer gaat met
nieuwe scheppingen voor de bedoelde begrippen in het
leven te roepen : aldus de spinne die verward geraakte
in de k o b b e (zak, net), en dan nader bepaald werd met
de benaming k o b b e s p i n n e ; aldus de k o b b e
(zak, net) die in de samenstelling s p i n n e k o p haar
heil zoekt, maar ook daar weldra even goed het diertje
als het web ging beteekenen ; aldus de weerstand tegen*

de bedreiging van een driedubbele beteekenis voor spin(ne)kop, wanneer de kop aan een hoofd deed denken, en spin(ne)kop dus ook nog den kopvormigen borstel zou gaan beteekenen (cf. Zuid-Ndl.-Limburg e. a. plaatsen, Cap. III). De sterke verspreiding van de halve-maanbenamingen in Zuid-Nederland, en de ragebol-benamingen in Noord-Nederland schreven wij in Cap. III toe aan de reactie tegen dit gevaar. Aldus de spinhoer die oorspronkelijk web, nadien spin beteekende, en nu in een klein eilandje van ons taalgebied met de tweede beteekenis alleen, zit te sterven van... schaamte!

Zelfs indien niet alle verhoudingen van ons systeem de juiste blijken te zijn, zijn en blijven deze tendensen waar het ten slotte toch voornamelijk op aankomt, er door geïllustreerd op een wijze waartoe alleen de dialectgeografische methode, gecombineerd met de historische, in staat is.

Wat de bijzonderheden betreft, is deze studie, reeds het werk van velen, vatbaar voor aanvulling vanwege vele anderen. Nieuwe dialectvormen, terechtwijzingen op een of ander onderdeel, en vooral vondsten van goed gedateerde en gelocaliseerde historische vormen zullen in het dialectseminarie van de Gentsche Universiteit steeds dankbaar ontvangen en zorgvuldig bijgepast worden.

Ondertusschen hopen wij met onze kaarten en met ons materiaal ook voor ander Nederlandsch dialectgeografisch werk zeer belangrijke hulpmiddelen te hebben geleverd. De synthetische kaarten berusten inderdaad op een ongeëvenaard aantal gegevens, waarvan ook de kwaliteit, dank zij de sterke verhouding der opnemingen ter plaatse en de nauwgezetheid van de meeste correspondenten, zoo goed mogelijk is. De grenzen die er op aangegeven zijn, zijn dus over 't algemeen betrouwbaar, en zullen voor alle verdere synthese van Nederlandsche dialectgrenzen dienen in acht te worden genomen. Het pro-

bleem « staatsgrens-dialectgrens » wordt o. m. gesteld door de r a g e b o l (h a l f m a a n)-kaart (1). Er is meer : het materiaal in ons aanhangsel laat toe nog verscheidene andere kaarten te maken over bepaalde bijzonderheden van het vocalisme, het consonantisme, de woordverspreiding die wij bij het maken van onze kaarten niet speciaal op het oog hebben gehad, maar die in Capp. II., III en IV toch terloops werden vermeld. In deze hoofdstukken en ook in beide volgende waren wij bovendien in de gelegenheid om op een aantal détail-punten te wijzen of verklaringen te brengen die als zoodanig niet van belang ontbloomt zijn : wij herinneren bv. aan onze terechtwijzing van VAN WIJK's Kiliaan-citaat, voc. RAG, aan een paar terechtwijzingen op citaten van VERDAM, aan onze verklaring van s p i n h o e r, aan het belang van kaart II voor het expansie-probleem.

Ten slotte hopen wij ook, wat betreft onze m e t h o d e van materiaalverzamelen en interpreteren, werk te hebben geleverd dat van eenige beteekenis zal blijken te zijn voor verdere studie. Na KLOEKE met zijn *Hollandsche Expansie*, hebben wij op onze beurt het bewijs gebracht van de ondeelbaarheid van modern-geographisch en historisch onderzoek. Den aanzienlijken arbeid die het ons heeft gekost hebben wij ons gaarne getroost, met de hoop dat hij niet nutteloos zou blijken te zijn voor onze Nederlandsche dialectgeografie in het bijzonder en voor onze Nederlandsche taalwetenschap over 't algemeen.

---

(1) Cf. GROOTAERS, *De Nederlandsche namen van den aardappel*, L. B. XVIII, waarop, hoewel minder scherp, toch ook een tegenstelling tusschen het Z. en het N. van de Antwerpsche grens te voorschijn komt.

AANHANGSEL (1)

Vak a

3. Klein-Synthe : æ kɔpə - æ kɔpənæstə - æ kɔpəvager.

Vak b

2. Loon-Plage : æ kɔpəspənə - æ kɔpənæst - æ kɔpəvager.
5. Bourbourg-Campagne : æ kɔpə - æ kɔpəspənə, kɔpənæst.
æ kɔpəvager.
9. Pitgam : æ kɔpə - æ kɔpənæstə - æ kɔpəx.
12. Capelle-Brouck : æ spmɛkɔpə - æ spmɛkɔpənæst - / ..
15. Bollezeele : æ spmɛkɔpə - æ spmɛkɔpənæst - æ kɔpəvager.
19. Lederzeele : æ spmɛkɔpə - æ spmɛkɔpənæst - / .

Vak A

1. Midsland : spin, spinnekop - spinnet, spinneweb - ragebol.
2. West-Terschelling : spin en spinnekop - spinneweb en spinnet - ragebol.

Vak B

4. Schiermonnikoog : spinder - spindersnat - raaygjebol (nieuw).
5. Hoorn : spin, spinnekop - spinneweb, spinnet - reagebol.
7. Ferwerd : spin - spinrêge - rêgebol.
10. Ternaard : en spin - spmewæp - rægebol.
13. Metslawier : spin - spinneweb, spinrêch of spinrêge ; ook rêch en rêge - rêgebol, rêger, spinrêger.
- 13a. Oosternijkerk : zie Metslawier, B 13.
- 13b. Anjum : zie Metslawier, B 13.
14. Pesens : zie Metslawier, B 13.

(1) Hier worden de vakken en nummers gebruikt van KLOEKE-GROOTAERS' kaart, bijgewerkt op last van de Noord- en Zuid-nederlandsche dialectencommissies. De spelling van de Zuid-nederlandsche plaatsnamen is die van de Koninklijke Commissie voor Toponymie en Dialectologie te Brussel ; die van de Fransch-Vlaandersche plaatsnamen is de in Frankrijk gebruikelijke, behalve voor een paar plaatsen als Duinkerke en De Moeren ; voor de Noordnederlandsche plaatsen gebruiken wij in den regel de spelling van KLOEKE-GROOTAERS (*Handleiding*) en voor de namen die in de *Handleiding* niet voorkomen de officieele Nederlandsche spelling.

16. Ulrum : spin - spinneweb - kopstubber.
 18. Sint-Jacobi-Parochie : zie Sint-Anna-Parochie, B 19.
 19. Sint-Anna-Parochie : spen - spenevæp, speneræλ - ra.gebol.
 20. Oude-Biltzyl : zie Sint-Anna-Parochie, B 19.
 21. Lieve-Vrouwen-Parochie : zie Sint-Anna-Parochie, B 19.
 24. Stiens : spin - spinræ:ch - ræ:gebol.
 30. Dokkum : spin - spinrach - spinrager.
 31. Murmerwoude : spin - spinræg - rægebol.
 33. Ee : zie Metslawier, B 13.
 33a. Engwierum : zie Metslawier, B 13.
 37. Burum : spin - spinraag - glazewasker.
 42. Grijskerk : spin - spinneweb - kopstubber.
 48. Franeker : en spm - en spmævisgær - en riægebol.
 51. Dronryp : spm - spmewæb - riæ.gebol.
 56. Leeuwarder : en spm - spmewæb - ragebol.
 62. Bergum : spîn - (spinreach)-spinnewæp - rægebol.
 67. Augustinusga : spin - spinræ:ge - ræ:gebol.
 72. Grootegast : spin - spinneweb - kopstubber.
 73. Doesum : spin - spinneweb, spinnerooi - gloazewasker, kop-
 stubber, glaozeboender.
 79. Surich : spin - spinneweb - rægebol.
 84. Wommels : spin - spinneweb - rægebol.
 93. Warga : spin - spinneweb ; spinreagen (draden afzond.) -
 reagebol.
 95. Eernewoude : spin - spinneweb (mooi geheel uitgespannen)
 anders : spinreach - reagebol.
 99. Drachten : en spm - en spmære.æλ - en ræ.ægebol.
 101. Marum : spin - spinneweb - kopstubber : soms gloazewasser.
 110. Bolsward : spin - spinneweb - ragebol.
 112. Sneek : en spm - spmewæp - ragebol.
 117a. Ter Kaple : zie Akkrum, B 120.
 118. Terzool : en spm - spmewæb - en re.gebol.
 120. Akkrum : spin - spinnewebbe - reagebol.
 120a. Ter Horne : zie Akkrum, B 120.
 121. Oldeboorn : zie Akkrum, B 120.
 123. Beetsterzwaag : spin - spinreag - reagebol.
 125. Wijnjeterp : spin - spinreach - reagebol.
 127. Bakkeveen : spin - spinreaλ - reagebol.
 128. Haulerwijk : zie Oosterwolde, F 23.
 129. Haule : zie Oosterwolde, F 23.
 130. Donkerbroek : zie Oosterwolde, F 23.

Vak C

26. Eenrum : spin - spinneweb - kopstubber.
 30. Uskwerd : : spi.n - spmewæbe - kopstaber.
 31. Uithuizen : spin - spinweb - kopstubber.
 32. Bafloo : spin of spinkop - spinweb - kopstubber.
 33. Kantens : spin - spinweb of spinrag (ouder) - kopstubber.
 43. Bierum : spin - spinneweb - kopstubber.
 45. Delfzyl : spm - spmewæb - kopstaber, ragbol.
 63. Olde(n)hove : spin - spinweb-spinrag - kopstubber.
 64. Ezinge : spin - spinneweb - kopstubber.
 68. Aduard : spin - spinraag - kopstubber.
 71. Adorp : spin - spinneweb - kopstubber.
 75. Loppersum : spin - spinnewep - kopstubber.
 79. Appingedam : spm - spmewæb, spiraX - kopstaber.
 87. Termunten : spin - spinneweb - kopstubber.
 100. Niekerk : spin - spinneweb - kopstubber.
 107. Hoogkerk : spin - spinrag - kopstubber.
 108. Groningen : spme - spmewæpe - kopstaber.
 113. Haren : spin, soms spinnekop - spinneweb, soms spinrag - kopstubber.
 114. Westerbroek : spin - spinneweb - kopstubb'r.
 118. Slochteren : spin - spin(ne)web - kopstubber.
 121. Siddeburen : spin - spin(ne)web - kopstubber.
 122. Nieuwolda : spine - spinewebe - kopstaber.
 124. Noordbroek : spinne - spin(ne)web - kopstubber.
 125. Zuidbroek : spinne - spinnewebbe - kopstubber.
 128. Scheemda : spinne - spinnewebbe - kopstubber.
 133. Nieuw-Beerta : en spme - en spmewæbe - kopstaber.
 145. Zevenhuizen : spen - spenneweb - kopstubber.
 147. Peize : spin - spinneweb - kopstubber.
 149. Eelde : spin - spinneweb - kopstubber.
 150. Noordlaren : spin - spinweb - kopstubber.
 153. Sappemeer : spme - spmewæbe - kopstaber.
 155. Zuidlaren : spin - spinrag, spinneweb - kopstubber.
 156. Muntendam : spinne - spinnewebbe - kopstubber.
 157. Meeden : spinne - spinnewebbe - kopstubber.
 159. Veendam : / - / - kopstaber.
 161. Winschoten : spinne - spinnewebbe - kopstubber.
 163. Oude-Pekela : spinne - spinnewebbe - kopstubber.
 165. Bellingwolde : spinne - spinneweb - kopstubber.

175. Een : spin - spinneweb, soms spinrag - kopstubber.
 176. Norg : spinkop - spinneweb - kopstubber (nieuwer:ragebol).
 179. Zeien : spin - spinneweb - kopstubber.
 186. Wildervank : spin - spinweb - kopstubber.
 188. Gieterveen : spi:nne - spi:nweb - kopstubber.
 189. Stadskanaal : spme - spmewæbe - kopstaber.
 192. Onstwedde : spinne - spinnewubbe - kopstubber.
 193. Vlachtwedde : spinne - spinnewöb (een enkele keer : spinne-
 wöbse) - kopstubber.

Vak D

1. Scheveningen : / - / - rs.gébol.
 5. 's-Gravenhage : / - spinruX - ragebol.

Vak E

2. Den-Helder : spin - spinneweb - ragebol.
 4. Hypolitushoef : spin - spinraag - ragebol.
 5. Westerland : spin - spinnewel, spinrag - ragebol.
 6. Kallantsoog : spin - spinneweb - ragebol.
 6a. Breezand : spin - spinneweb - ragebol.
 8a. St-Maartensbrug : spin - spinrag - ragebol.
 9. Schagen : spin, nogal eens spinnekop - spinrag : ook spinne-
 web - ragebol.
 11. Kolhorn : spin - spinneweb - ragebol.
 13. Winkel : spin - spinneweb : spinrag - ragebol.
 14. Medemblik : spin - spinneweb - ragebol.
 15a. Bürgerbrug : spin - spinrag - ragebol.
 17. Schoorl : spin - spinneweb, ook spinrag - ragebol.
 18. Bergen : spin - spinneweb - ragebol.
 19. Koedijk : spin - spinneweb, spinraag - ragebol.
 28. Obdam : spin - spinrag - ragebol.
 31a. Oostwoud : spin - spinragge - raggebol.
 37. Hoog-Karspel : spin - spinraag - ragebol.
 40. Enkhuizen : spin - spinneweb ; de draden : spinrag - glazen-
 wasscher.
 48. Oterleek : spin - spinneweb (beschaafd), spinrag (minder
 besch.) - ragebol.
 50. Ursem : spin - spinrag - ragebol.
 51. Schermerhorn : spin - spinneweb - ragebol.
 54. Beets : spin - spinneweb - ragebol.

60. Wijdenes : spin - spinneweb of spinweb (losse draden = spinrag) - raagbol of ragebol.
63. Limmen : spin - spinneweb, spinnet - ragebol.
66. Heemskerk : spin - spinneweb - ragebol.
- 73a. Midden-Beemster : spin - spinrag - ragebol.
76. Middellie : spin - spinneweb - ragebol.
79. Beverwijk : spin - rag of spinrag - ragebol.
82. Assendelft : spin - spinneweb (regelmatig en mooi), spinrag (stoffig, oud) - ragebol.
92. Monnikenwerf : spin - spinneweb - raogebol.
93. Zandvoort : spin - spinneweb - ragebol.
97. Haarlem : / - spineraλ. - / .
- 108a. Durgerdam : spin - spinneweb, rag, spinrag - ragebol.
109. Amsterdam : spin en spinnekop - spinneweb, spinnerag - ragebol en raag.
112. Noordwijkerhout : spin - spinneweb ; ook spinrag - ragebol.
116. Hoofddorp : spin - spinrag - ragebol.
117. Aalsmeer : spin - spinneweb - ragebol.
119. Ouder-Amstel : spin - spinneweb - ragebol.
121. Weesp : spin - spinneweb - raôgebol.
122. Muiden : spin - spinneweb - ragebol.
124. Ankeveen : spin - spinrag - ragebol.
125. Naarden : spin, spinnekop - spinneweb, web, spinraggen - ragebol.
126. Bussum : spm - spm ϵ raλ - ragebol.
127. Huizen : spinnekop - spinrag - ragger.
128. Blarikum : spin - spinneweb - ragebol.
129. Laren : spin(nekop) - ragge of spinnewebbe - raggebol.
129. Laren : spin en spinnekop - spinneweb - ragebol.
130. Eemnes-Buiten : spin - spinneweb - ragebol.
- 131a. Noordwijk : spinnekop - spinnerag - ragebol.
132. Voorhout : spin of spinnekop - spinneweb - raagbol.
133. Katwijk-aan-Zee : / - / - ra.gebol.
135. Rijnsburg : spinnekop - spinrag - ragebol of raagbol.
- 138b. Abbenes : spinnekop, ook wel spin - spinnerag - ragebol.
140. Roelof-Arendsveen : spinnekop - spinneweb - raagbol.
141. Leimuiden : spinnekop - spinrag - ragebol.
148. Uithoorn : spin, spinnekop - spinneweb - ragebol.
149. Mijdrecht : spinnekop - spinneweb - ragebol.
150. Wilnis : spinnekop - spinneweb - ragebol.
151. Vinkeveen : spinnekop - spinrag - ragebol.

155. Loenen : spin : ook wel een spinnekop – spinneweb – ragebol.
 158. 's-Gravenland : spin – spinrag – ragebol.
 159. Kortenhoef : spin – spinneweb – ragebol.
 161. Hilversum : spinnekop – spinnerag – raggebol.
 162. Eemnes-Binnen : spin – spinneweb – ragebol.
 163. Baarn : spin – spinneweb – ragebol.
 164. Soest : spinnekop ; ook spin – spinrag : ook spinneweb –
 ragebol : ook stofvarken.
 169. Stompwijk : spinnekop – spinneweb, spinrag – ragebol,
 raagbol.
 180. Bodegraven : $\text{\textcircled{e}n}$ spmekop – spmewæp – ra.gebol.
 184. Woerden : $\text{\textcircled{e}n}$ spmekop – spmewæb – ra.gebol.
 186. Haarzuilens : spin – spinneweb – ragebol.
 187. Harmelen : $\text{\textcircled{e}n}$ spmekop – spmewæb, spinraX – $\text{\textcircled{e}n}$ ragebol.
 188. Vleuten : spin – spinneweb – ragebol.
 188a. De Meern : spm – spinewæp – ragebol.
 189. Maarsen : spinnekop, spin – spinneweb – ragebol.
 190. Zuilen : spin – spinrag – ragebol.
 192. Utrecht : spm – spmerax – ru.gebol.
 193. Maartensdijk : spin – spinneweb en ook wel raag – ragebol.
 194. De Bilt : spin : ook wol spinnekop – spinneweb, spinrag, net
 van een spin – ragbol.
 198. Delft : spinnekop (zelden spin) – spinneweb – ragebol.
 204. Bleiswijk : spinnekop – spinrag – raag(s)bol.
 206. Boskoop : spin of spinnekop – spinneweb – ragebol.
 215. Oudewater : spinnekop – spinrag – raagbol.
 220. Benschop : spinnekop (ook spin) – spinneweb – ragebol.
 226. 't Waal : spin – spinneweb – ragebol.
 229. Zeist : spin of spinnekop – spinneweb – ragersbol.
 233. Driebergen : $\text{\textcircled{e}n}$ spin – $\text{\textcircled{e}n}$ spinewæb – $\text{\textcircled{e}n}$ ra.gebol.

Vak F

- 2a. Oudega : spin – spinreage – reagebol.
 8. Haskerhorne : spin – spinreag – reagebol.
 13. Heerenveen : $\text{\textcircled{e}n}$ spm – $\text{\textcircled{e}n}$ spmetrie – / .
 21. Oldeberkoop : zie Oosterwolde, F 23.
 21a. Nijberkoop : zie Oosterwolde, F 23.
 22. Makkinga : zie Oosterwolde, F 23.
 23. Oosterwolde : spinne – spinnewebbe – reagebol.
 24. Elsloo : zie Oosterwolde, F 23.
 25. Appelsga : zie Oosterwolde, F 23.

34. Balk : spin – spinneweb – reagebol.
 42. Wolvega : *æn spm̄* – *spm̄wæp* – *ra.gēbol*.
 50. Vledder : spinne – spinnewebbe – raegebolle.
 51. Diever : spinne – spinnewebbe – rēgebolle.
 56. Oldemarkt : spin – spinneweb – ragebol.
 57. Blankenham : spinne – spinnewep – ragebolle : soms ook glazewazzer.
 59. Steenwijkerwold : spinne – spinnewebbe – raegebolle.
 60. Steenwijk : spin of spinne – spinnewebbe – raēgebolle.
 63. Havelte : spinne – spinnerag – ragebolle-rēgebolle.
 65. Blokzijl : spin – spinneweb – raogebol.
 66. Vollenhove : spinnekop – spinnerag – rāgebolle.
 70. Giethoorn : *spinē* – spirak – glæz'nwaser.
 74. Meppel : *æn spm* – *æn spm̄wæbe* – *æn ragebōle*.
 75. De-Wijk : spinne, spinnekop – spinneweb, spinrag – ragebol, roukop.
 76. Koekange : *æn spm̄* – *æn spm̄wæp* – *æn ragebōle*.
 77. Urk : spinne – spinrag – ragebol.
 83. Zwartsluis : spinne of spinnekopper – spinneweb – ragebolle.
 84. Geneminden : spinne en spinnekop – spinnewebbe – ragebolle.
 85. Hasselt : *spm̄kōp* – *spm̄kōpənast* – *ragebol* (?)
 87. Staphorst : *spm̄kōp* – *spm̄wæp* – / .
 89. Yselmuiden : spinnekop of spinne – spinnewebbe of spinne-raggel – ragebolle.
 90. Kampen : *æn spm̄kōp* – *spm̄wæbe* – *ra.gēbōle*.
 92. Kamperveen : spinnekop – spinnekopsnūest – regebol.
 94. Mastenbroek : spinnekop – spinnekopnust – ragebol.
 95. Zalk : *sp̄ennekop* – *sp̄ennenōs*, *sp̄ennēwebbe* wordt wel gebruikt – ragebolle.
 96. Zwolle : *æn spm* (?) – *æn spm̄wæp* – *æn ra.Xēbol*.
 97. Nieuw-Leuzen : spinnekōppel – spinnekōppelnest – / .
 98. Dalfsen : spinnekop – spinnekopsnōst – glazenwasscher.
 99. Doornspijk : spinnekoppel – spinnekoppelnest – raggebol (haast niet gebruikt).
 102. Oldebroek : spinnekoppel – spinnewebse – ragebolle.
 103. Hattem : spinnekop – spinnewebbe, webbe – rāgebolle.
 108. Harderwijk : spinnekop – spinneweb – ragebol.
 111. Nunspeet : *æn spm̄* – *æn spm̄wæp* – *æn ragebol*.
 111. Nunspeet : spinnekop of spinnekoppel – spinnewebbe(n) – gloazewasscher.
 112. Epe : spinnekop – spinnekopsnest – ragebol.

113. Heerde : spinnekop – spinnekoppennest – ragebolle.
 118. Olst : *ən spm* – *ən spmēwæp* – *ən ragebol*.
 119. Wy(h)e : *ən spmē* – *ən spmēwæp* – / .
 122. Ermeloo : spin – spinneweb – ragebol.
 124. Putten : spinnekop – spinnekopsnest – ragebol.
 132. Diepenveen : spin, ook wel spinnekop – spinneweb – ragebol.
 133. Deventer : *ən spmē* – *ən spmēwæ.βē* – *ragebole*.
 138. Batmen : spinnekop – spinnekopsnōs – spinnekopjager.
 139. Bunschoten : spinnekop – spinneweb, spinrag – raversbol of glazewasscher.
 140. Zeldert : zie Den Ham, F 141.
 141. Den Ham : spinnekop – spinnewep – roavusbol.
 141a. Langenoord : zie Den Ham, F 141.
 142. Nijkerk : spinnekop – spinnewebsnest – ragersbol.
 143. Hoevelaken : spinnekop of spin – spinnewebnest – rabesbol.
 146a. Uddelermeer : spinnekoppel – spinnekoppelnest – glazenwasscher.
 151. Apeldoorn : spinnekop – spinnenes of spinnekoppenes – ragebol.
 158. Voorst : spinnekop – spinnewebbe of spinnekoppenes of spinnekoppenūs – ragebolle of spinnekoppenjager (minder gebr.).
 163. Eefde : *spməkop* – / – / .
 165. Amersfoort : spin – spinneweb – ragebol.
 166. 't Musschendorp : spin – spinneweb – ragebol.
 167. Oud-Leusden : spin – spinneweb – ragebol.
 168. Nieuw-Leusden : spin – spinneweb – ragebol.
 168a. Hamersveld : spin – spinneweb – ragebol.
 169. Woudenberg : spin – spinneweb – ragebol.
 170. Barneveld : spin, spinnekop – spinneweb – ragebol.
 178. Brummen : spinne – spinnewebbe – ragebolle of spinnejager.
 179. Zutfen : spinnekop – spinneweb, spinrag – ragebol.
 181. Almen : spinnekop – spindroad – ragebol, stofjager.
 184. Vorden : spinnekop – spinnekopsneust – glazenweusker.
 191. Venendaal : *ən spm* – *spmēwæβ* – *ragebol*.
 193. Ede : spin, spinnekop – spinnenest, spinrag – spinnejager.
 198a. Laag Soeren : spinnekop – spinneweb – ragebol (ook wel : spinnejager).
 201. Ellekom : *ən spm* – *spmēwæβ* – *ra.gəbol*.
 204. Doesburg : *ən spmē*, *ē kryχjager* – *ən spmēkry.s*, *ən raχ* – / .

206. Hengeloo : spinnekop – spinnekop(s)nès – spinnekopjager ;
ragebol (meer gebr.).
208. Hoog-Keppel : spinnekop – spinnewebbe – spinnejager.
209. Hummeloo : spinnekop – spinnewebbe – spinnejager.

Vak G

2. Smilde : spin, spinne, spinneköper – spinneweb(be) – kopstubber, ragebolle.
7. Rolde : spin – spinwæp – kopstaber.
9. Gasselte : spin – spinneweb – kopstubber.
11. Borger : spin – spinnewep – kopstubber.
- 12a. Nieuw-Buinen : spinne – spinnewêbe – kopstubber.
14. Jipsinghuizen : de spinne – 'i spinnewöbbe – de kopstubber.
15. Selligen : spinne of spinn' – spinnewebbe of spinnewöbbe – kopstubber.
22. Hooger-Smilde : spene – spenewop – rægebolle.
23. Leggeloo : zie Dwingeloo, G 24.
24. Dwingeloo : spinne – spinneweb – rægebolle.
25. Eemster : zie Dwingeloo, G 24.
26. Leebrcek : zie Dwingeloo, G 24.
28. Beilen : spinne – spinnekeuper of spinrag – kopstubber.
30. Westerbork : spin, soms spinkop – spinkop – kopstubber.
33. Eksloo : spin – spinneweb – kôpstubber.
34. Odoorn : spin – spinneweb – kôpstubber.
39. Roswinkel : spin en spinne – spinnewebbe – kopstubber.
48. Ruizen : spinnekop en spinnekeuper – spinnewebbe en spinne-
rag – ragebolle.
52. Zweeloo : en spin – spinwæp – kopstaver.
53. Oosterhesselen : spin – spinkoppen (lange herfsdraden : spin-
ragen) – kopstubber.
54. Noord-Sleen : spme – / – / .
55. (Zuid)-Sleen : spme – / – / .
57. Weerdinge : spin of spin(ke)kop – spinwöb of spinkop –
kopstubber (ook ragebol).
58. Emmen : spinkop – spinwûb – kopstubber.
61. Nieuw-Dordrecht : spin – spinneweb – ragebol.
74. Hoogeveen : spinne, spinnekœuper – spinnewebbe, spinrag –
ragebolle.
75. Kerkenbosch : spinnekop – spinrag – ragebol.
78. Dalen : spinnekop – spinneust – kopstubbe.
80. Erica : spinnekop – spinnerag – kopstubber.

- 81 Oud-Schoonebeek : spin(ne)kop - spinnescheersel - kop-stubber.
89. Oud-Avereest : spinne of spinnekop - spinnewebbe - ragebolle.
- 90, Ommerschans : spunne of spunnekop - spunnewebbe - ragebolle-glazewasscher.
92. Slagharen : spinne - spinnewebbe - ragebolle.
94. Gramsbergen : spinnekop - spinneweb of spinnerag - ragebol.
95. Koevorden : spinnekop - spinnewebbe, stof : spinnerag - ragebolle.
102. Nieuw-Schoonebeek : spinne - spinnenscheersel - spinnen-jager.
112. Ommen : spinnekop - spinnekopsnös - ragebol.
113. Hardenberg : spinnekop - spinnekopp'nöst - ragebolle.
139. Den-Ham : spinnekop - spinnekoppenust - ragebol.
139. Den-Ham : spinnekop - spinnekopsnös - spinn'njager.
140. Vroomshoop : spin(ne) - spinneweb(be) - ragebol.
168. Hellendoorn : spinnekop - spinnekoppennös(t) - ragebol (nieuw ingevoerd; weinig bekend).
171. Friezenveen : spinnekop - spinnekoppennust - ragebol.
172. Wierden : spinnekop - spinnekop - ragebol.
174. Tubbergen : *en spin* - *spinwæp* - *ra.gæbol*.
177. Ootmarsum : spinnekop - spinnekoppennust - spinnekoppæn-jager.
178. Weerseloo : spinkop - spinkop - spinjager.
182. Denekamp : spinnekop - spinnekopp(e)nust - spinnekoppen-jager, ragebol en glazenwasscher.
196. Holten : spinnekop - spinneweb - ragebol.
197. Rijsen : spinnekop - spinnekoppnös - spinnejäger.
199. Bornebroek : *en spinækop* - *spinækopnø.st (spinæruX)* - / .
201. Borne : *en spinækop* - *en spinækopnø.s* - *en spinje.gær*.
203. Delden : spinnekop - spinnekopsnös - spinnekopsjager.
204. Hengeloo : *en spinækop* - *en spinækopnø.s* - *en spinje.gær*.
210. Lonneker : spinnekop - spinnekopsnust - glazenwasker.
211. Losser : *spinækop* - *spinwæp* - *ra.gæbol*.
221. Laren : spinne of spinnekop - spinneweb - spinnekopjager.
221. Laren : *en spinæ* - *spinwæbe* - / .
222. Markeloo : spinnekop - spinnekopsnös - spinnekopsjager.
223. Goor : spinnekop - spinnekopsnös - ragebol : ook wel spinnekopsjager soms glazewoscher.
225. Diepenheim : spinnekop - spinnekopsnus - spinnekopsjager.

227. Gelselaar : spinnekop – spinnekopsnös – spinnekopsjager (glazenwasscher).
 234. Enschede : spinnekop of spinnekop – spinnenust of spinnekoppenust – spinnekoppenjaeger of glazenwasscher.
 246. Lochem : spinnekop – spinnerag – ragebol : (soms spinnejager).
 248. Ruurloo : spinne – spinnewebbe – spinnejager, ook ragebol.
 251. Nede : spinnekop – spinnekopnus en ook spinneweb – spinnekopjager.
 252. Borkeloo : spinne of spinnekop – spinnekopsaus – spinnejager, spinnekopsjager.
 253. Haarloo : spinnekop – spinnekopsnus – spinnekopsjäger.
 255. Eibergen : spinnekop – spinnewebbe – spinnejager.
 257. Haaksbergen : spinnekop – spinnekopsnes – spinnekopsjager.
 278. Zelhem : spinnekop – spinneweb(be) – spinnejager.
 279. Beltrum : spinnekop – spinnekoppenus – spinnekopsjager.
 279a. Ziewent : spinnekop – spinnekopnus – spinnekopsjäger.
 280. Groenloo : spinnekop – spinnekopsnüst – spinnekopsjäger.
 285. Meddoo : spinnekop – spinnekoppennust, spinnekopsnust – spinnejager.

Vak H

1. Heist-aan-Zee : ən kobe – ən kobenæt – nə kobēju.gərə.
2. Knokke : e kobe – e kobenæt – nə kobēju.gər.
3. Blankenberge : ən kobe – ən kobenæt – e kobēju.gər.
6. Vlissegem : ən kobe – ən kobenæt – ən kobēju.gər.
8. Zuienkerke : e kobe – e kobenæt – ən kobēju.gər.
9. Lissewege : ən kobe – ən kobenæt – nə kobēju.gərə.
11. Westkapelle : ən kobe – ən kobenæt – e kobēju.gər.
12. Dudzele : ən kobe – ən kobenæt(e) – e kobēju.gərə.
13. Oostkerke : ən kobe – ən kobenæt – ən kobēju.gər, kobenæt-bastel.
14. Damme : e kobe – e kobenæt – e kobēju.gər.
15. Middelkerke : e kobe – e kobenæt – e kobēju.gər.
16. Oostende : e kobe – e kobenæte – e kobēju.gər.
17. Breedene : e kobe – e kobenæt – e kobēju.gər.
18. Steene : e kobe – e kobenæt – e kobēju.gərə.
24. Oudenburg : e kobe – e kobenæt – e kobēju.gər.
28. Stalhille : e kobe – e kobenæt – ən kobēju.gər – e kobenæter.
29. Houtave : ən kobe – ən kobenæt – ən kobēju.gərə.
32. Jabbeke : e kobe – e kobenæt – e kobēju.gər.
35. Sint-Andries : ən kobe – ən kobenæt – nə kobēju.gər.

36. Brugge : en kōpel - en kōpelnæt - e kōpeljager.
38. Sint-Kruis : en kōbe - en kōbenæte - en kōbejagere.
39. Sint-Michiels : en kōbe - en kōbenæt - e kōbejagere.
40. Assebroek : e kōbe - e kōbenæte - en kōbejagere
41. Sysele : e kōbe - e kōbenæte - e kōbejager.
42. De Panne : æ kōbe - æ kōbenæt - æ kōbejagere.
46. Nieuwpoort : e kōbe - e kōbenæte - e kōbejager.
49. Oostduinkerke : æ kōbe - æ kōbenæt - æ kōbejagere.
53. Slijpe : en kōbe - en kōbenæt - ne kōbejagere.
54. Gistel : en kōbe - en kōbenæt - e kōbejagere.
55. Schore : e kōbe - e kōbenæt - æ kōbejagere.
57. Zevokote : e kōbe - e kōbenæt - e kōbejagere.
61. Koekelare : e kōbe - e kōbenæt - ne kōbejagere.
63. Eernegem : en kōbe - en kōbenæt - ne kōbejagere.
64. Ichtegem : en kōbe - en kōbenæt - en kōbejagere.
65. Zedelgem : en kōbe - e kōbenæt - en kōbejagere.
66. Aatrijke : en kōbe - en kōbenæt - ne kōbejager.
68. Loppem : en kōbe - en kōbenæt - en kōbejagere.
69. Oostkamp : en kōbe - en kōbenæt - ne kōbejagere.
70. Waardamme : en kōbe - en kōbenæte - en kōbejager.
72. Ruddervoorde : e kōbe - e kōbenæt - ne kōbejagere.
73. Sint-Pol : æ kōpe - æ kōpespne - æ kōpejager.
74. Duinkerke : æ kōpe - æ kōpenæst - æ kōpejager.
75. Rosendael : æ kōpespane - æ kōpenæst - æ kōper.
77. Leffrinckoucke : æ kōpe - æ kōpenæst - æ kōper.
78. Coudekerque-Branche : æ kōpe - æ kōpespne - æ kōpe-
va.ger.
79. Teteghem : æ kōpe - æ kōpenæst - æ kōper.
81. Ghijvelde : æ kōpe - æ kōpenæste - æ kōper.
- 81a. Bray-Dunes : æ kōpe - æ kōpenæst - æ kōper.
82. De Moeren : æ kōpe - æ kōpenæst - æ kōperø.
83. Adinkerke : æ kōbe - æ kōbenæte, kōpenæte - æ kōbejagere.
84. Veurne : æ kōbe - æ kōbenæt - æ kōperø.
87. Houtem : æ kōpe - æ kōpenæt - æ kōbejagere.
88. Wulveringem : æ kōpe (kōbe), æ spmekōpe - æ kōpenæt -
æ kōbevagere, kōbejagere.
93. Pervijze : æ kōbe - æ kōbenæt - æ kōbejagere.
95. Eggewaartskapelle : æ kōbe - æ kōbenæte, kōbespne - æ
kōbejagere.
97. Oostkerke : æ kōbe - æ kōbenæt - æ kōbejagere.
100. Alveringem : æ kōbe - æ kōbenæt - æ kōperø.

103. Keiem : e kobe - e kobenæte - e kobejager.
 105. Vladsloo : e kobe - e kobenæet - ne kobejager.
 108. Diksmuide : e kobe - e kobenæet - e kobejager.
 109. Eesen : æ kobe - æ kobenæet - æ kobejager.
 112. Woumen : e kobe - e kobenæet - e kobejager.
 113. Zarren : æ kobe - æ kobenæet - æ kobejager.
 114. Handzame : e kobe - e kobenæet - e kobejager.
 115. Kortemark : e kobe - e kobenæet - e kobejager.
 116. Torhout : en kobe - en kobenæet - ne kobejager, kobevu-
 gərə.
 117. Lichtervelde : en kobe - en kobenæet - ne kobejager(ə).
 118. Zwevezele : en kobe - en kobenæte - ne kobejager.
 119. Wingene : en kobe - en kobenæte - ne kobejager.
 120. Koolskamp : en kobe - en kobegespm, kobenæet - ne kobejager.
 123. Tielt : en kobe - en kobenæte - ne kobejager.

Vak I

1. Hoek-van-Holland : spinnekop - spinrag - raagshoofd.
 2. Oost-Voorne : en spinnekop - en spinraak - en ra.ag.
 6. Maasland : spinnekop - spinrag - raagshoofd.
 7. Maassluis : / - spinraak - / .
 8. Rokkanje : spinnekop - spinneweb ; stofnaam : spinrag -
 raagbol ; soms ook wel raagshood.
 9. Brielle : spin, ook veel spinnekop - spinneweb, spinnerag
 (verward) - ragebol.
 14. Blankenburg : spinnekop - spinrag - raagshoofd ; nu ook
 raagskop.
 19. Ouddorp : koppespinne - koppespinragge - raegshôôd.
 20. Goedereede : koppespinne - koppespinragge - raegshôôd.
 21. Hellevoetsluis : spidder (oud), spün - spiderswüp (oud),
 spünnewüp - glaezeboender.
 22. Meliszand : koppespinne - spinneragge - rægshoat.
 23. Dirksland : koppespinne - raggen - rægsh(h)oat.
 26. Oudenhoorn : spinnekop - spinrag - raagshôôd, raagbol.
 29. Piershil : spin - spinneweb - ragebol ; web eens raagshoofd.
 32. Burg : koppespinne - koppespinnetten (het net uit mekaar
 = raegen) - koppespinvaeger.
 33. Haamstede : kopespen - kopespenæte - kopespenæte:ger.
 34. Serooskerke : koppespinne - raige (ai = ε) - koppespinvaiger
 (ai = ε).
 35. Elkersee : koppespinne - koppespinnette - koppespinvaeger.

36. Brouwershaven : koppespinne - koppespinnette - koppespinvaeger.
37. Zonnemaire : koppespinne - koppespinnette - koppespinvaeger.
38. Kerkwerve : koppespinne - koppespinnette - koppespinveger.
39. Noordgouwe : koppespinne - koppespinnette - koppespinveger.
- 39a. Schuddebeurs : koppespinne - koppespinnette - koppespinvaeger.
- 39a. Schuddebeurs : spinnekop - spinnekopenet - spinnekopbestel.
40. Dreischor : koppespinne - koppespinnette - koppespinnevaeger, koppespinvaeger.
42. Herkingen : koppespinne - ragge - raegshood.
44. Stad-aan-'t-Haringvliet : koppespinne ; soms spinnekop - kopragge (oud) ; spinragge (nieuw) - rëegshôôd ; (soms rëëgbol).
45. Oude-Tonge : koppespin - spinneweb - raegshoat.
47. Wissekerke : koppespin, koppespinne - koppespinnette - koppespinvaeger, koppespinnevaeger.
48. Kolijnsplaat : en kopespinne - en kopespinnewæbe - en rëëgbol.
48. Kolynsplaat : spinne, koppespinne - koppespinnette - koppespinvaeger.
49. Zierikzee : kopespin, spene - kopespinne - kopespinveger.
49. Zierikzee : koppespinne - koppespinnette - koppespinvaeger.
52. Oosterland : en spinne - en spinnewæbe - en rëëgbol.
53. Bruinisse : en kopespinne - / - en kopespinveger.
53. Bruinisse : koppespinne - koppespinnette - koppespinvaeger.
54. Stavenisse : koppespinne - koppespinnet - ruuchwoat.
54. Stavenisse : koppiespinne - koppiespinnette - ruughoat.
56. Sint-Philipsland : spene - kopespin, spenekop - ryksot.
56. Sint-Philipsland : kopespinne - kopespinnet - ruugsôôt.
57. Steenberg : spinnekop - net of spinnet - rafelsbol.
58. Westkapelle : koppespinder - koppespinnet - koppespinder.
60. Domburg : koppespin, koppespinder - koppespinnet - koppespinder.
- 62a. Serooskerke : koppespinder - koppespinnet - koppespinder.
64. Meliskerke : koppespinder - koppespinnette - koppespinder.
- 65a. Grijskerke : koppespinder - koppespinnet - koppespinder.
66. Vere : koppespin - koppespinnet - koppespinder.

- 67a. Oostkerke : koppespinne – koppespinnette, spinnewebbe – ruugesôôt, rugesoort.
68. Kats : koppespinne – koppespinnet – koppespinvaeger.
69. Goes : en spmē – en spmēwæbe – en rægəbōle.
70. Kloetinge : koppespinne – koppespinnette – koppespinvaeger.
71. Kattendijke : koppespinne – koppespinnette – koppekraemer.
72. Wemeldinge : koppespinne – nette – rugezôôd.
73. Sint-Maartensdijk : en kōpēspmē – spmēkōp – ryλ.u.ət.
73. Sint-Maartensdijk : koppespinne – koppespinnet – ruuchwoat.
74. Scherpenisse : koppespinne – koppespinnet – ruuchwoat.
76. Oud-Vosmeer : koppespinne – koppespinnette – koppespinveger.
77. Tolen : koppespinne – koppespinnette – koppespinveger.
79. Bergen-op-Zoom : en spm – spmēwæp – rægəbōl.
- 80b. Nieuwe Abeele : koppespin – koppespinnet – koppespinveger.
- 80c. Groote Abeele : koppespin – koppespinnet – koppespinveger.
81. Middelburg : koppespin, koppespinder, spinnekop – koppespinnet – koppespinveger.
84. Rittem : koppespin, spinne – nette – koppespinder.
- 84a. Nieuwland : spinne, koppespinne – spinnewebbe – koppespinder.
85. Arnemuiden : koppespinder – koppespinnet – koppespinder.
- 85a. Nieuwdorp : koppespinne – koppespinnette – rugezôôd.
86. 's-Heer-Arendskerke : koppespinne – koppespinnette – rugezôôd.
- 86b. Lewedorp : koppespinne – koppespinnette ; ook wel koppespinne – rugesôôt.
87. Heinkenszand : koppespinne – koppespinnette – rugezôôd.
96. Kapelle : koppespinne – koppespinnette – rugezôôd.
- 96a. Biezelinghe : koppespinne – koppespinnette – rugezôôd.
97. Ierseke : koppespinne – koppespinnette – rugezôôd, rugesôôt.
99. Kruiningen : koppespinne – koppespinnette – rukesôôt.
100. Waarde : koppespinne – koppespinnette – rugezôôd.
101. Krabbendijke : koppespinne – koppespinnette – rugezôôd.
103. Kadzand : en 'kōpēspmē – en kōpēnæt – de kōpēspmder of kōpēspmder.
105. Retranchement : en 'kōpēspmē – en spmēnæt – de kōpēju.ger of kōpēspmder.
107. Groede : en 'kōpēspmē – en kōpēnæt – en kōpēju.l.nē, en kōpēspmder.

108. Breskens : əj 'kɔpɛspɪndɛr - ɛn spɪn:næt - əj kɔpɛjɔ.gɛr.
 109. Schoondijke : ɛ kɔpɛspɪnɛ - kɔpɛnɛ:tɛ - kɔpɛspɪnɛr.
 110. Hoofdplaat : ɛ kupe, ɛ spɪnɛkup - kupɛnɛ:t - kupejɔ.gɛr.
 112. Terneuzen : əj kɔpɛspɪnɛ - ɛ kɔpɛspɪnɛ:tɛ - kɔpɛspɪvɛ.gɛr.
 113. Oudelande : kɔpɛspɪn - 'kɔpɛspɪnɛst - rygɛsɔ:tɛt.
 115. Ossensisse : ɛ spɪn, nɛ spɪnɛkup - spɪnɛkupnɛtɪn - nɛ spɪnɛku-
 bu:stɛl.
 116a. Walsoorden : spɪn of spɪnɛkup - spɪnɛkɔpɛ (vegen) - / .
 116b. Lamswaarde : ɛ spɪnɛkup - spɪnɛkupnɛtɪn - ɛ spɪnɛkɔpɛbɔstɪ.
 116c. Kloosterzande : spɪnɛkup - / - spɪnɛkɔpɛbɔstɪ.
 116d. Groenendijk : nɛ spɪnɛkup - nɛ spɪnɛkup - spɪnɛkɔbɔstɪ.
 117a. Rilland : əj kɔpɛspɪn - 'kɔpɛspɪnɛtɪn - rygɛsɔ:tɛr.
 118. Ossendrecht : ɛn spɪnɛkup - spɪnɛnɛt - nɛ rɔ:vɔlskɔp, nɛ
 rɔ:vɔlʃbul.
 119. Zandvliet : ɛ spɪnɛkup - spɪnɛkɔpɛnɛt - ɛn alɛvɛ mɔ:vɪn.
 120. Berendrecht : ɛ spɪnɛkup - spɪnɛkɔpɛnɛtɛ - nalɛfmɔ:n.
 120. Berendrecht : ɛn spɪnɛkup - ɛ spɪnɛnɛt - ɛn alɛfmɔ:n.
 121. Hoeke : ɛn kɔbɛ - ɛn kɔbɛnɛt - ɛn kɔbɛjɔ.gɛr.
 122. Sluis : ɛ spɪnɛ, əj kɔbɛspɪnɛ - əj kɔbɛnɛtɛ - nɛ kɔbɛjɔ.gɛr.
 123. Oostburg : əj 'kɔpɛspɪndɛ - ɛ kɔpɛnɛ:tɛ - kɔpɛjɔ.gɛr.
 124. Lapscheure : ɛ kɔbɛ - əj kɔbɛnɛ:t - dɛ kɔbɛjɔgɛrɛ.
 125. Aardenburg : əj kɔpɛspɪnɛ; (R-K) : əj kɔbɛ - əj kɔpɛnɛt - dɛ
 kupejɔgɛr.
 126. Middelburg : əj kɔbɛ - kɔbɛnɛtɪn - dɛ kɔbɛjɔ:grɛ.
 128. Yzendijke : ɛn kɔpɛspɪnɛ - kɔpɛnɛtɛ - kɔpɛjɔ:gɛr.
 129. Sint-Kruis : əj kɔpɛspɪn - ɛ kɔpɛnɛtɛ, kɔpɛnɛst - kɔpɛjɔ.gɛr,
 kɔpɛspɪndɛr.
 130. Sint-Margriete : ɛ ku.bɛ - ku.bɛnɛ:tɪn - nɛ kɔbɛvɔ:grɛ.
 133. Watervliet : əj kɔbɛ - əj ku.bɛnɛtɛ - nɛ kɔbɛjɔ:grɛ.
 133. Watervliet : ɛn kɔbɛ - ɛn kɔbɛnɛtɛ - nɛ kɔbɛjɔ:grɛ, nɛ
 kɔbɛvɔ:grɛ.
 134. Biervliet : əj kɔpɛspɪnɛ - ɛ spɪnɛwɛp - ɛn kɔpɛjɔ.gɛr.
 135. Boechoute : əj kupe - ku.bɛnɛtɪn - nɛ ku.bɛjɔ.gɛr.
 135. Boechoute : ɛn kɔbɛ - ɛn spɪnɛwɪl, ɛn kɔbɛnɛtɛ - nɛ kɔbɛjɔ:grɛ.
 136. Philippine : əj kɔpɛspɪnɛ - kɔpɛnɛtɪn - kupejɔ.gɛr.
 137. Hoek : ɛn 'kɔpɛspɪnɛ - 'kɔpɛspɪnɛ:tɛ - kɔpɛspɪvɛ.gɛr.
 137a. De Knol : kɔpɛspɪnɛ - kɔpɛspɪnɛtɛ - kɔpɛspɪnɛ-
 vɛgɛr of kɔpɛspɪnɛvɛgɛr.
 138. Zaamslag : əj kɔpɛspɪnɛ - kɔpɛspɪnɛtɪn - kɔpɛspɪvɛ.gɛr.

- 138c. Driewegen : koppespinne – koppespinnette – koppespinvager.
139. Boschkapelle : en spmekup – spin:næ.tn, spin'e'kopenætn – ne spmekupbostl, ne 'lawu.gn.
140. Axel : kupespin – kupespinæ.tn – kupespinva.ger.
141. Grauw : en spmekup – spmekupnæt – spmekupbostl.
- 141a. Ter Hole : spinækop – spinenet – spinækopbostel.
142. Hulst : en spi-nekøp – spi-nekøpnæ.t – spmekupbostl.
143. Sint-Jansteen : ne spmekøp – spmekøpenætn – ne kopejo.ger.
144. Klinge : ne spmekup – e spmekupenæt – ne kupeju.ger.
- 144a. Nieuw Namen (Kauter) : en spmekøp – spmekupe – ne kupjo.ger – kupfu.ger.
145. De Klinge : en spmekup – en spmekopenæt – de kopjo.ger.
146. Meerdonk : en spmekup – en spmekupnæ.t – ne kopju.ger.
147. Kieldrecht : en spmekup – en spmekopenæt – ne kupju.ger.
148. Doel : en spmekup – spmekøpensæ.tø – ne kopejuger.
149. Lillo : en spmekøp – en spinækopenæt, en spinenet – en alef-mæ.n.
150. Verrebroek : en spinækøp – en spmekøpensæ.t – ne kopjo.ger.
151. Kalloo : en spinækøp – spmekøpenæt – ne kopjo.ger.
152. Moerkerke : e kobe – e kobænæt – ne kobeju.ger.
153. Oedelem : øj kobe – kobænæt – ne kobejo.ger.
154. Maldegem : øj kube – kubænæt – kubejø.ger.
- 154a. Kleit : øj kube – kubænæt – ne kubejø.ger.
155. Adegem : øj kube – øj kubænæte – ne kubejø.ør.
156. Sint-Laureins : øj kube – kubænæt – kubejø.ger.
157. Kaprijke : e ku.be – e ku.bænæ.te – ne ku.beju.ør.
158. Eekloo : øj kope – e ku.pnæ.te – ne ku.peju.ør.
159. Lembeke : ø ku.be – kubegespri.øn, kubænæ.te of kupenæ.te – ne kubejø.ør.
160. Bassevelde : en ku.be – en kupenæ.te – de ku.beju.ør.
160. Bassevelde : en kobe – en kobegespimsæl – ne kopvuere.
161. Assenede : øj ku.pe – kupenætn – ne kupejo.ør.
161. Assenede : kope, spmekope – kopegospin, kopenæte – kopejuere.
162. Sas van Gent : øj kupespin – øj kupenæt – øj kupeju.ger.
163. Oosteekloo : en ku.be – ku.bænæ.tn – ne ku.beju.ger.
163. Oosteekloo : en kobe – en kobegospin – ne kobeju.ger.
164. Ertvelde : øj ku.be – øj ku.pnæ.te – ne kubejø.ør, ne kupju.ør.
164. Ertvelde : en kobe – en kobegospin – ne kobeju.ger, kobeju.gere.

165. Zelzate : en spr.ənəkupə – kupənæ.ʈn – kupəjɔ.ɣrə.
 165. Zelzate : en kɔpə – ən kɔpenæte – nə kɔpəjɔ.gərə.
 166. Westdorpe : əj kupa of əj 'kupəgəspriənə – əj kupenæte –
 nə kupəjɔ.gərə.
 167. Zuiddorpe : en kɔpəspriənə – əj kɔpenæte – nə kɔpəjɔ.ɣrə.
 168. Koewacht : əj kupəspɪn – spmækupn ; spm:ætn (jongens) –
 kupəjɔ.ɣrə, spmækubustl.
 169. Wachtebeke : əj 'kupa, ən 'kupəspri.ənə – kupenæ.ta –
 nə kupəjɔ.gərə.
 169. Wachtebeke : ən kɔ.pəspimə – ən kɔ.pənæte – nə vugbæ.s-
 tələ.
 170. Moerbeke : nə spmækɔp – əj kɔpəgenæte – nə kɔp(ə)jɔ.ɣrə.
 171. Stekene : en spmækopə – spm:ætn – kɔpjɔ.gərə.
 171a. Heikant : spinəkɔp – / – kɔpəjəɔgər of rəɔfəlskɔp.
 172. Kemzeke : en spmækopə – spinəkɔpənɛ.ʈn – nə kupəjɔgərə.
 173. Sint-Gillis-Waas : en spmækɔp – spmækɔp(ə)nætn – kupjɔ.gər.
 174. Sint-Pauwels : en spmækupə – spmækɔpnætn – nə kɔpjɔ.gər.
 175. Sint-Niklaas : en spr.nəkəp – ən spmækɔpənɛ.t – nə kɔpjɔ.gər.
 176. Nieuwerkerken-Waas : en spmækɔp – ən spmækɔpənæte – də
 kɔpjɔ.gər.
 177. Vrasene : en spinəkɔp – spmækɔpənɛ.t – kɔpjɔ.gər.
 178. Beveren : en spmækɔp – n spmækɔpenet – nə kɔpəjɔ.gər.
 179. Melsele : en spmækɔp – ən spmækɔ.pənæte – də kɔpjɔ.gər.
 180. Zwijndrecht : en spmækɔp – spmækɔpənɛtn – nə kɔpjɔ.gər.
 181. Haasdonk : ən spmækɔp – spmækɔpənɛ.ʈn – nə kɔpəjɔ.gər.
 182. Kruikebeke : en spinəkɔp – spmækɔpənætn – də kɔpjɔ.gər.
 182. Kruikebeke : ən spmækɔp – ən spmækɔpənæte – nə kɔpvɔ.gər.
 183. Beernem : əj kɔbə – kɔbənætn – nə kɔbəjɔ.gərə.
 184. Sint-Joris-ten-Distel : əj kube – əj kubənæte – nə kubəjɔ.-
 gərə.
 185. Knesselare : əj ku.bə – əj ku.bənæ.ʈə – nə ku.pəjɔ.ərə.
 185. Knesselare : ən kɔbə – ən kɔbəgəspim – nə kɔbəjɔgərə.
 186. Ursel : əj ku.bə – kubənæ.ʈn – ku.bəjɔ.ərə.
 187. Aalter : en ku.bə – ku.bənæ.ʈə – nə kubəjɔ.ərə.
 188. Bellem : əj ku.bə – ku.bənæ.ʈn – nə kubəjɔ.gərə.
 189. Oostwinkel : əj ku.bə – kubənæ.ʈn – nə ku.bəjɔ.ərə.
 190. Waarschoot : əj ku.bə – əj ku.bənæ.ʈə – nə kubəjɔ.ərə.
 192. Zomergem : əj ku.bə – əj ku.bənæ.ʈə – nə ku.bəjɔ.ərə.
 192. Zomergem : ən kɔbə – ən kɔbəspimə, kɔbənæte – nə
 kɔbəjɔ.gərə.
 193. Lovendegem : ə ku.bə – əj ku.bənæ.ʈə – nə ku.bəjɔ.ərə.
 195. Sleidinge : ku.bə – ku.bənæ.ʈə – ku.bəjɔ.ərə.

197. Sint-Kruis-Winkel : en kube - ku.benætn - ne ku.bejo.gre.
 199. Desteldonk : en kube - en kubenæ.te - ne ku.bejo.gre.
 200. Evergem : en ku.be - ku.benæ.tn - ne kobejo.gere.
 200. Evergem : en ko.pe - en ko.penæ.ta, ko.pegæspm (spin + net)
 - ne ko.pøjuger.
 201. Wondelgem : en ku.pe - ku.penæ.tn - ne kubejo.gere.
 202. Oostakker : en ku.pe, en ku.pegæspl.ene - en ku.benæ.te -
 ku.bejo.gere.
 203. Loochristi : en kubegæspl.ene, kubekæspl.ene - ku.pe(kæ)næ.tn
 - ku.pøj.gere.
 203. Loochristi : en kobe(spimæ) - en kobenæ.te - e kobeju.ger.
 204. Zaffelare : en ku.be - en ku.benæ.te - ne ku.bejo.gere.
 204. Zaffelare : en ko.pæspimæ - en ko.penæ.te - ne ko.pøj.gere.
 205. Zeveneecken : en ko.begæspene - en ko.pænæ.te - ko.pe-
 jo.gere.
 205. Zeveneecken : en ko.begæspm - en ko.begænæ.te - ne ko.be-
 ju.ger.
 206. Eksaarde : /ko.vekæspm - spmænæ.tn - ne ko.bejo.gere.
 206. Eksaarde : en ko.pegæspme - en kobenæ.te - ne ko.pøj.gere.
 208. Lokeren : en spmekope - spmænæ.te, en spmekope - ne ko.pe-
 ju.gere.
 208. Lokeren : en spmekop - en spmekopenæ.te - ne ko.pøj.ger.
 209. Sinaai : en spi.nækop - spmekupnætn - ne kupjo.gre.
 210. Belsele : en spmekup - spmekupenætn - ne kupju.ger.
 211. Elversele : en spmekop - en spmekopnæt - en ko.pøj.ger.
 212. Waasmunster : en spi.nækop - spi.nekupenætn - ne kupjo.ger.
 213. Hamme : en spmekop - en spmekopnæt - ne kupjo.ger.
 214. Tielrode : n spmekop - en spmekupenæ.t - ne kupjo.ger.
 214. Tielrode : e spmekop - en spmænæ.t - ne ko.pøj.ger.
 215. Temeche : en spmekup - spmekupenæ.te - ne kupju.ger.
 216. Steendorp : en spmekop - spmekopenæ.te - ne kupju.ger.
 216. Steendorp : en spmekop - en spmekopnæt - ne stofvu.ger.
 217. Bazel : en spmekop - spmekopenæ.te - ko.pjo.ger.
 218. Rupelmonde : en spmekop - spmekopnæ.te - ne ko.pjo.ger.
 219. Weert : en spmekup - en spmekupenæt - / .
 220. Bornem : en spmekup - en spmekupenæt - kupjo.ger.
 221. Hingene : en spmekup - en spmekupenæt - en alef mam.
 221. Hingene : en spmekop - e spmekopenæ.t - ne ko.pøj.ger, en
 alef mu.n.
 221a. Wintham : en spmekup - en spmekupenæt - en alefma:n.
 221b. Eijkevliet : en spmekup - spmekupenæ.te - en alef mam.

222. Ruisbroek : en spinekup - en spinekupnet - alaf ma-m.
 223. Ruiselede : en kube - kubenæ.tn - ne kupejo.grē.
 224. Kanegem : en kobe - ka.benætn - ne ka.bejo.grē.
 225. Lootenhulle : η kube - kubenæ.tn - ne ku.bēju.ērē
 226. Poeke : en ku.be - en ku.benæ.tē - ne ku.bėjo.ērē.
 227. Vinkt : ku.be - ku.benæ.tē - ne ku.bēju.ērē.
 228. Hansbeke : en k.v.be - en ku.benæ.tē - ne ku.bėjo.ērē.
 229. Merendree : en ku.be - en ku.benæ.tē - ne ku.bēju.ērē.
 230. Landegem : e kube - en ku.benæ.tē - ne kubėjo.ērē.
 231. Drongen : ē ku.ḥē - ē kupenæ.tē - de ku.ḥēju.ērē.
 233. Nevele : η ku.be - kubenæ.tn - ne kobejo.grē.
 233. Nevele : en kobe - en kobenæte, kobespimē - ne kobe-
 jugērē.
 235. Meigem : en kube - kubenæ.tn - neη ku.bėjo.ēr.
 236. Bachte-Maria-Leerne : en kube - en kubenæ.tē - ne kubē-
 jo.ērē.
 238. Deurle : en kobe - en kobenæte - ne ko.bēju.gērē.
 239. Sint-Martens-Latem : n kupe - spr.enekopn - ku.peju.grē.
 239. Sint-Martens-Latem : en kobe - en kobenæte - ne kobe-
 jugēr.
 240. Mariakerke : e ku.be - en ku.benæ.tē - ne ku.bėjo.ērē.
 241. Gent : en ko.ḡē - en kopænæ.tē - ne ko.pju.gēr.
 242. Sint-Amandsberg : en ko.pē - en ko.pænæte, en ko.pēgespri.en -
 de kopēju.igrē.
 243. Destelbergen : en 'ku.pēgespri.enē - en kubagenæ.tē - de
 kubēju.gērē.
 243. Destelbergen : en ko.pēgespri.enē - en ko.pænæte - ne ko-
 peju.gere.
 245. Sint-Denijs-Westrem : en ko.be - en ko.bænæ.tē - ne ko-
 beju.gēr.
 245. Sint-Denijs-Westrem : en kopēspimē - en kopænæt - ne
 ko.bēju.gēr.
 246. Zwijnaarde : en ko.be - en kobennæ.tē - ne ko.bnju.ērē.
 247. Ledeborg : en ko.ḡē - en ko.pænæ.tē - ne ko.pju.grē.
 248. Gentbrugge : en ko.ḡē, en kopēsri.enē (bij voorkeur voor
 spin en haar net) - kopænæ.tē - ne ko.pēju.gērē.
 249. Heusden : η ku.pē - ku.pænæ.tn - ku.pejo.grē.
 249. Heusden : en ko.pēgespimē - en ko.pænæte - ne ko.peju-
 gērē.
 250. Melle : kupe - en kupænæ.tē - kupjo.gēr.

251. Laarne : en ko.βəkəspr.ənə of en ko.βəgəspr.ənə, en kobe
- koβə(kə)næ.tn - ko.βəjɔ.ɔ.gr.
251. Laarne : en ko.βəgəspimə - en ko.βəgənæte - nə ko.βəju.ɔ.gərə.
- 251a. Beervelde : en ko.βə - en koβəgənæte - nə koβəju.ɔ.gərə.
252. Kalken : en 'kupegəspmə - 'kupegəspim:ætɪn - 'kəpəjɔ.ɔ.gərə.
253. Overmere : en kupegəspmə, spməkupə (jonger) - kupegəspim:ætɪn - də kupejɔ.ɔ.gərə.
253. Overmere : en spməkəp - ə spməkəpənæte - nə kəpəju.ɔ.gərə.
255. Wettèren : en spə.nəkəp - spə.nəkəpənætn - kupəjɔ.ɔ.gr.
256. Schellebelle : en spənəkəp - spənəkəpənætn - nə kupejɔ.ɔ.gr.
- 256a. Wichelen : en spməkəp - spməkəpənæt - nə kəpjɔ.gərə.
257. Berlare : en spməkəp - spməkəpənæ.tn - nə kəpju.gərə.
258. Zele : n spməkəpə - də spməkəp(ə)nətə - də kəpjɔ.gərə.
259. Grembergen : ə spməkəp - spməkəpənætɪn - nə kupejɔ.gərə.
259. Grembergen : en spinəkəp - en spinəkəpənæte - nə spinəkəp.bəstəl.
260. Moerzeke : en spməkəp - spməkəpənæ.tn - nə kəpjɔ.ɔ.gərə.
- 260a. Baasrode : en spinəkəp - en spinəkəpənæt - nə kupju.gərə.
261. Appels : en spinəkəp - ə spinəkəpənæt - nə kəpəju.ɔ.gərə.
261. Appels : en spməkəp - ə næt fan - nəm bəstəl.
- 261a. Schoonaarde : en spinəkəp - spinəkəpənæ.tn - nə kəpəju.ɔ.gərə.
262. Dendermonde : en spinəkəp - en spinəkəpənæt - nə spinəkəp.bəstəl.
263. Oudegem : en spinəkəp - en spinəkəpənæt - nə kəpjɔ.gərə.
- 263a. Denderbelle : en spinəkəp - spinəkəpən, ə spinəkəpənæt - nə kupju.gərə.
264. Sint-Gillis bij Dendermonde : en spinəkəp - spinəkəpənætɪn - kəpjɔ.gərə.
- 264a. Lebbeke : en spinəkəp - ə spinəkəpənæt, en spinəkəp - spinəkəp.bəstəl.
- 264a. Lebbeke : en spinəkəp - en spinəkəpənæt - nə kəpju.gərə.
265. Mariekerke : en spinəkəp - ə spinəkəpənæt - nə kəpju.gərə.
- 265a. Brans : en spinəkəp - spinəkəpənæt - nə kəp.bəstəl.
266. Sint-Amands : en spinəkəp - spinəkəpənætɪn - nə kupjɔ.ɔ.gərə.
267. Oppuurs : en spinəkəp - en spinəkəpənæt, en spinənæt - kupəjɔ.ɔ.gərə, en ələf mæ.tn.
268. Puurs : en spinəkəp - en spinənæt, en spinəkəpənæt - en ələf mæ.tn.
- 268a. Kalfort : en spinəkəp (nə —) - en spinəkəpənæt - en ələf mæ.tn.
269. Liezele : en spinəkəpə - spinəkəpə - en ələf mæ.tn.

270. Lippeloo : en spinekup - en spinekopenst - alef man.
 271. Breendonk : en spinekup - e spinekopenst - en alef man.
 272. Opdorp : en spinekup - spinekopen - kupjo.ugər.
 273. Buggenhout : en spinekup - en spinekupst - ne kupjo.gər.
 274. Malderen : spinekup - spinekopenstn - kupjo.gər.
 275. Londerzeel : en spinekup - spmekopen, spinekopenstn - en
 alefma.un.
 275a. Sint-Jozef-Londerzeel : en spinekup - spinekopen - en alef-
 mce.un.

Vak K

5. Rotterdam : en spm - spmewæp - ra.şbol.
 7. Hillegersberg : spin - spinneweb - raagbol.
 9. Bergschenhoek : en spm - en spmewæb - en ragebol.
 14. Gouderak : spinnekop - spinneweb - raagbol, raag(s)hoofd,
 raagborstel.
 15 Berkenwoude : spinnekop - spinneweb - ragebol.
 16. Stolwijk : spinnekop - spinneweb - ragebol.
 18a. Ammerstol : spinnekop - spinneweb - rogebol.
 21. Polsbroek : spin of spinnekop - spinneweb of spinrag - ragebol
 of raagbol.
 23. Loopik : spinnekop - spinnerag - ragebol.
 24. Jaarsveld : spinnekop - spinneweb - ragebol.
 34. Leksmond : spin en spinnekop - spinneweb en spinrag -
 raagshoofd en raggert (zeldraam).
 39. Kuilenburg : spin - spinneweb - ragebol.
 42b. Pernis : spinnekop (spin) - rag, spinrag ; spinneweb zelden -
 ragebol.
 45. Poortugaal : spinnekop - rag - raaghoat.
 48. Heer-Jansdam : spin, spinnekob - spinneweb, raag, rag -
 ragebol, raafhout.
 49. Ridderkerk : spin - spinneweb - ragebol.
 52. Krimpen a/d Lek : spinnekop - spinnerag - raagbol.
 53. Alblisserdam : en spmekop - spmewæp, spinraş - ragebol.
 61. Molenaarsgraaf : spin - spinneweb - ragebol.
 62. Ottoland : spin ; dikwijs spinnekop - spinneweb - raofbol.
 65. Hoornaar : spin of spinnekop - spinneweb - ragebol of raagbol.
 71. Nieuwland : spin - spinneweb - ragebol.
 79. Buurmalsen : spene - spenekop - ra.şbezbol.
 82a. Hekelingen : spinnekop - spinneweb of spinrag - raagbol,
 ragebol ; een enkele maal raagshoofd.

84. Heinenoord : spinnekop – spinneweb, spinnerag, rag – ragebol ; ook raaghoofd.
87. Klaaswaal : spinnekop – spinneweps – raaghoofd.
93. 's-Gravendeel : spin – spinneweb – ragebol.
99. Gorinchem : spinnekop – spinneweb en spinrag – ravesbol of ragesbol.
100. Werkendam : spinnekop – spinnenest, spinnekopsnest en spinnekoppennest – rabesbol ; soms rabeskop.
105. Zuilichem : spene – spenekop – ragbol.
106. Rijswijk : spin – spinnekop – rabesbol ofwel rabeskop.
- 107a. Neer Andel : spin – spinnekop – rabusbol.
110. Wijk : spin – spinnekop – raveskop.
111. Neder-Hemert : spen – spenekop – ra.ovezbol, ra.øbezbol.
113. Waardenburg : spin – spinneweb of spinnekop (verzamelnaam : spinrag) – ragesbol.
117. Zalt-Bommel : spen, spenekop – spenekop, speneøep, speneøax – ra.øgezbol, ra.øbezbol.
119. Kerkwijk : spin – spinneweb – ragusbol.
120. Ammerzoden : spin – spinnekop – ravesbol.
122. Ooltgensplaat : koppespinne – spinneweb – raeshôôt.
124. Strijen : en spin – en spinwæp – en ragebol.
126. Hooge-Zwaluwe : spinnekop – spinrag – ragesbol.
- 127a. Drimmelen : spinnekop – spinneweb – ragesbol.
129. Geertruidenberg : spin – spinneweb – ragebol, soms raversbol.
130. Raamsdonk : spinekop – spinekop – ra.ovezbol.
132. Kapelle : spin – spinnekop... ook spinneweb – ravesbol ; soms ragesbol.
132. Kapelle : s'pin, spinekop – spinekop – ra.bezbol, ra.ovezbol.
- 133a. Drongelen : spin – spinnekop – ragesbol.
- 133b. Eethen : spin – spinnekop – roabelsbol en roageskop:
135. Heusden : spin – spinnekop – ravesbol (rabesbol).
138. Vrijhoeve-Kapelle : spinekope, spin – spinekop – ra.vezbol.
143. Drunen : s'pin – spenekop – ra.ovezbol.
- 149a. Hoensadriël : spen – spenekop – ra.ovezbol.
150. 's-Hertogenbosch : spen, spenekop – speneøep, speneøax – ra.vezbol.
150. 's-Hertogenbosch : en spin – en spinwæp – en ra.gersbul.
152. Fijnaard : spinnekop – spinrag ; (spinnekoppen : als de spin er bij is) – raveshôôt.
155. Zevenbergen : spin – spinraax – ragebol.
156. Standdaarbuiten : spinnekop – spinnekop en spinnekoppenet – rafelskop, raversbol, raveskop.

- 157a. Leur : *ən spmækɔp* - / - *raverskɔp*.
159. Teteringen : *spinnekɔp* - *spinneweb* - *rave(r)sbol*, *ravelsbol*.
160. Breda : *spin* ; meer algemeen *spinnekɔp* - *spinneweb* ; soms *spinnekoppeweb* - *ragebol* ; soms *ravesbol*.
162. 's-Gravenmoer : *spinnekɔp* - *spinnet* of *spinnerag* - *ravesbol*.
165. Udenhout : *ən spin* - *ən spinekɔp* - *ən ru.vɛrʃbɔl*.
167. Kromvoort : *spɛn* - *spɛnɛkɔp*, *spɛnɛrɑλ* - *ra.ɔvɛzbɔl*.
168. Vucht : *spɛn* - *spɛnɛvɛp*, *spɛnɛkɔp* - *ra.bɛzbɔl*.
169. Helvoort : *ən spm* - *ən spmɛwɛp* - *ənə ru.bɛʃbɔl*.
172. Bokstel : *spɛn* - *spɛnskɔp*, *spɛnɛvɛp* - *ra.ɔvɛzbɔl*, *spɛnɛjɛ:gɛr*, *ra.ɔgɛzbɔl*.
173. Wouw : *spinnekɔp* - *spinnekɔp* - *rafelskɔp* of *rafelsbol*.
174. Rozendaal : *ən spmækɔp* - *ən spmɛrɑλ* - *ən ragɛʃbɔl*.
180. Rijsbergen : *spinnekɔp* - *spinnekɔp* - *ravesbol* en *ragesbol*.
181. Chaam : *spienekɔp* - *spienewɛp* - *ravelsbol*.
182. Gilze : *spin*, *spinnekɔp* - *spinneweb*, *spinnekɔp* - *ravelsbol*.
183. Tilburg : *ən spm* - *ən spmɛwɛp*, *spmækɔp* - *ə ru.gɛrʃhɔt*, *ənə ru.vɛrʃbɔl*, *ru.bɛzbɔl*.
183. Tilburg : *spin*, soms *spinnekɔp* - *spienewɛp*, ook *spinnekɔp* - *raoversbol* of *raovelsbol*.
184. Goorle : *spin*, soms *spinnekɔp* - *spienewɛp* ; ook *spinnekɔp* - *raoversbol* of *raovelsbol* ; soms : *raovershɔt*.
185. Oosterwijk : *spin* - *spinneweb* - *raɛbɛsbɔl*.
187. Oorschot : *spin* - *spinneweb* - *ragebol*.
- 188a. Esschen : *ən spinekɔp* - *ən spinɛnɛ:t* - *ən alɛf mu.n*.
191. Meerle : *ən spinekɔp* - *spinekɔpɛ*, *ən spinɛnɛt* - *ən halvɛ mu.n*.
192. Meer : *nɛ spinekɔp* - *ɛ spinɛnɛt* - *ən halɛf mu.n*.
194. Alfén : *ən spmækɔp* - *ən spmɛwɛp* - *ən ra.vɛʃbɔl*.
- 195a. Baarle-Hertog : *ən spinekɔp* - *ən spinɛwɛp* - *nɛ ru.vɛʃbɔl*, *nɛ ru.vɛskɔp*.
196. Poppel : *ən spinekɔp* - *spinɛwɛp* - *ən halɛf mu.n*.
197. Hilvarenbeek : *spin* - *spinnekɔp* - *raegɛbol* (ook *raevɛlsbol*).
201. Kalmthout : *ən spinekɔp* - *tnɛ:t...* - *ən alɛf mu.n*.
203. Stabroek : *ən spinekɔp* - *tnɛt fan...* - *ən alɛf mu.n*.
204. Wuustwezel : *ən spmækɔp* - *tnɛt fan...* - *ən alɛf mu.n*.
206. Brecht : *nɛ spinekɔp* - *ɛ spin.ɛt* - *ən alɛf mu.n*.
207. Hoogstraten : *ən spinekɔp* - *ən spinɛnɛ:t* - *ən alɛf mu.n*.
209. Sint-Lenaarts : *nɛ spinekɔp* - *ɛ spinɛnɛt* - *ən alɛf mu.n*.
210. Rijkevorsel : *ən spinekɔp* - *ən spinɛnɛ:t* - *ən halɛf mu.n*.

211. Weelde : en spinekōp - spinewēp - en halef mu.n.
 212. Merksplas : en spinekōp - spinewæp - en halef mu.n.
 213. Ravels : en spinekōp - en spinens-t - en halef mu.n.
 214. Lage-Mierde : spin (raar spinnekop) - spinnekop - raversbol.
 218. Bladel : spin - spinnekop - raagbol.
 221. Kapellen : en spinekōp - en spinens-t - en alef mu.n.
 223. Oorderen : en spinekōp - en spinens-t - en alef mu.n.
 225. Ekeren : en spinekōp - spinekōpens-t - en alef mu.n.
 226. Brasschaat : en spinekōp - en spinekōpenet - en alef mu.n.
 227. Schoten : en spinekōp - en spinenet - en alef mu.n.
 228. Sint-Job-in-'t-Goor : ne spinekōp - en spinenet - en alef mu.n.
 231. Oostmalle : ne spinekōp - e spinewēp - en halef mu.n.
 234. Wechelderzande : en spinekōp - en spinewēp - en halef mu.n.
 235. Beerse : ne spinekōp - e spinewæp - en halef mu.n.
 237. Turnhout : en spinekōp - en spinewēp - en alef mu.n.
 238. Oud-Turnhout : en spinekōp - en spinewēp - en alef mu.n.
 239. Gierle : ne spinekōp - spinenet, spinewēp - en halef mu.n.
 240. Arendonk : ne spinekōp - en spinegewēp - en alef mu.n.
 241. Retie : en spinnekōp - spinewæp - en halef mu.n.
 242. Luiksgestel : spin - spinneweb - ragebol of spinnejager.
 243. Merksem : en spinekōp - en spinenet - en alef mu.n.
 244. Antwerpen : ne spinekōp - e spinenet - en alef mu.n.
 245. Deurne : en spinekōp - en spinenet - en alef mu.n.
 246. Borgerhout : ne spinekōp - spinenet - en alef mu.n.
 247. Burcht : en spinekōp - en spinekōpnæt - ne kōpju.ēger.
 248. Berchem : ne spinekōp - en spinenet - en alef mu.n.
 249. Hoboken : en spinekōp - en spinekōpnæt - en alef mu.n.
 250. Wilrijk : en spinekōp - en spinekōpenet - en alef mu.n.
 251. Mortsel : en spinekōp - e spinekōpenet - en alef mu.n.
 253. Wijnegem : en spinekōp - spinenet - en alef mu.n.
 254. Schilde : ne spinekōp - e net - en alef mu.n.
 256. Wommelgem : ne spinekōp - e spinenet - en alef mu.n.
 258. Zandhoven : en spinekōp - en spinenet - en alef mu.n.
 261. Ranst : ne spinekōp - en spinenet - en halef mu.n.
 267. Vorselaar : en spinekōp - spinegewēf - en halef mu.n.
 273. Kasterlee : en spinekōp - en spinewēp - en alef mu.n.
 274. Herentals : en spinekōp - spinegewēf - en halef mu.n.
 275. Desschel : en spinnekōp - spinegewēf - en halef mu.n.
 276. Mol : en spinekōp - en spinekōpnæt - en half mu.n.
 277. Balen : en spin - en spinewēp, spinekōp - en half mu.n.

278. Lommel : en spm - spmewep, spmewef - halef mu.n.
 279. Hemiksem : en spinekōp - en spinekōpnst - en alef mu.n.
 280. Aartselaar : ne spinekōp - en spinekōpenst - en alef mu.n.
 281. Edegem : en spinekōp - en spinekōpenst - en alef mu.n.
 282. Boechout : ne spinekōp - en spinekōpenst - en alef mu.n.
 283. Kontich : en spinekōp - en spinekōp - en alef ma.n.
 285. Schelle : en spinekōp - en spinekōpenst - en alef mu.n.
 286. Niel : en spinekōp - en spinekōpenst - en alef ma.n.
 287. Boom : en spinekōp - en spinekōpenst - en alef ma.n.
 291. Lier : ne spinekōp - spinenst - en alef mu.n.
 292. Kessel : en spinu.er - e spinenst - en alef mu.n.
 293. Duffel : en spinekōp - en spinenst - en alef mu.n.
 294. Koningshooikt : en spinu.er - en spin.st - en halef mu.n.
 295. Berlaar : e spinu.er - e spin.st - en alef mu.n.
 296. Nijlen : en spinekōp - spinewep - en halef mu.n.
 299. Itegem : en spinu.er - spin.st - en alef mu.n.
 301. Herenthout : en spinekōp of spin(h)u.r (plat) - en spinekōp - en halef mu.n.
 303. Morkhoven : en spinekōp - en spinewep, spinewesp (mv.) - en halef mu.n.
 305. Oolen : en spinekōp - spinegewesp - en halef mu.n.
 307. Geel : en spinekōp - en spinegewef(t) - en half mu.n.
 310. Westerloo : en spinekōp - spinewep - en halef mu.n.
 312. Meerhout : en spin - en spinekōp - en halef mu.n.
 315. Oostham : en spm - spinegewef - en half mu.n.
 316. Heppen : en spin - e spinegewlf - en half mu.n.
 317. Leopoldsburg : en spin - en spinewep - en alf mu.n.
 318. Beverloo : en spin, en spinekōp - ne spinekōp, spinegewlf - ne bastel, en halef mu.n.
 319. Klein-Willebroek : en spinekup - spinekopenst - en alef mu.n.
 320. Willebroek : en spinekup - spinekopenst - en alef ma:n.
 321. Blaasveld : en spinekup - en spinekopenst, spinekopenst + en alef ma:n.
 322. Tisselt : en spinekup - en spinekopenst, spinekopenst - en alef ma:n.
 323. Ramsdonk : en spinekup - en spinekopenst - en alef ma:n.
 324. Kapelle-op-den-Bosch : en spinekup - en spinekopenst - en alef ma:n.
 325. Rumst : en spinekōp - en spinekōpnst - en alef ma.n.
 326. Heindonk : en spinekup - en spinekopenst - en alef ma:n.
 327. Hefferi : en spinekup - en spinekopenst - en alef ma:n.

328. Leest : en spinekup - en spinekopenet - en alef ma.vn.
 329. Hombeek : en spinekup - en spinekopenet - en alef ma.n.
 330. Mechelen : en spinekup - e spinenet, spinenete (mv.) - en alef ma.n.
 331. Sint-Katelijne-Waver : en spinu.er - spinenet - en alef mu.vn.
 333. Putte : en spinekōp, en spinu.ɔ (kindertaal) - en spinewēp - en halef mu.n.
 334. Bonheiden : en spinu.er - en spinenæt - en alef ma.n.
 335. Muizen : en spinekōp - en spinewēp - en alef ma.n.
 336. Rijmenam : en spinekōp - en spinekōpnæt - en alef mu.n.
 337. Keerbergen : en spinu.er - en spinewēp - en alef mu.n.
 338. Beerzel : en spinu.er - en spinenæt - en halef mu.n.
 339. Heist-op-den-Berg : en spinekōp, en spinhur (kindertaal en platter) - en spinekōpenet - en alef mu.n.
 341. Schriek : en spinu.er - e spinekōp - en halef mu.n.
 342. Booischot : en spinhu.er - en spinenæt - en halef mu.n.
 348. Herselt : en spin - spinekōp - en halef mu.n.
 350. Testelt : en spin - en spinewēp - en half mu.n, ne spinebastel.
 351. Zichem : en spin - en spinegewi.sp - ne ba.stel.
 352. Vorst : en spin - en spmegewif - en half mu.n.
 353. Tessenderloo : en spin - en spinekōp, en spinewēp - en half mu.n, en vegeshy.et (arch.), ne spinekōpbastel.
 354. Deurne : en spin - en spinekōp - en halfmu.n, spinekōpbastel.
 355. Molenstede : en spin - en spinewēp - ne spinebastel.
 356. Schaffen : en spin - en spinewēp - en vi.geshy.et.
 357. Paal : en spin - en spinekōp - ne borstel.
 358. Beringen : en spin - e spinekōp, spinegewi.f - ne spinekōpborstel.
 359. Koersel : en spin - spinekōp - spmeborstel.
 360. Heusden : en spin - spinegewi.ef - de spinekōp.
 361. Zolder : en spin - spinekōp - spinborstel.

Vak L

1. Wijk-bij-Duurstede : spin - spinneweb - ragebol.
3. Maurik : spin - spinneweb - ragebol.
5. Ingen : zie Lienden, L 11.
6. Ommeren : zie Lienden, L 11.
7. Elst : zie Rhenen, L 8.
8. Renen : spin - spinneweb - ragebol.
9. (De) Grebbe : zie Renen, L 8.

11. Lienden : spin - spinneweb - ragebol.
15. Heelsum : spin - spinneweb - spinnejager (oud : halve maan).
19. Hemmen : spin, spinne, spinnekop - spinneweb - ragebol, spinnejager.
25. Elst : spinnekop - spinnewib - spinnejager.
26. Huisen : spinnekop - spinnenet - spinnejager.
33. Zevenaar : spin of spinnekop - spinneweb - ragebol of spinnejager.
35. Laag-Keppel : spinnekop - spinnewebbe - spinnejager.
36. Weel : spin - spinnewip - spinnejager.
37. Doetichem : spinne en spinnekop - spinnewebbe en spinrag - spinnejager.
40. Buren : spin - spinneweb - ragebol.
44. Tiel : spin - spinneweb - ragebol en ravesbol.
52. Doodewaard : spin ; een enkele keer : spinnekop - spinneweb ; soms spinnewèep - spinnejager.
54. Druten : spin en spinnekop - spinneweb, spinrag - spinnejager, rabesbol, ragesbol.
- 54b. Puiflijk : spin - spinneweb - spinnejager.
- 54c. Deest : spin - spinneweb - spinnejager.
56. Appeltern : spin, ook spinnekop - spinnekop, ook spinneweb - spinnejager, ook raagbol.
63. Oosterhout : spin - spinnewip - spinnejager (ragebol ; door Nijmegen ingevoerd?).
65. Beuningen : spin - spinneweb - spinnejager.
70. Gent : spin - spinneweb - spinnejager.
71. Nijmegen : en spm - en spmewip - en spmeja.ger, ru.gebol.
75. Millingen : spm - spmewæ.ob - ra.gebol.
77. Pannerden : spin - spinneweb - spinnejager.
80. Lobit : spin - spinneweb - spinnejager.
87. Varik : spin - spinnekop - ragesbol, ravesbol, ragebol.
93. Lit(h) : spin - spinneweb ; ook wel spinnekop - ragersbol.
96. Megen : spin ; ook wel spinnekop - spinneweb ; ook wel spinnerag - ragersbol, ragesbol, ragelsbol of raversbol ; veel : spinne(n)jager.
99. Os : en spm - en spmewep - en ra.vergbul.
102. Ravenstein : en spm - en spmewep - en spmeja.ger - en ra.gebol.
106. Wichem : en spm - en spmewep - en spmeva.ger, en glu.eze-wasør.
115. Mook : en spm - en spmewep - en spmeja.ger.

119. Groesbeek : spin - spingewep - raagbol.
 144. Rosmalen : spin - spinnekop - ragersbol of spinnejager.
 146. Geffen : spen - spenəkop - ra.əgəbɔ.l.
 147. Berlikum : spen - spenəvɛp - ra.vɛrzbɔ.l.
 149. Heesch : ən spi.n - ən spi.nəgəwɪ.f - ənə spineja.gər.
 151. Nistelrode : ən spi.n - ən spi.nəgəwɪ.f - ən ra.gəbul (?)
 153. Reek : spin - spinneweb - spinnejager.
 154. Escharen : spin (zelden spinnekop) - spinneweb en spinnenest
 (ook vrijer) - spinnejager.
 158. Mil : spin - spinrag - spinnenjager.
 161. Oefelt : spin - spinneweb, soms vrijer - spinnejager.
 164. Gennep : ən spi.n - ən spməwɛp - ən spmɛja.gər.
 177. Sint-Michielsgestel : spi:n - vrijer, spinnegeweef en spinnekop
 - raversbol, raverskop, spinnekop, spinnejager.
 179. Schijndel : spin - spinneweb, vrijer - raversbol, raafbol,
 spinnekop.
 180. Vechel : ən spm - ən spməwɛp - ən ragesbul, ən stɔf.ɛ.rkə.
 184. Wanrooi : spin - spinneweb ; ook wel spinrag - spinnejager.
 186. Oploo : ən spm - ən spməwɛp - ən spmɛja.gər.
 187. Bokmeer : spin - spinneweb ; ook spinnegewêf - spinnejäger.
 188. Sambeek : spin - spinnewip - glazewasscher.
 200. Sint-Oedenrode : ən spm - ən spməwɛ.p - ən spməkɔp.
 201. Best : spin - spinnegeweef - spinnekop, ravesbol.
 207. Gemert : ən spe.n - ən spməwɛp - nə spməkɔp, nə spmɛja.gər.
 208. Bakel : spin - spinneweb - spinnejager, ook spinnekop.
 210. Venraai : ən spm - ən spməwɛ.p - ən spmɛjl.əgər.
 210b. Kastenraai : spin - spinneweb - spinnejäger.
 228. Eindhoven : ən spm - ən spməwɛp - nə ra.vɛsbul.
 233. Nederwetten : spin - spinneweb - spinnejager.
 235. Nunen : spin - spinneweb - spinnejager.
 237. Helmond : ən spm - ən spməwɛp - ən spmɛja.gər.
 241. Mierloq : spèèin - spèèineweb - spinnejoager.
 242. Lierop : speen - spinnegeweef - spinnejäger.
 244. Deurne : ən spe.n - ən spi.nəwɛ.p - ən spi.nɛja.gər.
 246. Horst : ən spm - ən spi.nəgəwɪ.f - ən spinejl.gər.
 246a. Zwolgen : spin - spinneweb - spinnejäger.
 246b. Melderslo : spin - spinnegewaef - spinnejaeger.
 249. Grubbenvorst : spin - spinnegewaef - spinnejaeger.
 250. Arcen : ən spi.n - ən spi.nəwɪ.s - ən spmɛjl.gər, ən spi.nə
 vl.əgər.

- 255b. Steensel : spin – spinneweb, soms spinnekop, ook wel spinne-
geweef – spinnejager ; ook eens : spinnekopper.
261. Heeze : speen – spinneweb – spinnejager.
262. Leende : spinnekop – spinneweb – spinnejaoger.
264. Zomeren : speën, spinnekop – web, net – spinnejager, spinne-
veger.
265. Meiel : *en spe.n* – *en spinøwε.æp* – *en spinøji.æger*, *en*
glazewaser.
- 265a. Helenaveen : spin – spinneweb – spinnejager. — N. B. Deze
vormen zijn niet als locale vormen te beschouwen. Onze
correspondent beschrijft Helenaveen als een uiterst ge-
mengde plaats.
268. Velden : spin – spinneweb (ook wel spinneweb) – spinne-
jéger.
270. Tegelen : sjpin – sjpinneweb – sjpinnejäger.
271. Venloo : *en spm* – *en spmønis* – *en spinøvi.æger*.
279. Bergeik : spin – spinneraggen naast spinneweb – spinnejager
en ravensbol.
280. Westerhoven : spin – spinneweb – spinnejoager.
285. Budel : spin – spinneweb – ragebol.
286. Hamont : *en spm* – *en spmønæt* – *spmøvæ.ger*.
288. Nederweerd : spin – spinneweb – spinnejeger.
- 288a. Ospel : spin – spinnekop – spinnejeger.
289. Weerd : spin – spinneweb of spinneweb – spinnejéger.
290. Panningen : sjpin – sjpinneweb – sjpinnejäger, sjpinnejager.
- 291a. Beringen : sjpin – kobbe : « oudste menschen » ; het enk. van
« kobbe » is niet bekend, sjpinneweb en sjpinneweb :
oudere menschen, sjpinneweb : hedendaagsch – sjpinne-
jeeger.
293. Roggel : spin – spinnekop – spinnejéger.
295. Baarlo : spin – spinneweb – spinnejäger.
298. Kessel : chpin – chpinneweb – chpinnejéger.
312. Neerpelt : *en spm* – *spmøwε.p* – *spmøvæstøl*, *spmøvæ.ger*.
313. Sint-Huibrechts-Lille : *en spm* – *e 'spmøwε.f* – *øne spmøvæ-
støl*.
314. Overpelt : *en spm* – *spmøgøwε.øf* – *spmøvæ.støl*.
315. Kleine-Brogel : *en spm* – *spmøwæp* – *spmøvæstøl*.
316. Kaulille : *en spm* – *en spmønæt* – *spmøvæstøl*.
317. Bocholt : *en spm* – *spmønæt* – *spmøvæstøl*.
322. Halen : *en spm* – *en spinneweb* – *en spinøvi.æger*.
323. Buggenum : sjpin – sjpinneweb – sjpinnejéger.

329. Roermond : $\text{\textcircled{a}n spm} - \text{\textcircled{a}n spm\text{e}ns}, \text{\textcircled{a}n spm\text{e}w\text{e}p} - \text{\textcircled{a}n spi-nej-ger}.$
331. Zwalmen : $\text{sjpin} - \text{sjpinneweb} - \text{sjpinnej\text{a}ger},$
346. Veerle : $\text{\textcircled{a}n spm} - \text{\textcircled{a}n spin\text{e}nst} - \text{en half mv.n.}$
352. Hechtel : $\text{\textcircled{a}n spin} - \text{spin\text{e}w\text{e}.ef}, \text{spin\text{e}k\text{o}p} - \text{spin\text{e}b\text{o}rst\text{e}l}.$
355. Peer : $\text{\textcircled{a}n spm} - \text{spm\text{e}w\text{e}p} - \text{spm\text{e}b\text{o}rst\text{e}l}.$
360. Bree : $\text{en spm} - \text{en spm\text{e}g\text{e}w\text{e}.f} - \text{e}j \text{ glasborst\text{e}l}, \text{en half mv.n.}$
361. Tongerlo : $\text{\textcircled{a}n spinj} - \text{\textcircled{a}n spm\text{e}g\text{e}w\text{e}f} - \text{n\text{e} glasborst\text{e}l}.$
362. Opitter : $\text{\textcircled{a}n spin} - \text{spi-n\text{e}g\text{e}w\text{e}.ef} - \text{n\text{e} gla.sborst\text{e}l}.$
363. Ellikom : $\text{\textcircled{a}n spm} - \text{\textcircled{a}n spm\text{e}g\text{e}w\text{e}.f} - \text{n\text{e} spm\text{e}b\text{o}rst\text{e}l}.$
364. Meeuwen : $\text{\textcircled{a}n spm} - \text{\textcircled{a}n spm\text{e}g\text{e}w\text{e}.f} - \text{n\text{e} spm\text{e}b\text{o}rst\text{e}l}.$
366. Gruitrode : $\text{\textcircled{a}n sp\text{e}.n} - \text{\textcircled{a}n sp\text{e}.n\text{e}g\text{e}w\text{e}.ef} - \text{n\text{e} sp\text{e}.n\text{e}b\text{o}rst\text{e}l}.$
367. Neerglabbeek : $\text{\textcircled{a}n spm} - \text{\textcircled{a}n spm\text{e}g\text{e}w\text{e}.ef} - \text{n\text{e} stu\text{f}borst\text{e}l}.$
368. Neeroeteren : $\text{\textcircled{a}n spm} - \text{spm\text{e}w\text{e}.ef} - \text{n\text{e} gla.sborst\text{e}l}.$
369. Kinrooi : $\text{en spm} - \text{e spm\text{e}w\text{e}p} - \text{n\text{e} spm\text{e}v\text{i}ger}.$
370. Kessenich : $\text{en spm} - \text{e spm\text{e}w\text{e}p} - \text{e spin\text{e}vig\text{e}rt}.$
372. Maaseik : $\text{\textcircled{a}n sp\text{e}n} - \text{e spm\text{e}w\text{e}p} - \text{n\text{e} spm\text{e}k\text{o}p}, \text{n\text{e} bu\text{e}rst\text{e}l}.$
377. Maasbracht : $\text{spin} - \text{spinnekop}, \text{spinneweb} - \text{spinnej\text{a}ger}.$
381. Echt : $\text{schpun} - \text{schpunnegew\text{e}f} - \text{schpunnev\text{e}ger}.$
385. Sint-Odiliënberg : $\text{spin} - \text{spinneweb}, \text{spinnekop}, \text{vrie\text{e}r} - \text{spinnej\text{a}ger}, \text{ook ragebol}.$
413. Helchteren : $\text{\textcircled{a}n spm} - \text{spm\text{e}k\text{o}p}, \text{e spm\text{e}w\text{e}p}, \text{e spm\text{e}nst} - \text{spm\text{e}b\text{o}rst\text{e}l}.$
416. Opglabbeek : $\text{\textcircled{a}n spi.n} - \text{\textcircled{a}n spm\text{e}g\text{e}w\text{e}.f} - \text{n\text{e} spm\text{e}b\text{o}rst\text{e}l}.$
417. Asch : $\text{\textcircled{a}n spm} - \text{\textcircled{a}n spm\text{e}g\text{e}w\text{e}.f} - \text{spm\text{e}b\text{o}rst\text{e}l}, \text{n\text{e} spm\text{e}k\text{o}p}.$
420. Rotem : $\text{\textcircled{a}n sp\text{e}n} - \text{e spm\text{e}w\text{e}p} - \text{n\text{e} spm\text{e}k\text{o}p}.$
422. Lanklaar : $\text{n spm} - \text{spm\text{e}g\text{e}w\text{e}.f} - \text{n\text{e} vmet\text{e}rb\text{o}rst\text{e}l}.$
423. Stokkem : $\text{\textcircled{a}n spm} - \text{\textcircled{a}n spm\text{e}w\text{e}b} - / .$
428. Born : $\text{schp\text{e}n} - \text{schp\text{e}nn\text{e}g\text{e}w\text{e}f} - \text{schp\text{e}nn\text{e}j\text{a}ger}.$
430. Einighausen : $\text{schp\text{e}n} - \text{schp\text{e}nn\text{e}g\text{e}w\text{e}f} - \text{schp\text{e}nn\text{e}k\text{o}p}.$
432. Susteren : $\text{\textcircled{s}pin} - \text{\textcircled{s}pinew\text{e}p} - \text{onbekend}.$
433. Nieuwstad : $\text{schp\text{e}n} - \text{schp\text{e}nn\text{e}k\text{o}p} - \text{schp\text{e}nn\text{e}j\text{a}ger}.$

Vak M

1. Halle : $\text{spinnekop} - \text{spinneweb} - \text{spinnej\text{a}ger}.$
2. Gaanderen : $\text{spinnekop} - \text{spinnewebbe} - \text{spinnejager} ; \text{ook spinnej\text{a}ger}.$
4. Varseveld : $\text{spinnekop} - \text{spinnewub} - \text{spinnej\text{e}ger}.$
6. Harreveld : $\text{spinnekop} - \text{spinnekopn\text{u}st} - \text{spinnekopjager}.$

7. Lichtenvoorde : spinnekop, spinne – spinnekopnust – spinnekopsjager.
8. Barloo : spinnekop – spinnewuppe – spinnejäger.
9. Aalten : en spinekop – spinekobenest – spinekopnjeger.
12. Korle : spinnekop – spinnekopnus of spinneköppenus – spinnejäger.
13. Winterswijk : en spmekop – spmekopenest – spmekopejager.
40. Silvoldde : spin – spinneweb – spinnejäger.
43. Gendringen : schpin, schpinnekop – schpinnewöb, schpinne-
nest – schpinnejäger.
46. Dingsperloo : en spine – en spinewæp – en rageböl.

Vak N

1. Armabouts-Cappel : æ køespane – æ køespanenæst – æ køer.
5. Bergen : æ køe – æ køenæst – æ køer.
7. Crochte : æ køe – æ køenæst – æ køer.
9. Qwaedypre : æ køe – æ køenæst – æ køer.
11. Rexpoede : æ køe – æ køenæst, køespme – æ køer, æ
køevuger.
13. Honschoote : æ køe – æ køenæst – æ køer.
14. Leisele : æ køe – æ køenæte – æ køevugere.
17. Roesbrugge-Haringe : æ køespme – æ køenæt – æ køe-
jugere.
19. Hoogstade : æ køe, æ køespme – æ køenæte – æ køeju-
ger.
21. Loo : æ køe – æ køenæt – æ køer.
22. Stavele : æ køe – æ køenæt, køespme – æ køejager.
25. Oostvleteren : æ køe – æ køespme – æ køejagere.
28. Klerken : e køe – æ køenæt – e køejager.
29. Merkem : æ køe – æ køenæt – æ køejagere.
30. Bikschote : æ køe – æ køenæt – æ køejagere.
31. Poelkapelle : æ køe – e køenæt – e køejugere.
32. Staden : en køe – en køenæt – e køejugere.
33. Gits : e køe – e køenæt – ne køejugere.
34. Hooglede : en køe – en køenæt – en køejugere.
36. Westroozebeke : en køe – en køenæt – ne køejugere.
37. Oostnieuwkerke : en køe – en køenæte – ne køejugere.
38. Roeselare : en køe – en køenæte – ne køejugere.
39. Rumbekke : en køe – en køenæte – ne køejugere.
41. Ardoos : en køe – en køenæte – ne køejugere.
42. Pittem : en køe – en køenæte – ne køejuere.

43. Meulebeke : en kobe - en kobenæte - ne kobejugere.
 45. Izegem : en kobe - en kobenæte - ne kobejugere.
 47. Ingelmunster : en kobe - en kobenæte - ne kobejugere.
 51. Zeggers-Cappel : æ kope(spæne) - æ spanekopenæst - æ kopevager.
 52. Esquelbecq : æ kope - æ kopenæst - æ koper.
 53. Wormhoudt : æ kope - æ kopenæst - æ koper.
 55. Arneke : æ spmekope - æ spmekopenæst - e spmekopevager.
 58. Herzeele : æ kope - æ kopenæst - æ koper, æ kopevager.
 59. Houtkerque : æ kobe - æ kobenæst - æ koper.
 61. Winnezeele : æ kope - æ kopenæst, kopespine - æ koper.
 62. Proven : æ kope - æ kopenæst - æ kopevager.
 63. Watou : æ kope - æ kopenæst - æ kopejager.
 65. Woesten : æ kope - æ kopenæst - æ kopejager.
 67. Poperinge : æ kope - æ kopenæst - æ kopevager.
 68. Vlamertinge : æ kobe - æ kobenæst - æ kobejager.
 69. Langemark : æ kobe - æ kobenæst - æ kobejager.
 70. Boezinge : æ kobe - æ kobenæst - æ kobejugere.
 72. Ieper : æ kobe - æ kobenæst - æ kobejager.
 74. Zonnebeke : en kobe - en kobenæst - ne kobejugere.
 77. Passchendale : en kobe - en kobenæst - ne kobejugere.
 78. Moorslede : en kobe - en kobenæte - ne kobejugere.
 79. Beselare : en kobe - en kobenæst - ne kobejugere.
 80. Dadizele : en kobe - en kobenæte - ne kobejugere.
 81. Ledegem : en kobe - en kobenæte - ne kobejuger.
 83. Sint-Elouis-Winkel : en kobe - en kobenæte - ne kobejugere.
 84. Lendelede : en kobe - en kobenæte - ne kobejugere.
 85. Hulste : en kobe - en kobenæte - ne kobejuger.
 87. Moorsele : en kobe - en kobenæte - ne kobejugere.
 88. Gullegem : en kobe - en kobenæte - ne kobejugere.
 89. Heule : en kobe - en kobenæte - ne kobejugere.
 90. Kurne : en kobe - en kobenæte - ne kobejugere.
 91. Harelbeke : en kobe - en kobenæte - ne kobejugere.
 95. Noordpeene : æ spmekope - æ spmekopenæst - / .
 97. Cassel : æ kope - æ kopenæst - æ koper.
 100. Oxelaere : en spinekop - en spinewæpse - ne wæpseborstel.
 104. Steenvoorde : æ kope - æ kopenæst - æ koper.
 107. Godewaersvelde : æ kope - æ kopespine - æ koper, æ kopevager.
 108. Hondeghem : æ kope - æ kopenæst - æ koper.
 109. Caestre : æ kope - æ kopenæst - æ koper.

111. Boeschepe : æ kope - æ kopenē.st, kopēspme - æ kopær.
 114. Reningelst : æ kope - æ kopenæt - æ kobøjugær.
 116. Loker : en kobe - en kobespme - en kobøvu.gær.
 120. Voormezele : en kope - en kopenæt - en kopøjū.gær.
 122. Zandvoorde : en kobe - en kobænæte - nē kobøjugær.
 123. Wijtschate : æ kobe - æ kobænæt - æ kobøjugær.
 130. Wervik : e kobe - e kobænæt - e kobøjugær.
 131. Geluwe : en kobe - e kobænæte - nē kobøjū.gær.
 132. Meenen : en kobe - en kobænæte - nē kobøjugær.
 137. Rekkem : en kobe - en kobænæte - nē kobøjugær.
 139. Wevelgem : en kobe - en kobænæte - nē kobøjugær.
 140. Bissegem : en kobe - en kobænæt - nē kobøjugær.
 141. Kortrijk : en kobe - en kobænæte - nē kobøjugær.
 143. Lauwe : en kobe - en kobænæte - nē kobøjū.gær.
 144. Aalbeke : en kobe - en kobænæte - nē kobøjū.gær.
 145. Bellegem : en kobe - en kobænæte - nē kobøjū.gær.
 146. Rollegem : en kobe - en kobænæte - nē kobøjugær.
 148. Ebblinghem : æ spmekope - æ spmekopenæst - tswintfē.
 155. Hazebrouck : æ spmekape - æ spmekapenē.st - tswintfē, kapær.
 158. Strazeele : æ kope - æ kopēspme - / .
 161. Meteren : æ kope - æ kopēspme - en kopøvu.ær.
 162. Belle : æ kope - æ kopēspme - æ kopær.
 163. Nieuwkerke : en kopēspme - en kopenæt - en kopøvu.gær.

Vak O

1. Aarsele : en kape - en spmekape, en kopenæt - en kobøjugær.
 2. Dentergem : en kobe - en spmekobe, en kobænæt - nē kobøjugær.
 4. Oostroozebeke : en kobe - en kobænæte - nē kobøjugær.
 5. Wakken : en kupe (-be) - en kupenæte, kupēgēspim - nē kupejugær.
 10. Machelen : en kobe - en kobænæte - nē kobøjugær.
 11. Olsene : en kobe - en kobænæte - en kobøjugær.
 12. Zulte : en kobe - en kobænæte - nē kobøjugær.
 13. Zeveren : en kobe - en kobænæte - nē kobøjugær.
 14. Deinze : en ku.be - ē spnenæte - nē ku.beju.ær.
 14. Deinze : en kopē - en kopænæte - nē kopøjugær.
 15. Petegem : en kobe - en kobænæte - nē kobøjū.gær.
 16. Astene : en kube - kupenæt - nē kupeju.ær.

17. De Pinte : əj ku.ɸe – ɲ kubənæ.te of kupənæ.te – ne kubəju.ərə.
17. De Pinte : ən kobe – ən kəbəgəspim, kəbənæte – ne kəbəjugərə.
18. Nazareth : əj ku.be – ku.bənætn – nə kubəju.əgrə.
19. Eeke : n kuɸe – n ko.pnæ.te – nə kəɸeju.ərə.
19. Eeke : ən ko.be – kə.bənæte, ən kə.bəgəspim – nə kə.bəjugərə.
- 19a. Lozere : əj ku.be – ən kubənæte – nə kubəju.ərə.
20. Gavere : n ko.pe – n kəpəspiri.nə – nə ku.peju.ərə.
22. Merelbeke : ən spīsnəkəpə – ən ko.pənæte – nəɲ kəpəjo.rə.
22. Merellbeke : ən ko.pe – ən ko.pənæt – nə kə.pəju.gərə.
26. Bottelare : n ko.ɸe – ko.ɸnæ.te – ko.ɸəju.ərə.
28. Gijzenzele : ɲ ku.pe – ɲ ku.pənæ.te – nə ku.bastlə.
30. Oosterzele : ən spiri.nəkə.ɸe – ən spiri.nəkə.ɸnæ.te – nə kə.ɸəju.ərə.
31. Melsen : ən ko.ɸe – ən ko.ɸənæte – nə ko.ɸəjo.ərə.
36. Scheldewindeke : ən spiri.nəkə.ɸe – kə.ɸnætn – nə kəpəju.ərə.
37. Dikkelvenne : ən spiri.nəkə.ɸe – n spiri.nənæ.te – nə kəbəju.ərə.
38. Balegem : n spiri.nəkə.pe – n spiri.nəkə.pnæte – nə ko.ɸəju.gərə.
40. Massemen : ən spīsnəkəpə – spənəkəpən – nə kəpəjo.gərə.
41. Serskamp : ən spmnekəp – spmnekəpənætn – nə kəpəjo.gərə (zeldz.).
43. Oordegem : n spənəkəp – n spmnekəp(ə)næte – nə kupejo.gərə.
46. Lede : n spīsnəkəp – ən spmnekəpnet – nə kəpjo.gərə.
47. Sint-Lievens-Houtem : n spiri.nəkə.ɸe – spiri.nəkə.ɸn – nə kə.ɸju.gərə. spmnekə.ɸmbu.stlə.
49. Vlierzele : ən spənəkəp – ən spmnekəpnet – nə kub.astl, kupəjo.gərə.
52. Erpe : nə spīsnəkəp – ən spmnekəpnet – nə kəpjo.gərə.
56. Mere : nə spīsnəkəp – ə spmnekəpnet – nə spmnekəpjo.gərə, nə spmnekəp.astl, nə kəpjo.gərə.
57. Gijzegem : ən spīsnəkəp – ən spmnekəpnet – nə kup(ə)jo.gərə.
58. Wieze : ən spīsnəkəp – ən spmnekəpnet – nə kupeju.gərə.
59. Hofstade : ən spīsnəkəp – ən spmnekəpnet – nə kəpbastl.
60. Herdersem : ən spīsnəkəp – ə spmnekəpnet – nə kupju.gərə.
61. Aalst : ən spīsnəkəp – ən spmnekəpnet – ə spmnekəpnet.
62. Moorsel : ən spīsnəkəp – ə spmnekəpnet – nə spmnekəp.astl.

62. Moorsel : en spinekop - en spinekoppenæt - ne kopeju.ger, nem bestel.
63. Baardegem : ne spinekup - en spinekopenet - ne kupju.ger.
64. Nieuwerkerken : ne spinekop - en spinekopnet - ne spinekopbestel.
64. Nieuwerkerken : en spinekop - en spinekoppenæt - ne kopejuger.
65. Erembodegem : en spinekop - en spinekoppenet - spinekoppenet.
65. Erembodegem : en spinekop - 't naet - en spinenu.æft.
66. Meldert : en spinekop - en spinekopnet - ne kopeju.ger (zeldz.).
66. Meldert : ne spinekop - en spinekoppenæt - nem bastl.
67. Steenhuffel : ne spinekup - ne spinekup - nen tupbastel.
67. Steenhuffel : en spinekop - en net - ne fieder.
68. Opwijk : ne spinekup - spinekopen(etn) - ne kub.astel, ne sXusumbestel.
68. Opwijk : en spinekop - en net - en alef mu.n.
- 68a. Opstal : en spinekup - en spinekopenet - ne vlimbesum (gew. vaagborstel).
- 68b. Droeshout : en spinekup - spinekopen - en alef ma.n.
69. Merchtem : ne spinekup - ne spinekup - ne (spine)kub.astel.
69. Merchtem : en spinekop - en spinekop - en alef ma.n.
- 69a. Peisegem : ne spinekop - dnæte van de spinekopen - ne kub.astel.
70. Wolvertem : ne spinekup - ne spinekup - ne spinekupbastel.
70. Wolvertem : en spin - en spinekop - en (h)alef ma.n.
- 70a. Impde : ne spinekup - spinekopen. - / .
- 70b. Westrode : en spinekup - en spinekup - en alefmcæn.
73. Brussegem : ne spinekop - en spinekop - en alef ma.n.
74. Meise : en spinekop - en spin.et - en ma.en.
76. Wielsbeke : en kobe - en kobenaete - nen kobejugere.
79. Desselgem : en kobe - en kobenaete - ne kobejuger.
82. Deerlijk : en ku.be - en ku.benaete - ne ku.bevagere.
84. Kruishoutem : en kupe - en kubenaete - de kubaju.ere.
86. Asper : en ku.pe - kupespi.en, en ku.penaete - ku.pejugre.
87. Zingem : en ku.pe - en ku.penaete - ne ku.peju.ere.
87. Zingem : en kope (en spinekope) - en kopespiene (kopenaete) - ne kopejagere (kopeju.ere).
90. Huise : en kupe - kupenaeten - ne kopeju.ere.
90. Huise : en ku.pe - en ku.pespiene - ne ku.pejuger.
93. Ooike : n ku.be - en kubenaete - ne ku.beju.ere.

94. Eine : en kə.pə – n kə.pənæ.tə – nə kə.pəju.ərə.
95. Wortegem : eŋ kə.pə, kə.be – ŋ kə.pnæ.tə – ku.pəju.ərə.
95. Wortegem : en kə.pə – en kə.pəspimə, kə.pəspim, kə.pə.næ.tə – en kə.pəju.ərə.
97. Bevere : n kə.pə – kə.pənæ.tn – nə kə.pju.ərə.
97. Bevere : en kə.pə – en kə.pəspimə, kə.pənæ.tə – nə kə.pə.jugərə.
98. Oudenaarde : ŋ kə.pə – ŋ kə.pnæ.tə – nə kə.pju.ərə.
98. Oudenaarde : en kə.pə – en kə.pənæ.tə, (kə.pəspimə) – nə kə.pəju.ərə.
108. Sint-Maria-Latem : nspr.ənəkə.pə – nspr.ənə(kə.pə)næ.ətə – nə kə.pəju.ərə.
108. Sint-Maria-Latem : en spiməkə.pə – kə.pənæ.tə – nə kə.pə.jo.ərə.
111. Velzeke-Ruddershove : en (spī.nə)kə.pə – (sprənə)kə.p.nə.tn – nə kə.pəju.ərə.
114. Sint-Denijs-Boekel : n spi.ənəkə.pə – nspr.ənəkə.pnæ.ətə – nə kupəju.ərə.
114. Sint-Denijs-Boekel : spiməkə.pə – kə.pəspimə, næ.tə – nə spiməju.ərə, kə.pəju.ərə.
117. Zottegem : n spī.nəkə.pə – nspr.ənəkə.pnæ.tə – nə kə.pju.ərə.
122. Erwetegem : en spr.nəkə.pə – en spr.nəkə.pənæ.tə – nə kə.p.jugərə.
123. Mater : nspr.ənəkə.pə – n spr.ənəkə.pnæ.tə – nə kupəju.ərə.
123. Mater : en spir.nəkə.pə – kə.pənæ.tə – nən kə.pəju.ərə, nəm bā.stələ.
124. Sint-Maria-Horebeke : en spir.nəkə.plə – spir.nəkə.pəls.(nə.ətə) – kə.pəju.ərə.
124. Sint-Maria-Horebeke (Protest.) : en spr.ənəkə.plə – n spr.ənəkə.plnæ.tə – də kə.pəju.ərə, də spr.ənəkə.pəlbəstlə (kleinere handborstel).
127. Sint-Maria-Oudenhove : en spir.nəkə.pə – en spir.nəkə.p.næ.tə – nə kə.pju.(g)ərə.
129. Hillegem : en spr.ənəkə.pə – spr.ənəkə.pən(æ.tn) – nə spr.ənəkə.vu.stl.
132. Leeuwergem : n spr.ənəkə.pə – n spr.ənəkə.pə – nə kə.pəju(g)ərə.
133. Herzele : n spr.nəkə.pə – en spr.nəkə.pənæ.tə – nə kə.pju.ərə.
133. Herzele : en spməkə.pə – n spməkə.pənæ.tə – nə spməkə.pəbstlə.
135. Aaigem : nə spməkə.p – spməkə.pnæ.tn – nə spməkə.b.əstlə.

136. Kerksken : ne spenekop – e spenekopnet – ne kopbestel.
 136. Kerksken : en spmekop – en spmekop(dru.it) – ne spmekop-
 bastel.
 139. Heldergerem : ne spinekop – e spinenet – ne spinekopbastel.
 140. Sint-Lievens-Essche : ne spr-nekop – spmekop – ne kopjo.ger.
 140. Sint-Lievens-Essche : en spmekop – en naete – bastel.
 144. Aspelare : ne spe-nekop – tnatē vanē spenekop, ne spenekop –
 ne spenekopbastel.
 145. Outer : ne spenekop – ne spenekop, e spenekopnet – ne kobestel,
 en alf mu.en, nen tup.
 145. Outer : ne spmekop – en spmekopnet – nem bestel.
 146. Haaltert : ne spinekop – tnatfanēspinekop – ne spinekobestel.
 146. Haaltert : en spinekop – en spinekopnæt – ne spe.nekopbestel.
 147. Welle : ne spenekop – e spenekopnet – ne kopjo.ger.
 147. Welle : en spmekop – en spmekopnæt – ne spmekopbastel.
 148. Denderleeuw : ne spmekop – e spmekopnet – ne spmekob.estel.
 149. Iddergem : ne spenekop – ne spenekop – spenekobestel.
 150. Denderhoutem : ne spenekop – ne spenekop – ne spenekob.estel.
 150. Denderhoutem : en spinekop – en spmekop – ne kopbestel.
 152. Ninove : en spenekop – n spenekopnet – ne kobestel.
 153. Hekelgem : ne spinekop – e spinekopnet – ne spmekopbestel.
 153. Hekelgem : en spinekop – spinēdru.et – ne spinekopbastel.
 155. Teralfene : ne spenekop – ne spenekopnet – ne spenekob.estel.
 156. Sint-Katherina-Lombeek : ne spenekop – e spenekopnet – en
 alfma:en.
 156. Sint-Katherina-Lombeek : ne spmekop – ne spmekop – en alf
 mu.n.
 157. Liedekerke : ne spenekop – e spenekopnet – ne kopbestel.
 157. Liedekerke : en spmekop – de næt fan... – nēm be.stel.
 158. Pamel : ne spenekop – e spenekopnet – ne spenekopbestel.
 158. Pamel : en spmekop – en spmekopnæt – (ne flæderer).
 161. Wambeek : ne spenekop – en spenekopnet. – ...
 161. Wambeek : en spmekop – en spmekop – nēm bestel.
 162. Assche : ne spinekop – en næt, spinekopdro.t – ne spinekop
 bastel.
 166. Ternat : ne spinekop – en spinekopnæt – ne spinekopbastel.
 173. Sint-Agatha-Berchem : en spinekop – spinenet – ne spinekop-
 bastel.
 174. Ganshoren : en spinekop – en spinekopnet – en spinekopbastel.
 177. Dilbeek : en spinekop – e spinenet – en spinekopbastel.
 179. Zwevegem : en ku.be – en ku.benæte – ne ku.bøjugere.

181. Ingooigem : en kobe - en kopænætə, kopəspimə - nə kopeju-gərə.
186. Heestert : en ku.be - en ku.benætə - nə ku.bėjvərə.
187. Avelgem : en ku.be - en ku.benætə - nə ku.bėjv.gərə.
188. Moen : en ku.be - n ku.benætə - nə ku.bėjv.gər.
190. Sint-Denijs : en ku.be - en ku.benætə - nə ku.bėjv.gərə,
—vu.gərə.
192. Ruien : en ku.be - en ku.benætə - nə ku.bėjv.gərə.
196. Petegem : eju kobe - de ko.pænætə - de ko.bėjv.vərə.
199. Berchem : eju ku.be - ku.benætə - nə ku.bėjv.vərə.
202. Nukerke : en kobe - e kobəgəspir.n - de ko.bėjv.vəgr.
202. Nukerke : en ko.be - ko.benætə - nə ko.bėjv.gər.
203. Etikhove : η ku.be - en ku.benætə - nə ku.bėjv.vəgr.
205. Schorisse : en spir.ənəkə.pele - spir.ənəkə.pels - de ko.pe-ju.vərə.
208. Nederbrakel : n spiməkə.pe - n spiməkəpnætə - nə spir.nə-kəb.əstlə.
210. Opbrakel : nə spi.ənəkəp - e spi.ənəwəpə - nə spi.ənə-kəpbəslə.
210. Opbrakel : en spiməkə.pe - spir.nəkə.pænætə - spir.nə-kəpjo.gər.
211. Parike : n spænəkəpə - n spænəkəpnætə - de spænəkəbustlə.
212. Everbeek : n spæ-nəkəpə - spæ-nəkəpnætə - nəm bustl vər de spænəkəpən.
212. Everbeek : en spænəkəpə - spænəkəpə - spænəkəpbəstlə.
214. Sint-Maria-Lierde : en spē-nəkəp - de spē-nəkəpən - de kəp-bəstlə.
214. Sint-Maria-Lierde : en spməkəpə - en spməkəpnætə - nəm bəstlə.
217. Ophasselt : nə spænəkəp - nə spē-nəkəp - nə kəpbəstl.
217. Ophasselt : nə spænəkəp - nə spē-nəkəp - nə kəpju-(g)rə.
219. Voorde : nə spənəkəp - en spənəkəpnət - nə kəpju:ger.
219. Voorde : nə spməkəp - spməkəp, spməkəpnæt - nə spməkəp bəstlə.
221. Pollare : nə spənəkəp - tnet fanə spənəkəp - nə kəpju:ger.
223. Idegem : nə spənəkəp - en spənəkəpnətə - nə spənəkəbustl.
223. Idegem : en spməkəp - spməkəpnætə - kəpju.gər, spməkəp-kəslər.
225. Zandbergen : nə spē-nəkəp - ənətə vanə spē-nəkəp - nə spənəkəpbəstl.
228. Geeraardsbergen : n splnəkə.pe - n spməkə.pənətə - kəpju.v.gər.

- 228a. Onkerzele : ne spænekop - en spænekopenetē - ne kōpju.ger.
 230. Overboelare : en spæneko:pe - en spæneko.pene:tē - ne kō-pju:ger.
 232. Galmaarden : ne spænekop - ne spænekop - ne kōpju:ger.
 232. Galmaarden : ne spmekop - en spmekopnetē - nem spmekop-bastel.
 233. Meerbeke : ne spænekop - spænekopnet - ne spænekobestel.
 234. Neigem : ne spænekop - e netfanespænekop - ne spænekopbasel.
 235. Denderwindeke : ne spænekop - ne spænekop - ne spænekopbasel.
 238. Sint-Kwintens-Lennik : ne spænekop - en spænekopnet - ne spænekopbastl.
 239. Gooik : ne spænekop - ne spænekop - ne spænekopbasel.
 239. Gooik : en spmekop - en spmekop - ne kōpbastel.
 241. Vollezele : ne spe-nækop - ne spe-nækopenet - ne spe-nækopbasel.
 242. Oetingen : ne spænekop - ne spænekop - nem basum vø de spænekopen aftødu.n.
 242. Oetingen : ne spmekop - ne spmekop - ne spmekopbastel.
 244. Pepingen : ne spe-nækop - ne spe-nækop - en alf mu.øn, ne spænekopbastel.
 247. Vlezenbeek : ne spinekop - ne spinekop - ne spinekopbastel.
 250. Sint-Pieters-Leeuw : en spinekop - en net - en spinekopbastel.
 251. Ruisbroek : en spinekop - net - spinekopbastel.
 256. Beersel : en spinekop - en spinekop - ne spinekopbastel.
 258. Helkijn : en kōbe - en kōbenætē - ne kōbeju.gerē.
 265. Ronse : en kv.be - kv.bønæ.øtn - ne kv.beju.ger.
 271. Viane : ne spænekop - enetē van e spænekop - ne kōpju.øger.
 272. Bever : ne spænekop - ne spænekopenest - ne spænekubastel, kōpju.ger. (zeldz.).
 272. Bever : ne spmekop - e spmekopenæt - ne kōpeju.ger.
 274. Tollembeek : ne spænekop - e spænekopelviken - ne kōpeju.gert (zeldz.), nem basl vø de spænekopen aftø du.n.
 274. Tollembeek : en spænekop - en spænekopnetē - spænekop-bastel, stōfbastel.
 274a. Herfelingen : ne spænekop - ne spænekop - ne kōb.assel.
 275. Herne : ne spænekop - en spænekopnetē - ne spænekopbastl.
 281. Edingen : ne spe-nækop - ne spe-nækop - en alvømu.ønē.
 281. Edingen : en spmekop - spmekopnæt - kōpbastel.
 282. Lettelingen : ne spe-nækop - nen dru.øt fanø spe-nækop, nenest fanø spe-nækop - nem bastel vø de spe-nækopen aftøvs.gen.
 286. Halle : en spinekop - spinekopnæt - en spinekopbastel.
 289. Dworp : en spinekop - en spinekop - en spinekopbastel.
 290. Lembeek : en spinekop - en spinekop - en aløf mo.n.

Vak P

1. Nieuwenrode : en spinekup - en spinekup - en alef ma.n.
2. Humbeek : en spinekup - spinekopenstn - en alef ma.n.
3. Beigem : ne spinekup - spinekup (verzamelw.) - en alef ma.n.
4. Grimbergen : ne spinekup - e spine(kupe)net, de spinekopen - en alef ma.n.
4. Grimbergen : en spinekøp - en spinekøpnet - ne spinekøp bastel.
5. Zemst : en spinekup - en spinekupnet - en alef ma.n.
5. Zemst : en spinekøp - en spinens-t - en alef ma.n.
- 5a. Laar : en spinekup - en spinekupnet - en alef ma.n.
6. Hofstade : e spinekøp - e spinens-t - en alef mu.en.
7. Weerde : en spinekup - en spinekupnet - en alef ma.n.
8. Eppegem : en spinekup - en spinekupnet - en alef ma.n.
10. Vilvoorde : en spinekup - en spinewebe - en alef mu.n, ook ne spinekub.astel.
10. Vilvoorde : en spinekøp - en spinens-t - en alef mo.n.
15. Boortmeerbeek : en spinekup - e net, en spinekøpwisp - en alef mu.n.
16. Haacht : en spinekup - en spinekopenst - en alef mu.n.
18. Kampenhout : en spinekøp - en spinens-t - en alef mu.n.
22. Tremeloo : en spin, en/spinu.r - en spin.aet - en alef mu.n.
24. Betekom : en spinekøp, en spin - spinewebe, e net - en halef ma.n.
25. Aarschot : en spmkøp - spinegewe.f - alf ma.n.
26. Werchter : en spinekøp - en spinekøpnet - en alef ma.n.
27. Rotselaar : en spinekøp - spinekøpnet - en alef mu.n.
28. Wezemaal : spinekøp - spinens-t - half ma.n.
31. Kortrijk-Dutsel : en spinekøp - e spinekøpens-t - en alef mu.n.
33. Langdorp : en spin, en spinhu.r - spinewi.p - en halef ma.n.
35. Rillaar : en spinekøp - en spinewap - en halef ma.n.
- 35a. Scherpenheuvel : en spinekøp - e spinegewe.f - ve.gersy.et.
38. Tielt : en spin - en spinewap - en halef mu.n.
40. Bekkevoort : en spm - en spinewæp - / .
41. Diest : en spin - en spinekøp - en vl.gersy.et.
- 41a. Webbekom : en spin - en spinekøp - ne bastel.
42. Assent : en spin - ne spinekøp - 'spinekubastel, ve.gersy.et.
- 42a. Kagevinne : en spin - en spinewæp - nem bastel.
43. Waanrode : en spin - en spinewæp - en half mu.n.
44. Zelem : en spin - en spinewæp - en spinebastel.
46. Linkhout : en spin - en spinewæp - / .

47. Loksbergen : *ən spm* – *ən spmekɔp* – *ən (h)alɛf mo.ən*, *nə spmekɔpbastɛl*.
48. Halen : *ən spiɔn* – *nə spinɔwɛp* – *vɛnstɛrbastɛl*.
50. Herk-de-Stad : *n spiɔn* – *ɛ spmɛgɛwɛf* – *nə stabasɪ*.
51. Lummen : *n spm* – *ɛ spinɔwɛp* – *nə bɛsɛm*.
53. Berbroek : *ən spm* – *ɛ spinɛnɛt* – *nə spmɛbu.stɛl*.
55. Kermt : *ən spm* – *ɛ n.ɛt* – *ɛnɛ busɛl*.
58. Stevort : *ən spm* – *spmnɛt*, *spmekɔp* – *nə bɔstɛl*.
59. Strombeek-Bever : *nə spinekɔp* – *ɛ spinekɔpɛnɛt* – *nə spinekɔpbastɛl*.
60. Neder-over-Heembeek : *ən spinekɔp* – *ən spinɛnɛt* – *ən alɛf ma.n*.
61. Machelen : *ən spinekɔp* – *ən spinɛnɛt* – *ən alɛf mv.n*.
62. Diegem : *ən spinekɔp* – *ən nɛt*, *spinɛdrɛt* – *ən alɛf mo.ən*.
63. Zaventem : *ən spinekɔp* – *ən spinɛnɛt* – *ən alɛf mo.n*.
65. Brussel : *ən spinekɔp* – *kɔpɛnɛtɛ* – *ən alvɛ ma.in*.
70. Steenokkerzeel : *ən spinekɔp* – *ɛ nɛt* – *ən alɛf mv.n*.
73. Erps-Kwerps : *ən spinekɔp* – *ən spinɛnɛt* – *ən alɛf mv.n*.
76. Kortenberg : *ən spinekɔp* – *ən spinɔwɛp* – *ən alɛf mv.n*.
78. Meerbeek : *ɛ spinekɔp* – *spinɛndru.t* – *ən alɛf mv.n*.
79. Bertem : *ən spinekɔp* – *ən spinekɔp* – *ən alɛf mv.n*.
81. Leefdaal : *ən spinekɔp* – *ɛ spinɛnɛt* – *ən alɛf mv.n*.
84. Herent : *ən spinekɔp* – *ən spinɛnɛt* – *ən alɛf mv.n*.
85. Wilsele : *ən spinekɔp* – *spinekɔpɛnɛt* – *ən alɛf mv.n*.
86. Kessel-Loo : *ən spinekɔp* – *ən spinɔwɛp* – *ən alɛf mo.n*.
88. Leuven : *ɛ spinekɔp* – *ɛ spinekɔpɛnɛt* – *ən halɛf mv.n*.
89. Heverlee : *ɛ spinekɔp* – *ɛ spinekɔpɛnɛt* – *ən halɛf mv.n*.
93. Sint-Joris-Winge : *ən spin* – *ən spinekɔp* – *ən alɛf mv.n*.
94. Lubbeek : *ən spl.n*, *ən spl.nɛkɔp* – *ən spl.nɛkɔp* – *ən alɛf mv.n*.
95. Binkom : *ən spin* – *ən spinekɔp* – *ən halɛf mv.n*.
- 96a. Meensel-Kiezegem : *ən spm* – *ən spmekɔp*, *spmɔwɛb* – *ən halɛf mv.n*.
97. Kapellen : *ən spm* – *ən spmekɔp* – *ən halɛf mv.n*.
100. Hoeleden : *ən spm* – *ən spmekɔp*. – / .
104. Vissenaken : *ən spin* – *ən spinekɔp* – *ən alɛf mv.n*.
107. Geetbets : *ən spin* – *ən spinekɔp* – *ən halɛf mv.n*, *ən spinɛbastɛl*.
108. Grazen : *ən spɛ.n* – *ən spɛ.nɛkɔp* – *ən spɛ.nɛkɔpbastɛl*.
109. Budingen : *ən spm* – *ən spmɔwɛp* – *nɛm bastɛl*.
110. Neerlinter : *ən spin* – *ən spinekɔp* – *ən halɛf mv.n*.
112. Zoutleeuw : *ən spin* – *ən spinekɔp* – *nɛm bɔstɛl*.
117. Nieuwerkerken : *ən spm* – *ən spinɛnɛt* – *ɛnɛ bɔsɛl*.

120. Alken : ən spm - ən spmewæp - nəm bōstəl.
 122. Ukkel : ən spinəkōp - ən spinəkōpnet - / .
 123. Watermaal-Boschvoorde : ən spinəkōp - ən net - ən alēf mo.n.
 124. Oudergem : ən spinəkōp - ən spmēnē-t, spindrū. - ən alēf mu.n.
 125. Linkebeek : ən spinəkōp - de netē - nē spinəkōpbastəl.
 126. Hoeilaart : ən spinəkōp - ən spinəkōpēnē-st - ən alēf mo.n.
 127. Tervuren : ən spinəkōp - tēnē-t - ən alēf mo.n.
 133. Overijsche : ən spinəkōp - spinəkōpēnē-t - ən alēf mu.n.
 137. Bierbeek : ən spinəkōp - ən spinewap - ən alēf mu.n.
 142a. Verrijck : ən spinəkōp - ən spinewæp - nē bastəl.
 145. Tienen : ən spin - ən spinəkōp - ən alēf mu.n.
 147. Oplinter : ən spin - ən spinəkōp - nē spinēbastəl.
 152. Hoegaarden : ən spin - ən spinəkōp - nē spinəkōpbastəl, ən
 halēf mu.n.
 153. Zittert-Lummen : ən spin - ən spinəkōp - ən half mu.n.
 161. Halle-Booienhoven : ən spm - ən spinēgēwē.f - ən halēf
 mu.ən.
 163. Overhespen : ən spm - ən spinēnēst. ē wæp - nē bōstəl.
 171. Landen : ən spin - n spinewærk - nē bōstəl.
 174. Velm : ən spi.ən - ən spmēwē-p, nē spmēkōp - nəm bōstəl.
 176. Sint-Truiden : ən spm - spmēgēwē.f. - / .
 186. Gelinden : ən spm - spmēgēwē.f - nəm bōstəl.
 188. Hoepertingen : ən spi.ən - ən nē.ēt - nē bōstəl.
 198. Sint-Genesius-Rode : ən spinəkōp - ən spmēkōpdru.v.t - ən
 spinəkōpbastəl.
 214. Montenaken : ən spi.ən - ən nē-t - nē spmēbōstəl.
 218. Borloo : ən spien - en spmēnēst, ən spinēgēwē.f - nē
 spmēbōstəl.

Vak Q

1. Zonhoven : ən spen - et spmēgēwē.ēf - / .
 2. Hasselt : ən spm - spmēgēwē.ēf - vinstērbustl.
 3. Genk : ən spm - ən spmēgēwē.ēf - spmēbōrstəl.
 5. Zutendaal : ən spm - ən spmēnē-t - ən spmēbōrstəl.
 7. Eisden : ən spm - spinēgēwē.f - nē bā.rstəl, ən half ma.n(ē).
 9. Mechelen-aan-de-Maas : ən spen - spi-nēgēwē.f - de venstēr-
 bōrstəl.
 12. Rekem : ən spm - ən nē-t... - nē bā.ərstəl.
 17. Elsloo : spen - spēnēgēwē.f - spenəkōp.
 18. Geul(le) : spēn - spēnēgēwē.f - spēnējaeger.
 19. Beek : schpēn - schpēnēgēwē.f - schpēnəkōp.

30. Schinveld : spöm - spömmegewééf - spömmekop.
 35. Brunsum : ən spin - spinewæp - / .
 36. Nut : schpin - schpinnegewééf - schpinnekop.
 71. Diepenbeek : ən spm - ən spmægəwɛ.f - ən spmekop.
 77. Hoesselt : ən spm - spmægəwɛ.f - spmæbosel.
 78. Wellen : ən spm - ə spmægəwɛ.əf - ən spmbosel.
 80. Vliermaal : ən spm - ən spmægəwɛ.f - nəm bosel.
 83. Bilzen : ən spm - ə spmægəwɛ.f - ene bosel.
 88. Lanaken : ən spm - ən spmewæp - nə bərstel.
 94. Hees : ən spm - ən spmewæp - spmëbjastel.
 95. Maastricht : ən spm - ən spmewæb - / .
 96. Bunde : schpin - schpinnewep - schpinnekop.
 106. Bemelen : sjpin - sjpinnegewèéf - sjpinnekop.
 112b. Ubagsberg : schpin - schpinnegewèéf - schpinnekop.
 113. Heerlen : sjpin - sjpinnegeweb - kwispel of busjtel vuur het
 sjpinnegeweb.
 115. Schin-op-Geul : špin - špinnewep, ook špinnegewep en špin-
 negewäf - špinnekop.
 121. Kerkrade : schpin - schpinnegewebs - schpinnekop.
 121a. Chèvremont : schpin - schpinnegewebs - schpinnekop.
 121d. Haanrade : schpin - schpinnejewebs - schpinnekop.
 156. Borgloon : ən spm - ən spmægəwɛ.f - nə bəsel.
 162. Tongeren : ə spm - spmægəwɛ.f - ə vl.stərbostel.
 165. Horpmaal : ən spm - spmægəwɛ.f - nə stab.əsəl.
 168. 's-Heeren-Elderen : ən spin - spinægəwɛ.əf - nə stab.əsəl.
 174. Herderen : ən spm - spmewæp - ene bjā.stel.
 177. Millen : ən spm - spinægəwɛ.f - əm bosel.
 192. Margraten : spin - spinnewub of spinneweifsel - spinne-
 vaeger.
 196. M(h)eer : schpin - schpinnegewéb - vinsterbörschtel.
 201. Wijlre : špin - špinnegewúp - špinnekop.
 240. Lauw : ən spm - n spmægəwɛ.f - nə spinekop.

Inhoud van
De Nederlandsche dialectnamen van de
Spin, den Ragebol en het Spinneweb.

	Blz.
Hoofdstuk I. — Praeliminaria	329
Hoofdstuk II. — De « Spin »-kaart	334
Hoofdstuk III. — De « Ragebol »-kaart	344
Hoofdstuk IV. — De « Spinneweb »-kaart	358
Hoofdstuk V. — Ontstaan van de Nederlandsche benamingen van de Spin, blijkens de drie kaarten	371
Hoofdstuk VI. — Onze interpretaties getoetst aan de historische gegevens	377
Slotbeschouwingen	385
Aanhangsel. — Opgave der vormen per plaats.	388
Kaarten :	
I. De Nederlandsche dialectnamen van de Spin.	
II. De Nederlandsche dialectnamen van den Ragebol.	
III. De Nederlandsche dialectnamen van het Spinneweb.	
